

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

21

СТУДЗЕНЯ 2016 г.

ЧАЦВЕР

№ 11 (28121)

Кошт 2000 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ДОМ, ДЗЕ ПАСЕЛІЦА ШЧАСЦЕ

У Брэсцкай вобласці на гэтым тыдні адкрыты два новыя дзіцячыя дамы сямейнага тыпу. Адзін з іх расчыніў свае дзверы для шасці дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, у горадзе Высокае Камянецкага раёна.

ФОТА БЕЛТА

ДВУХПАВЯРХОВЫ прыгожы і светлы будынак мясцовыя спецыялісты ўзвялі, як было адзначана, за рэкордна кароткі тэрмін — усяго за пяць месяцаў. Зараз усё добраўпарадкавана як у двары, так і ўсярэдзіне дома.

Маці-выхавальніцай для дзяцей стала Святлана Якавук, педагог па адукацыі. Дарэчы, бацькі Святланы з'яўляюцца таксама бацькамі-выхавальнікамі першага ў Камянецкім раёне дома сямейнага тыпу. Святлана мае намер узяць яшчэ

чацвёра дзяцей у свой дом. Новую сям'ю прыехаў павіншаваць з наваселлем старшыня Брэсцкага аблвыканкама Анатоль ЛІС. «Дзяржава ўклала немалыя сродкі, каб дзеці адчувалі сябе як дома», — адзначыў губернатар.

У гэты ж дзень у Брэсце ўшанавалі сям'ю Круцель, што ўехала ў дом па вуліцы Васняцова. Бацькі-выхавальнікі Галіна і Ілья, якія маюць сваю дачку, таксама ўзялі на выхаванне яшчэ шасцёра дзяцей ад 4 да 13 гадоў.

Навасёлаў павіншавалі старшыня Брэсцкага гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК і старшыня гарадскога Савета дэпутатаў Мікалай КРАСОУСКІ. Новай сям'і зычылі, каб у іх доме пасялілася шчасце.

Дарэчы, на вуліцы Васняцова гэта ўжо трэці дом сямейнага тыпу.

Паводле слоў мэра горада, побач неўзабаве з'явіцца і новыя.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Пад адзіным
небам
праз стагоддзі
СТАР. 5

ЧЫРВОНКА
Чырвоная змена

БРСМ:
планы
на будучыню

Хачу вучыцца на...
чыноўніка

ЦЫТАТА ДНЯ

Людміла ЛУГАВЕЦ,
начальнік адзела першаснай
медыка-санітарнай дапамогі
камітэта па ахове здароўя
Мінгарвыканкама:

«У Мінску плануецца сёлета
цалкам перайсці на электронныя
рэцэпты. Сталіца ўжо гатова
да амбулаторнай карты, маецца
лакальная сетка, якая дазваляе
ўзаемадзейнічаць у электронным
фармаце паміж стацыянарамі
і паліклінікамі. Дарэчы, усе
амбулаторныя паліклінічныя
арганізацыі з аптэкамі ўсіх
формаў уласнасці. Таму ў 2016 годзе Мінск будзе
наватарам у гэтай галіне.
Укараненне электроннага
рэцэпта ўжо адплатавана
ў некаторых паліклініках горада,
што дазволіла зменшыць час
на яго вытпісанне».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 21.01.2016 г.

Долар ЗША	20461,00 ▲
Еўра	22391,00 ▲
Рас. руб.	256,97 ▼
Укр. грыўня	831,75 ▲

■ На думку парламентарыя

Дэпутат Аляксандр СЯГОДНІК:

«Год культуры —
гэта не толькі праца
адпаведных устаноў»

— Як вы, старшыня профільнай
камісіі, паставіліся да таго, што
цяперашні год аб'яўлены Годам
культуры?

— Вельмі станоўча. Культура, як і
адукацыя, аснова жыцця — гэта пера-
дача традыцый ад пакалення да
пакалення. Кіруючыя кадры рознага
ўзроўню заўсёды павінны надаваць
асаблівае значэнне гэтай сферы. Год
культуры сканцэнтруе ўвагу на існую-
чыя праблемах.

— На чым менавіта?

— У Год культуры кожны павінен
задумвацца, як павысіць узровень
уласнай культуры. Установы культу-
ры, іх работнікі павінны, па-першае,
быць завадатарамі, па-другое, пры-
цягваць увагу грамадства да сваёй
працы — каб мерапрыемствы Года

культуры дайшлі да кожнага жыхара
нашай краіны. Безумоўна, у кожнай
структуры тут свае задачы. Мы, за-
канадаўцы, працягваем працаваць
над Кодэксам аб культуры. Ён паві-
нен ахапіць усе кірункі і быць карыс-
ным як для работнікаў адпаведнай
сферы, так і для ўсяго грамадства.
У мінулым годзе мы прынялі яго ў
першым чытанні, зараз ідзе падрых-
тоўка да другога. У планах — выйсці
на разгляд у Авальнай зале ў чэрве-
ні, таму пакуль праводзім пасяджэнні
працоўнай групы, камісіі. Ідзе адпа-
ведная праца ў акругах — дэпутаты
сустрэкаюцца з работнікамі культу-
ры. Яшчэ ёсць магчымасць нешта
дапоўніць. Я заклікаю ўсіх далучыцца
да абмеркавання дакумента.

СТАР. 4

■ Рынак працы

РЭКЛАМА —
СПРАВА ЗАТРАТНАЯ

ПІЯРШЧЫКАЎ І БУХГАЛТАРАЎ БУДУЦЬ СКАРАЧАЦЬ?

Амаль палова беларусаў атрымлівае заробкі да 5-ці мільёнаў,
а прыбытак кожнага шостага не перавышае 3-х. (Такія лічбы
апублікаваў Нацыянальны статыстычны камітэт.)
Грошы, скажам шчыра, невялікія. Але, адзначаюць кадравікі,
людзі трымаюцца і за такія, нізкааплатавыя, месцы, бо шанцаў
на іншыя не так і шмат. Хто сёння сядзіць без працы
і на якіх спецыялістах звычайна эканоміць у крызіс?

За п'янства звальняюць часцей,
чым праз мадэрнізацыю

Па афіцыйных звестках, 43 тысячы беларусаў з'яўляюцца беспрацоў-
нымі. Гэта адзін працэнт ад эканамічна актыўнага насельніцтва. У сталіцы
сітуацыя традыцыйна лепшая: тут незанятых грамадзян — 0,6 працэнта.
Найбольшы паказчык беспрацоўя па абласцях назіраецца
на Гомельшчыне — 1,2 працэнта.

СТАР. 2

9 771990 763008

ПРАКТЫЧНА КОЖНЫ 40-Ы БЕЛАРУС...

За мінулы год дзяржаўную адрасную сацыяльную дапамогу атрымалі 251,2 тысячы чалавек.

У параўнанні з 2014 годам колькасць атрымальнікаў сацыяльнай дапамогі павялічылася на 15,4%, а сума дапамогі — на 30,6%. Як паведамілі «Звяздзе» ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны, у 2015 годзе сярэдні памер штомесячнай сацыяльнай дапамогі склаў 311,6 тыс. рублёў у месяц на аднаго чалавека, аднаразовай — 893,2 тыс. рублёў, сацыяльнай дапамогі для пакрыцця выдаткаў на набыццё падгузкаў — 2 млн 36 тыс. рублёў. Сярэдні кошт набору прадуктаў харчавання для дзяцей да двух гадоў жыцця аказваўся роўны 857 тыс. рублёў.

Традыцыйна асноўнымі атрымальнікамі штомесячнай і аднаразовай сацыяльнай дапамогі з'явіліся шматдзетныя і няпоўныя сем'і, якія выхоўваюць непаўналетніх дзяцей — яны склалі 73,2% ад усяй колькасці атрымальнікаў гэтых дапамог. Таксама амаль на 73% у параўнанні з 2014 годам узрасла колькасць беспрацоўных, якія атрымалі дапамогу ў выглядзе штомесячнай і аднаразовай сацыяльных дапамог, яна складала 3,5 тысячы чалавек.

65,3% атрымальнікаў штомесячнай сацыяльнай дапамогі яна была прадастаўлена на 6 месяцаў, 179 атрымальнікам з ліку адзіночкіх пенсіянераў і інвалідаў, а таксама няпоўных сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей-інвалідаў, — на 12 месяцаў.

Святлана БУСЬКО busko@vziazda.by

■ Прэзентацыя

КРАСА ПОБАЧ З НАМІ

Падчас святкавання 95-годдзя БНТУ прадставілі выданне, прысвечанае беларускай архітэктуры

Кніга вядомага навукоўцы, дэкана архітэктурнага факультэта Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта Армена САРДАРАВА «Краса. Эстэтыка беларускай архітэктуры» зусім нядаўна выйшла ў Выдавецкім доме «Звязда» (больш падрабязна пра гэта мы ўжо пісалі). У ёй закранаюцца самыя розныя аспекты гісторыі і, што больш важна, эстэтыкі беларускай архітэктуры, менавіта ў гэтым і заключаецца ўнікальнасць працы. У якасці ілюстрацый выкарыстоўваюцца шматлікія здымкі будынкаў з усёй тэрыторыі Беларусі, зробленыя самім аўтарам.

Днямі ў сталічным ДOME дружбы кнігу прэзентавалі шырокай публіцы. На мерапрыемства завіталі сябры аўтара, дзеячы навукі і мастацтва, а таксама калегі — выкладчыкі тэхнічнага ўніверсітэта.

— Складана знайсці правільнае слова для азначэння выдання, якое мы сёння прадстаўляем, — сказаў у сваім вітальным слове міністр культуры Барыс СВЯТЛОЎ. — Магчыма — кніга, можа быць — праца, але най-

лепш будзе сказаць — твор. Мне здаецца, менавіта гэты тэрмін найбольш яскрава перадае асобу самога аўтара, і гэта зразумее кожны, хто пагартае выданне. Твор атрымаўся вельмі шматузроўневы, думаю, любы знойдзе ў ім нешта цікавае для сябе. Адзначыць бы ўдалы выбар назвы — нягледзячы на тое, што архітэктуру лічаць утылітарным

відам мастацтва, менавіта слова «краса» скіроўвае ўвагу чытача ў іншы бок, і гэта вельмі важна. Думаю, кніга стане велізарным унёскам у беларускую культуру падчас Года культуры, за гэта хочацца сказаць вялікі дзякуй.

Шматлікія госці мерапрыемства сыходзіліся ў думцы, што кніга Армена Сардарава мае вялікую каштоўнасць для цяперашняй Беларусі, такога выдання краіне нестала. Дзякавалі і гістарычнай радзіме аўтара — Арменіі — за тое, што яна падарыла Беларусі чалавека, які прысвяціў жыццё даследаванню і асэнсаванню нашай архітэктурнай спадчыны.

— Для мяне вялікі гонар, што нам удалося прымеркаваць прэзентацыю кнігі да хрысціянскіх свят, якія адзначаюцца цяпер, — сказаў Армен Сардараў. — Гэта вельмі сімвалічна, да таго ж мы зладзілі выставу здымкаў храмавай архітэктуры краіны. Само выданне стала плёнам амаль 40 гадоў майго жыцця, падчас якіх я вандраваў па Беларусі, рабіў здымкі. І ўвесь час пераконваўся, што наша вельмі прстая на першы погляд архітэктура насамрэч значна глыбейшая. Я ўпэўнены, што такой яна застаецца назаўсёды.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ, lyskavets@vziazda.by

■ Цыклоны і дарогі

НЕПАГАДЗЬ АМАЛЬ НЕ ПАЎПЛЫВАЛА НА РУХ ТРАНСПОРТУ

Зменлівы настрой надвор'я вельмі ўскладняе работу арганізацый, што захоўваюць бясцэпу на дарогах краіны. Напрыклад, нядаўнія цыклоны «Даніэла» і «Эма» прынеслі шмат праблем. Нягледзячы на гэта, супрацоўнікі дарожных службаў працавалі эфектыўна: не было перапынкаў у руху, меры па зніжэнні хуткасці таксама не ўжываліся, прыбіранне снегу было арганізаваным і прэвентывным.

Урокі засвоілі

— Дарожныя службы засвоілі ўрокі нядаўняга мінулага, не шкадавалі сіл і сродкаў, каб забяспечыць неабходны рух аўто, — адзначыў начальнік аддзела захаванасці аўтамабільных дарог і прыдарожнага сэрвісу Міністэрства транспарту і камунікацый Сяргей ЛЯВОНЧЫК.

Паводле яго слоў, снегаачышчальная тэхніка на аўтадарогах рэспубліканскага значэння і сёння працуе кругласутачна. Створаны штабы па ліквідацыі наступстваў цыклонаў. Што цікава, у дні пікавых нагузаў на беларускіх аўтамагістралях працавала 1000—1200 адзінак спецтэхнікі.

ДТЗ стала менш

Ёсць і яшчэ адна пазітыўная статыстыка: колькасць аварый і смяротных выпадкаў на аўтамагістралях гэтай зімой істотна знізілася ў параўнанні з адпаведнай леташняй сітуацыяй. Мінулай зімой за такі ж перыяд на рэспубліканскіх дарогах было 25 ДТЗ, сёлета — 12. Нягледзячы на цыклоны, усплэску дарожных здарэнняў у гэтыя дні ў Мінску не было. Аднак, што цалкам прадказальна, адзначаецца некалькі павелічэнне матэрыяльнага ўрону.

Дзяржаўтаспекцыя ў сувязі з пагаршэннем умоў надвор'я ўзмоцніла службу. Як адзначыў намеснік начальніка ўпраўлення ДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Андрэй ЗЫРАНАЎ, з 12 студзеня і да гэтага часу супрацоўнікі ўпраўлення аказваюць дапамогу ўдзельнікам

дарожнага руху і супрацоўнічаюць з камунальнымі службамі. Напрыклад, усе калоны тэхнікі ў абавязковым парадку суправаджаюцца экіпажамі Дзяржаўтаспекцыі. Акрамя таго, каб не паралізоўваць рух, супрацоўнікі ДАІ імкнучыся афармляць ДТЗ у максімальна кароткі час.

Зімовыя «пралескі»

Зараз ДАІ працягвае працу па ачыстцы жылых вуліц Мінска ад аўтамабільных «падснежнікаў». На асноўных вуліцах сталіцы з гэтай праблемай ужо справіліся, і цяпер пераходзяць да кантролю за сітуацыяй на жылых вуліцах, дзе заснежаных машын, якія перашкаджаюць праезду, яшчэ шмат.

Вялікую працу ДАІ правяло пасля заканчэння снегападаў, калі на дарогах сфармаваліся снежныя валы. Праблемы таксама стваралі машыны, якія прыпаркавалі на першай паласе вуліц. Каля 400 машын зважывалі на ахоўныя стаянкі ў выпадках, калі вадрзіцелі парушалі правілы дарожнага руху. Больш за 2,5 тысячы аўто перастаўлена спецыяльнай тэхнікай і самімі ўладальнікамі транспарту.

Ілья КРЫЖЭВІЧ Kryzhevich@vziazda.by

■ Будзь у курсе!

КАНТРОЛЬ ЗА «ЗАЙЦАМІ» ЎЗМОЦНІЦА

Сталічныя кантралёры грамадскага транспарту неўзабаве атрымаюць сродкі аўдыя- і відэафіксацыі.

Гэта мера заклікана дапамагаць вырашаць спрэчныя моманты, калі такія ўзнікнуць паміж пасажырамі і кантралюючымі асобамі. Паводле інфармацыі дзяржаўнага прадпрыемства «Мінсктранс», відэарэгістратары будуць мацавацца на фірменнай камізіяцы. Запіс на камеры будзе захоўвацца да 30 сутак.

А з 1 красавіка на дапамогу штату сталічных кантралёраў, які налічвае 180 чалавек, прыйдуць добраахвотныя народныя дружны. Дзесяць мабільных брыгад будуць працаваць у дзве змены. Дружыннікі ў выпадку неабходнасці змогуць затрымаваць безбілетнікаў, паколькі ў кантралёраў такіх паўнамоцтваў няма.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

НАВІНЫ

ПАДЗЕЙ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕЙ

ФАКТЫ

МАТЧ БЕЛАРУСАЎ З ФРАНЦЫЯЙ ПАКАЖУЦЬ ПА ТЭЛЕБАЧАННІ

Як паведамляе прэс-служба Белтэлерадыёкампаніі, тэлеканал «Беларусь 2» сёння ў вячэрнім эфіры пакажа матч другога раўнда чэмпіянату Еўропы па гандболе паміж Беларуссю і Францыяй.

У праграме перадач канала «Беларусь 2» адбыліся некаторыя змены. У 20:10 замест скетчкома «Рыжыя» глядачы пабачаць гэты гандбольны матч. Не прапусціце паядынак і падтрымайце нашых!

Якаў ЖУРБІН.

ДОБРАЯ РЭПУТАЦЫЯ СЯБРУЕ З ГРАШЫМА

Кіраўніцтва Беларускага паспяхова завяршыла маштабную здзелку па прыцягненні з-за мяжы беспрэцэдэнтнага па памерах для айчыннага фінансавага рынку сіндыкаванага крэдыту, паведамляе прэс-служба гэтай установы.

Аб'ём прыцягнутых рэсурсаў склаў у эквіваленце 265 млн долараў ЗША. Банкам-крэдыторамі выступілі фінансавыя інстытуты з Расіі, Казахстана, Латвіі, а таксама міжнародная фінансавая арганізацыя «Еўрапейскі банк развіцця».

«Беларусбанк пачаў новы год са значнай для краіны і банка падзеі: ва ўмовах працяглай нявызначанасці на фінансавых рынках, а таксама ўзмацнення патрабаванняў замежных крэдытараў банк прыцягнуў самы буйны сіндыкаваны крэдыт у гісторыі айчынай банкаўскай сістэмы. Гэтыя рэсурсы былі прыцягнуты на ўмовах, якія дазваляюць зрабіць таннейшым крэдытаванне кліентаў банка, і будуць накіраваны на фінансаванне знешнегандлёвых кантрактаў», — адзначыў старшыня праўлення банка Сяргей Пісарык. На яго погляд, гэты праект трэба расцэньваць як сведчанне даверу замежных партнёраў менавіта Беларускаму, пацверджанне яго статусу на міжнародным фінансавым рынку і бездакорнай дзелавой рэпутацыі.

Сяргей КУРКАЧ.

ТАЙНІК У... РАЗДАТАЧНАЙ КАРОБЦЫ АЎТАМАБІЛЯ

Незвычайны тайнік выявілі супрацоўнікі Гродзенскай рэгіянальнай мытні з прымяненнем інспекцыйна-дагляднага комплексу.

Жыхар Гродна накіроўваўся ў Літву праз пункт пропуску «Прывалка» па «чырвоным» калідоры, пры гэтым указваючы ў дэкларацыі, што палівам у машыне з'яўляецца толькі аўтамабільны газ. Аднак мытны кантроль выявіў у аўтамабілі «Nissan Patrol», 1999 года выпуску, спецыяльна абсталяваны тайнік: у раздатачнай каробцы, з якой уладальнік папярэдне выдаліў усе дэталі, знаходзілася вялікая колькасць тытунёвых вырабаў. Гэтую справу пасля адміністрацыйнага працэсу разгледзіць суд.

Гродзенская рэгіянальная мытня нагадвае: за падобную кантрабанду Кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях Рэспублікі Беларусь прадугледжвае не толькі штраф і канфіскацыю тавараў, што хаваліся ў тайніку, але і канфіскацыю транспартнага сродку.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ШКУРНЫ БІЗНЕС

У скупшчыка сярод «трафеяў» была нават чырванакінная рысь

Незаконную сетку, звязаную са здабычай і рэалізацыяй браканьерскай прадукцыі, выявілі дзяржінспектары разам з супрацоўнікамі МУС. На ўскраіне Мікашэвіч яны затрымалі аўтамабіль, якім кіраваў жыхар вёскі Кароцічы Столінскага раёна. Мужчына перавозіў 48 шкур дзікіх жывёл: рысы, выдры, лісы, куніцы, янотападобнае сабакі. Дакументы на транспартаванне прадукцыі палявання ў кіроўцы не было.

— Пра тое, што «трафеі» здабыты нелегальным спосабам, можна было меркаваць ужо па наяўнасці сярод іх дзвюх шкур рысы. У Беларусі гэтая жывёла занесена ў Чырвоную кнігу і паляванне на яе забаронена. Выдра хоць і паляўнічы від, тым не менш рэдкая здабыча (аб'ект СИТЕС), а ў перакупшчыка знайшлі 18 такіх шкур, — распавяла «Звяздзе» прэс-сакратар Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Вольга Грамовіч. — Як патлумачыў затрыманы, шкуры ён скупляў у паляўнічых па ўсёй краіне. Паходжаннем прадукцыі не цікавіўся. Законнасць яе здабычы зараз усталяваў следства. Скупшчыку пагражае крымінальная адказнасць за незаконнае транспартаванне частак дзікіх жывёл. А паляўнічым-нелегалам у выпадку, калі іх віна будзе даказана, давядзецца пакрываць нанесеную прыродзе шкоду ў памеры 3 250 базавых велічынь.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«Год культуры — гэта не толькі праца адпаведных устаноў»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Расійскай падліковай палатай была агучана невясёлая статыстыка: у Год культуры, які праводзіўся ў іх у 2014-м, у краіне зачынілі 340 бібліятэк і больш за 1000 дамоў культуры. Ці могуць сёлета нашы культурныя установы адчуваць сябе, скажам так, бяспечна?

— Закрыццё само па сабе ў нас ніколі не было мэтай. Установа закрываецца тады, калі перастае жыць. У невялікіх вёсках трэба знаходзіць новыя формы працы. Таму я тут казаў бы не пра закрыццё, а пра трансфармацыю — над гэтым павінны думаць і прадстаўнікі Міністэрства культуры, і прадстаўнікі мясцовых органаў улады. Закрыць — прасцей за ўсё. Трэба падумаць, што будзе прадстаўлена ўзамен. І калі мы гаворым пра аптымізацыю, гэта не значыць, што трэба закрываць, трэба знайсці новыя карысныя формы — і ў плане якасці, і ў плане эканоміі. Часта мы забываем пра эканамічныя затраты.

Ты ж бібліятэкі — важная дайсці да чалавека, задаволіць яго інтарэсы. Можа, гэтыя функцыі лепш выканае рухомая бібліятэка, якая давозіць патрэбную літаратуру? Гэта першае. Другое — зараз абсалютна іншая сітуацыя ў

плане інфармацыі. Любую інфармацыю можна атрымаць у інтэрнэце. Трэба гэта ўлічваць.

— Гэты год багаты на юбілейныя падзеі. Сёлета будзе XXV Славянскі базар у Віцебску...

— Славянскі базар — фестываль, звязаны не толькі з Віцебскам. Думаю, у Год культуры можна падумаць і пра тое, каб Славянскі базар прыйшоў і ў іншыя гарады Беларусі. Гэта свята цікавае не толькі для беларусаў, але і для ўсіх славян. Над гэтым павінен падумаць арганізацыйны камітэт Славянскага базару — каб артысты маглі здзейсніць выязныя канцэрты. Людзі з усёй краіны едуць у Віцебск падчас фестывалю, але трэба, каб і ад Славянскага базару пайшлі нейкія дарожкі па краіне.

Тое ж самае можна сказаць і пра Фестываль нацыянальных культур у Гродне, што праходзіць раз на два гады. Ён абдудзецца гэтым летам. Арганізацыі культуры розных народаў ужо пачынаюць праводзіць нейкія мерапрыемствы па месцы зыхарства.

Увогуле, усе традыцыйныя мерапрыемствы павінны быць максімальна знакавымі, ахапіць усю тэрыторыю краіны.

— Як Год культуры паўплывае на развіццё беларускай мовы?

— Мова і культура цесна звязаны. Добра было б, каб у школах больш выдзялялі гадзін на вывучэнне роднай мовы, і мерапрыемстваў адпаведных стала больш. Але хацелася б таксама, каб і самі людзі ўсвядомілі, што беларуская мова — бацькоўская. Трэба ёй карыстацца не менш, чым рускай, і пры гэтым не супрацьпастаўляць іх. Важна павышаць свой узровень валодання беларускай мовай, карыстацца ёй часцей. З аднаго боку, для гэтага ёсць магчымасці. З іншага, натуральна, установы адукацыі, культуры павінны больш надаваць гэтаму ўвагі. Калі мы гаворым, што ў нашай краіны двухмоўе, то трэба, каб яно і гучала.

У нас ёсць вельмі цікавыя перадачы на тэлебачанні. Напрыклад, я, калі выпадае выхадны, гляджу «Наперад у мінулае» — калі фальклорныя гурты выконваюць беларускую песню, а пасля артысты апрацоўваюць яе на сучасны лад — як калісьці рабілі «Песняры». Гэта значыць, трэба знаходзіць нейкія даступныя, цікавыя аўдыторыі формы. Трэба працаваць так, каб была мода на беларускую мову.

— Культура разумеецца шырока. Хацелася б, каб вы, як дэпутат, спрагнавалі, як

гэты год закрэне простага чалавека — рабочага, пенсіянера, школьніка?

— Год закрэне кожнага чалавека, калі кожная структура вызначыцца са сваёй роляй у Год культуры. Напрыклад, той жа пенсіянер — у нас ёсць органы, якія працуюць з людзьмі сталага ўзросту. Арганізацыі на прадыпрыемствах — прафсаюзныя, аддзяленні нейкіх рэспубліканскіх аб'яднанняў — павінны вырашыць, што будзе зроблена ў Год культуры. Галоўнае — дайсці да чалавека, каб кожны адчуў патрэбу стаць больш культурным — да сведчаным, адукаваным, прыстойным, эрудзіраваным. Кожнаму чалавеку ёсць сэнс задумацца, што ён ужо ў гэтым плане мае, а над чым трэба папрацаваць.

Сустрэкаючыся з выбаршчыкамі, мы, дэпутаты, таксама будзем звяртаць увагу на тое, што ідзе Год культуры. Усе члены нашай камісіі ўваходзяць у групы сяброўства з парламентамі іншых краін. Мы будзем імкнуцца данесці і да іншых народаў здабыткі нашай культуры. Для кожнага чалавека Год культуры дае вялікае поле дзеяння.

Надзея ЮШКЕВІЧ

ІДЗЁМ ДАЛЕЙ!

Харваты перамаглі ісландцаў, а выйграла ад гэтага зборная Беларусі

Спецыяльны карэспандэнт «Звязды» Дар'я Лабажэвіч перадае з Катавіц

У апошні дзень групавога раўнда чэмпіянату Еўропы арэна «Сподэк» была цалкам запоўнена. Група В выдалася на здзіўленне роўнай, пасля двух гульнявых дзён у ачковай графе ва ўсіх каманд было па два балы, таму трэці дзень папярэдняга турніру стаў адказным момантам для ўсіх дружных.

Для нас, вядома, самым важным і доўгачаканым быў паядынак беларускіх хлопцаў з нарвежцамі. Хваліліся як самі спартсмены, так і балельшчыкі, трыбуны выбухалі то радасным клічам, то ўздыхамі расчаравання. Беларускія фанаты, якія прыехалі ў Катавіцы, перад гульні ў адзін голас паўтаралі: «Мы верым!», а ўжо па ходзе паядынку не шкадавалі ні галасу, ні сіл.

На мінулым кантынентальным першынстве мужчынская зборная Нарвегіі не змагла выйсці з групы, затым не трапіла на чэмпіянат свету 2015 года, але падчас сёлетага сезону абыгрывала такія топ-каманды, як Катар і Францыя. Ды і тут, у Катавіцах, дэманстравала даволі прывабны гандбол. Таму яшчэ да стартавага свістка было зразумела — гульня будзе складанай.

Абедзве дружны выйшлі змагання і рабілі гэта бліскуча, хуткі гандбол на сустрэчных курсах падабаўся заўзятарам. У складзе нашай зборнай нарэшце з'явіўся Арцём Каралёк, які прапусціў папярэднія паядынкі з-за траўмы. Беларусы з першых хвілін сустрэчы займелі перавагу і вялі ў ліку ўвесь першы тайм. Як і ў папярэдніх гульнях, выдатна ў варотах дзейнічаў Вячаслаў Салдаценка. Ён адбіваў сяміметровыя і без праблем браў кідкі з гульні. Другія трыццаць хвілін нарвежцы навязалі сур'ёзную барацьбу, шчыра скажам, ім дапамагалі і судзі. Гандбалісты сталі нервавацца, беларуская атака перастала быць такой выніковай, як у першым тайме, з'явіліся памылкі ў абароне, нашы хлопцы біліся да апошняга і, здаецца, ім не хапіла

2-х хвілін, каб вырваць перамогу. Фінальны лік на табло — 27:29 не на нашу карысць.

Юры ШАЎЦОЎ:

— У першым тайме гульні з нарвежцамі, калі мы адарваліся на 3 мячы, толькі вялікая колькасць выдаленняў не дазволіла нам сысці яшчэ далей. З'явіліся праблемы ў абароне, шмат прайгралі адзін на адзін, калі перастроіліся, гэта ўжо не дало ніякага выніку, што і прывяло да паражэння.

Сяргей РУТЭНКА:

— На жаль, правілы ЕФФ не дазваляюць мне сказаць усё, што хацелася б, а думак з нагоды паядынку з нарвежцамі шмат. Хлопцы змагаліся, рабілі ўсё, што маглі, але ўмяшаліся некаторыя фактары, якія не далі нам давесці сустрэчу да перамогі. Цяжка сказаць, чаго нам не хапіла ў другім тайме, таму што калі на адным баку адны судзейскія рашэнні, а на другім іншыя, вельмі цяжка гуляць. Незразумела было, як пад гэта падладжвацца, калі дазваляюцца жорсткія фолы і ты ведаеш, што табе не свіснуць, то ты на гэта і настроіваешся. Але потым аказваецца, што на адным баку даюць 7 метраў і 2 хвіліны, а на іншым — 9 метраў. Я ні ў якім разе не звальваю ўсё на суддзяў, але іх падобныя рашэнні ўплываюць на гульцоў, асабліва на такую маладую каманду, як наша. Мы вельмі знерваваныя, таму што настроіваліся на станоўчы вынік.

Наогул, калі казаць пра тое, як праявіла сябе наша зборная на групавым этапе чэмпіянату, то скажу, што мы змагаліся ў кожным матчы. Маладыя хлопцы не шукаваліся, паказалі добрую гульню і вельмі моцна дапамагалі камандзе. На мой погляд, наша зборная расце і прыбаўляе. Мы добра выступілі ў Катавіцах, быў правальны тайм з харватамі, але потым добрая перамога над ісландцамі. Усе матчы былі вельмі нялёгкімі, таму што ў нашай групе каманды высокага ўзроўню, і мы паказалі, што не адстаём ад іх.

Вячаслаў САЛДАЦЕНКА:

— Апошняя гульня са зборнай Нарвегіі стала вельмі цяжкай, прапусцілі на 2 мячы больш, можа быць, гэта мая памылка. Калі б я адбіў іх, гэта дапамагло б нам перамагчы.

Атакуе Максім БАБІЧАЎ.

Сяргей ШЫЛОВІЧ:

— Вельмі крыўдна, што прайгралі нарвежцам, змагаліся да канца, ледзь-ледзь не хапіла часу. Эмацыйна вельмі цяжка было падысці да гэтай гульні пасля паядынку са зборнай Ісландыі, усё ж там мы аддалі шмат сіл. Адбіўся таксама недахоп людзей на лаўцы, некаторыя пазіцыі ў нас правісаюць, добра, што на турніры ёсць выхадныя, гэта дазваляе аднавіцца.

За выступленнем нашай зборнай тут, у Катавіцах, назіраў шэраг аічных спецыялістаў, сярод якіх экс-варатар нацыянальнай зборнай, а цяпер спартыўны дырэктар мінскага гандбольнага СКА Андрэй КРАЙНОЎ. Ён падзяліўся з карэспандэнтам «Звязды» сваім меркаваннем аб выступленні беларускай каманды і ўзроўні турніру ў цэлым.

— Гульні ў выкананні падапечных Шаўцова атрымаліся вельмі добрыя, якасныя, за выключэннем, мабыць, 15 хвілін другога тайма са зборнай Харватыі. Вельмі парадавалі маладыя гульцы, якія толькі-толькі патрапілі ў зборную, Салдаценка, Кулеш, Юрынок праявілі сябе выдатна, гарманічна ўліліся ў шэрагі нацыянальнай каманды. Наогул, не варта забываць, што зборная амаладзілася працэнтаў на 30-40% і, нягледзячы на гэта, добра выступіла. Успомніце, як сыграў Кулеш у матчы з ісландцамі, за 30 секунд закінуў два вель-

мі важныя мячы. Гэта дае падставу думаць, што мы ідзем правільнай дарогай, у Беларусі расце добрае пакаленне гандбалістаў. Тая гульня наогул стала святам для Беларусі, хлопцы зрабілі вялікую справу. Матчы зборнай на EURO паказалі, што Беларусь нездарма ўваходзіць у топ-16 наймацнейшых каманд Еўропы

— Як вам гульня капітана?

— Нягледзячы на ўсё тое, што адбывалася ў кар'еры Сяргея Рутэнкі ў апошні час, ён у добрай форме, мацнее ад гульні да гульні. Хацелася б яшчэ адзначыць Барыса Пухоўскага, добра сябе праяўляе, таксама радуе і Сяргей Шыловіч.

— Што скажаце пра астатнія каманды чэмпіянату?

— Наша група наогул была вельмі роўнай, таму такая закрутка з'явілася пасля двух гульнявых дзён. Мы трапілі ў складаныя кварталы, бо скандынаўскі гандбол заўсёды адрозніваўся іншай тактыкай, нашым спартсменам заўсёды было цяжка гуляць з імі. Тое, што на гэтым чэмпіянаце мы далі ім такі бой, проста выдатна. Гэта вялікі крок наперад.

Звычайна ў групах заўсёды ёсць прахадныя матчы, а тут, у Катавіцах, у нашай групе не было ні адной такой гульні, каманды гулялі мяч у мяч. Другі фактар — гэта цікавасць гледачоў, на «Сподэку» практычна заўсёды аншлаг. Людзі ідуць, значыць, ім падабаецца гульні сваёй непрадказальнасцю і нават сюрпрызамі.

Пасля гэтага паражэння ад нарвежцаў толькі перамога Харватыі над Ісландыяй выводзіла беларусаў у асноўны этап. І харваты, якіх трэніруе былы настаўнік БГК імя Мяшкова Жэлька Бабіч, дапамагалі камандзе Юрыя Шаўцова, разграміўшы ісландцаў з лікам 37:28.

Спернікамі прадстаўнікоў квартэта В на другім групавым этапе будуць найлепшыя дружны групы А, якія напярэдадні таксама правялі заключныя паядынкі. У апошнім туры македонцы згулялі ўнічыю з сербамі (27:27) і апырэдзілі іх за кошт розніцы мячоў. У матчы двух лідараў гаспадары турніру, палякі, абыгралі дзейнага чэмпіёна Старога Свету — зборную Францыі — 31:25. Такім чынам, 1-ю групу асноўнага раўнда, якая будзе гуляць у Кракаве, склалі каманды Польшчы (4 ачкі), Нарвегіі (4), Францыі (2), Харватыі (2), Македоніі (0) і Беларусі (0). Беларускія гандбалісты, сёння, 21 студзеня, згуляюць са зборнай Францыі (пачатак у 22.30 па беларускім часе), 25 студзеня сустрэнуцца з палякамі (22.30), 27 студзеня — паядынак з Македоніяй (22.30).

Другая шасцёрка каманд, якая вызначылася ўчора позна вечарам, будзе гуляць у Вроцлаве.

Пасля другога групавога этапу па дзве найлепшыя зборныя з гэтых шасцёркаў выйдучы ў паўфінал. Паўфінальныя сустрэчы адбудуцца 29 студзеня, фінальны паядынак за золата і матч за бронзу пройдуць 31 студзеня ў Кракаве. Чэмпіён Еўропы атрымае прамую пуцёўку на Алімпійскія гульні — 2016 у Рыа-дэ-Жанейра. У выпадку перамогі зборнай Францыі, якая ўжо кваліфікавалася на Алімпіяду як чэмпіён свету, алімпійскі пропуск атрымае фіналіст кантынентальнага форуму.

Акрамя таго, дзве каманды атрымаюць магчымасць згуляць на перадалімпійскім кваліфікацыйным турніры. Каб трапіць у лік удзельнікаў кваліфікацыі, трэба заняць найлепшыя выніковыя месцы сярод каманд, якія яшчэ не атрымалі на гэта права. Зборныя Германіі, Даніі, Іспаніі, Польшчы, Славеніі і Харватыі ўжо забраніравалі сабе месца ў кваліфікацыі АГ-2016.

Польшча, Катавіцы.

Імёны

ЖАНЕТ:

«НАДЗВЫЧАЙ ШЧАСЛІВАЯ, ШТО СТАЛА МАМАЙ»

Яна прыгожая жанчына, вядомая артыстка, але па-сапраўднаму моцнай асобай, як сама прызнаецца, адчула сябе толькі тады, калі стала маці. Менавіта гэтая падзея змяніла яе прыярытэты, дала натхненне і стымул, каб пачаць пісаць жыццё з чыстага аркуша. Падчас сустрэчы спявачка Жанет расказала, чаму варта разлічваць толькі на сябе, што значыць быць народным артыстам і як адчувае сябе чалавек, калі ў яго дзве радзімы.

— У сваіх інтэрв'ю вы заўсёды адзначаеце, што ў дзяцінстве не марылі быць спявачкай, а ведалі, што станеце ёю. Адкуль такая ўпэўненасць?

— Сама здзіўляюся такой пазіцыі, але колькі сябе памятаю, заўсёды была пераканана — стану артысткай. Ішла да гэтай мэты. У тры гады я давала свае першыя канцэрты для бабулі і яе сяброў. Ужо тады прадумвала ўсё сур'ёзна: рабіла з братамі і сёстрамі касцюмы, разумеючы, што прыйдзе дарослая публіка, развучвала песні Пугачовай, Высоцкага, гурта «Зямляне» і іншых. А пасля канцэрта мы дзялілі ганарар з яблыкаў і салодкага... Паколькі я расла ў шматдзетнай сям'і, то глядзець канцэрты магла толькі па тэлевізары і тое пры ўмове, што на гэта згаджаліся ўсе астатнія. У сям'і ўжо тады зразумелі: расце артыстка.

— Як на вас уплывала тое, што вы раслі ў шматдзетнай сям'і?

— Для кожнага з нас яна ў прыярытэце і родныя людзі — галоўныя ў жыцці. Бо што б з вамі ні здарылася, толькі яны будуць шчыра радавацца альбо падтрымліваць да апошняга. У нас выхоўвалі павагу да старэйшых, бо яны мудрайшыя. Увогуле ў шматдзетных сем'ях дзеці лепш падрыхтаваныя да жыцця. Напрыклад, мы ўсе ўмеем гатаваць, шыць, прыбіраць і маем яшчэ безліч іншых жыццёвых навыкаў.

— Чым займаюцца вашы браты і сёстры?

— Старэйшы Жан працуе кокам на караблі. Дзін, які таксама добра гатуе, працуе вядучым мерапрыемстваў. Дзве сястры Эла і Ліяна — дызайнеры адзення. Брат Герман займаецца трэнерскай дзейнасцю і марыць аб паступленні ў Гарвард. Эдуард таксама звязаны са спортам (ён майстар спорту па рукапашным боі і кандыдат у майстры спорту па тайскім боксе), але сёння працуе кіраўніком на прадпрыемстве. Як і сястра Дзіяна, якая, займаючы кіруючую пасаду ў адной з кампаній, з'яўляецца добрым стылістам, дапамагае мне.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Бачыць мэту

КРАІНА МАГЧЫМАСЦЯЎ

Лідар БРСМ — пра ідэалогію студатрадаўскага руху, «працоўныя кніжкі» для валанцёраў і ўнутраны стрыжань

На пачатку мінулага года быў запушчаны цікавы інтэрнэт-праект «Мая Беларусь — мой выбар». Яго задачай было напэўніць сацыяльныя сеткі пазітыўнай інфармацыяй і фактамі, якія дапамогуць гаварыць з гонарам пра нашу краіну. Увогуле ўсе 12 месяцаў Года моладзі былі насычаны мноствам актуальных акцый, мерапрыемстваў і падзей. Абранне на пасаду першага сакратара БРСМ Андрэя БЕЛЯКОВА якраз супала са стартам Года моладзі. Мы сустрэліся з маладзёжным лідарам, каб пачуць ад яго ацэнку дзейнасці Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі ў Год моладзі і даведацца пра планы на бліжэйшую перспектыву...

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА.

Новыя сімвалы для ўсіх пакаленняў

— Андрэй Эдуардавіч, дазвольце сабе вас працягваць: «Год моладзі — каласальная для нас адказнасць, бо моладзь не церпіць фальшы і падману. І калі мы заявілі, што БРСМ павінен аб'ядноўваць крэатыўных і цікавых маладых людзей, то абавязаны гэта рабіць. За свае словы трэба несці адказнасць...» Як вы лічыце, ці ўдалося арганізацыі, якую вы ўзначальваеце, вытрымаць экзамен?

— Буду няшчырым, калі скажу, што гэта было проста для нас экзамен. Мяркую, што найбольш аб'ектыўныя — колькасныя паказчыкі. Прыкладу толькі некалькі лічбаў. Летась у складзе студэнцкіх атрадаў былі працаўладкаваныя больш як 70 тысяч маладых людзей. Калі 10 гадоў таму мы пачалі адраджаць будатрадаўскі рух, размова ішла пра сотні чалавек, а сёння колькасць байцоў студатрадаў налічвае дзясяткі тысяч. На конкурс «100 ідэй для Беларусі» было прадстаўлена

больш як дзве тысячы праектаў. Гэта праекты, якія ўжо прыносяць рэальную карысць у навуцы, медыцыне, ІТ-сферы і іншых галінах. Прычым многія з агучаных ідэй упэўнена перамагаюць ужо і на міжнародным узроўні.

Хачу заўважыць, што Год моладзі супаў са святкаваннем у Беларусі 70-й гадавіны Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне і прэзідэнцкай кампаніяй. Гэтыя падзеі таксама былі ў цэнтры нашай увагі. Так, у рамках праекта «Кветкі Вялікай Перамогі» па ініцыятыве БРСМ быў рэалізаваны маштабны праект «Маладзёжны агітцягнік «Кветкі Вялікай Перамогі». Яго маршрут праходзіў па месцах баёў за вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і склаў каля 3-х тысяч кіламетраў. Нам было вельмі прыемна назіраць, як тысячы беларусаў 9 Мая і на Дзень Незалежнасці прымацоўвалі да сваёй вопраткі чырвона-зялёныя стужкі з яблыневай кветкай — сімвал, які мы прапанавалі, аб'яднаў людзей усіх пакаленняў.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

Шляхі-дарогі

«РАЗУМНЫ» ЦЯГНІК

На новай тэхніцы працаваць маладым

Некалькі гадоў таму на Беларускай чыгунцы з'явіліся швейцарскія электрацягнікі гарадскіх ліній, якія звязалі сталіцу з Заслаўем і Рудзенскам. Мінчане даўно прызвычаліся да камфартабельнасці і хуткасці новага транспарту і сёння з нецярпеннем чакаюць працягу рэалізацыі гэтага праекта. Ужо з восені мінулага года сучасныя электрычкі пачалі хадзіць паміж Мінскам і яшчэ адным горадам-спадарожнікам — Смалявічамі. Новая тэхніка вымагае новых падыходаў, а хто як не маладыя хутчэй за ўсіх прыстасоўваюцца

да навізны? 26-гадовы Аляксей ДАНИЛЕНКА працуе ў матаравагонным дэпо «Мінск» Мінскага аддзялення Беларускай чыгункі з 2012 года. Менавіта тут абслугоўваюцца ўсё 16 швейцарскіх электрычак — 6 цягнікоў гарадскіх ліній і 10 цягнікоў рэгіянальных ліній бізнес-класа. Хлопец прыйшоў у дэпо па размеркаванні на пасаду брыгадзіра, паспеў адслужыць у войску, а пасля вяртання атрымаў павышэнне. Цяпер ён — інжынер-тэхнолаг.

(Заканчэнне на 3-й стар. «ЧЗ».)

Інжынер дэманструе работу сістэмы аўтаматычнай дыягностыкі непаладак.

Фота Сяргея НІКІШОВІЧА.

Напярэдадні

Прафарыенцір

«БІТВА»
ЮРЫДЫЧНЫХ
ШКОЛ

Упершыню ў гісторыі юрыдычнай адукацыі Беларусі адразу 8 камандаў з 7 універсітэтаў краіны будуць змагацца за права прадстаўляць Беларусь на самым прэстыжным студэнцкім конкурсе па міжнародным праве — Конкурс імя Філіпа Джэсапа.

Інтэлектуальныя спаборніцтвы праводзяцца на англійскай мове і з'яўляюцца своеасаблівым «чэмпіянатам свету» ў галіне міжнароднага права. Яны пройдуць у Вашынгтоне ў сакавіку 2016 года ўжо 57-ы раз. Конкурс праходзіць у форме гульнівага судавага працэсу. Студэнты-юрысты выступаюць у ролі адвакатаў, прадстаўляючы вусныя і пісьмовыя пазіцыі сваіх кліентаў (дзяржаў) у Міжнародным судзе ААН па выдуманых — але часта заснаваных на рэальных падзеях — спрэчках. У першым конкурсе — у Гарвардскім універсітэце — у 1959 годзе прынялі ўдзел усяго дзве каманды. А ў апошніх ужо ўдзельнічае больш за 2500 студэнтаў з 550 юрыдычных школ больш як з 80 краін свету. Да ўдзелу ў міжнародных раўндах каманды павінны прайсці нацыянальны адбор. Як правіла, краіну можа прадстаўляць толькі адна каманда.

З 2015 года, па рашэнні Міжнароднай асацыяцыі студэнтаў-юрыстаў (ILSA) (г. Вашынгтон, ЗША), адміністратарам Беларускага нацыянальнага адборачнага раўнда конкурсу з'яўляецца Асацыяцыя міжнароднага права і арбітражу (BILA).

У гэтым годзе пазмагацца за права прадстаўляць Беларусь на «чэмпіянаце свету» выказалі жаданне каманды Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, Брэсцкага, Віцебскага, Гродзенскага, Магілёўскага дзяржаўных універсітэтаў, Міжнароднага ўніверсітэта «МІТСО», факультэта міжнародных адносін і юрыдычнага факультэта БДУ. Тэматыка задання гэтага года — сеткавыя камп'ютарныя нападны і масавае праслухоўванне дзяржавай грамадзян іншых дзяржаў.

У многіх краінах конкурс імя Джэсапа ўяўляе сабой сапраўдную бітву юрыдычных факультэтаў, дзе перамога азначае перавагу ў веданні англійскай мовы і міжнароднага права, дэманструе ўзровень выкладання. Сам удзел у нацыянальным адборачным раўндзе ставіць універсітэт на асаблівае месца сярод іншых, бо нават для гэтага неабходна правесці вялікую работу, — падкрэслівае старшыня BILA Андрэй Козік. — Конкурс важны і для студэнтаў, бо ўдзел у ім, апроч іншага, дае практычныя навыкі ў міжнароднай юрыспрудэнцыі і ўнікальны запіс у рэзюмэ.

Беларускі нацыянальны раўнд конкурсу імя Джэсапа пройдзе з 29 па 31 студзеня. На дапамогу беларускім арбітрам у Мінск прыезджае міжнародны пул суддзяў з Японіі, Нарвегіі, Аргенціны, ЗША, Украіны, Казахстана і Расіі. Іх чакае нялёгкае задача — аданіць якасць аргументацыі бакоў і вызначыць наймацнейшую каманду адной з васьмі юрыдычных школ нашай краіны, прадстаўнікі якой і адравацца ў Вашынгтон.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

ХАЧУ ВУЧЫЦЦА НА...
ЧЫНОЎНІКА,

або Чаму не трэба выбіраць прафесію «за кампанію»

Па звестках сацыялагічных даследаванняў, больш за палову выпускнікоў вышэйшых навучальных устаноў працуюць не па спецыяльнасці. У Мінску сярод беспрацоўных з вышэйшай адукацыяй, зарэгістраваных у службе занятасці, пераважаюць выпускнікі платнай формы навучання, якія вывучалі ў ВУЗ эканоміку і правазнаўства. Многія старшакласнікі ўпэўнены, што галоўнае — атрымаць дыплом, а што ў ім напісана — прыныповага значэння не мае. Шчыра кажучы, пры той шматлікасці прафесій, якія прапануюць сёння навучальныя ўстановы, вельмі праблематычна не разгубіцца нават даросламу чалавеку. А што ўжо казаць пра падлеткаў, калі для некаторых з іх вырашальным аргументам на карысць выбару той ці іншай прафесіі можа стаць нават наяўнасць прыгожага форменнага адзення. Хапае дзяўчынак, якія мараць стаць сцэнарыстамі, і юнакоў, якія мараць аб ваеннай кар'еры ці рабоце ў падраздзяленнях МНС толькі з гэтай прычыны. Пра складанасці з прафесійным самавызначэннем школьнікаў ішла размова падчас міжнароднай канферэнцыі ў Мінскім гарадскім інстытуце развіцця адукацыі. Сваім досведам у правядзенні прафарыентацыйнай работы дзяліліся сацыяльныя педагогі, псіхолагі і настаўнікі з Беларусі, Германіі і Расіі.

ПРАГМАТЫЗМ
СУПРАЦЬ
МІЛАСЭРНАСЦІ

Мерчандайзер, прамоўтар, крэатыўны дырэктар, гейм-дизайнер, арт-кансультант, нейрапсіхолог, брэнд-менеджар, фінансавы аналітык... Падлеткаў быццам магніт прыцягваюць назвы новых спецыяльнасцяў, у іх ствараецца памылковае ўражанне аб высокай запатрабаванасці такіх спецыялістаў.

Прэстыжнасць/непрэстыжнасць — крытэрыі надзвычай хістка і непрыдатны для таго, каб арыентавацца на яго пры прыняцці рашэнняў.

Каб выявіць асноўныя матывы выбару будучай прафесіі, сярод слухачоў падрыхтоўчага аддзялення Віцебскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта было праведзена анкетаванне, у якім узялі ўдзел 134 навучэнцы. 128 слухачоў (95,5%) запэўнілі, што плануюць паступаць менавіта ў медыцынскую ВУЗ. 86 працэнтаў сцвярджаюць, што звязваюць сваё жыццё з медыцынай — гэта іх уласнае рашэнне. Прыклад ці парада бацькоў паўплывалі на прафесійнае самавызначэнне 8-мі маладых людзей, 3 слухачы адзначылі, што яны вырашылі прыслушацца да парады сваіх сяброў і знаёмых, для 2-х вызначальным стаў прыклад добрага ўрача, які сустрэўся ім у жыцці, а 5 маладых людзей паведамілі, што лічаць прафесію ўрача ці фармацэўта моднай і прэстыжнай.

Часта слухачы падрыхтоўчага аддзялення прыходзяць з устаноўкамі на атрыманне такіх спецыяльнасцяў, як пластычная хірургія, судовая экспертыза, стаматалогія, хірургія, не маючы пры гэтым ніякага ўяўлення пра іх спецыфіку. Выкладчыкі тлумачаць, што кожная з медыцынскіх спецыяльнасцяў патрабуе наяўнасці пэўных псіхалагічных

Выстава «Адукацыя і кар'ера» дапамагае маладым людзям вызначыцца з выбарам.

якасцяў асобы, такіх як мэтанакіраванасць, стрэсаўстойлівасць, поўная самааддача і адданасць справе. Што ўрач павінен любіць людзей, быць цяроплівым, валодаць вельмі глыбокімі ведамі пра асаблівасці чалавечага арганізма, метады дыягностыкі і лячэння. Напрыклад, для таго, каб стаць добрым педыятрам, трэба ўмець наладжваць стасункі з дзецьмі і іх бацькамі, не раздражняцца, разумець дзіцячую псіхалогію. Хірургаў вылучае псіхалагічная ўстойлівасць, фізічная выносливасць і стрыванасць. Трэба дакладна разумець, што будні медыкаў далёкія ад рамантычных уяўленняў пра людзей у белых халатах: гэта штодзённая цяжкая праца і адказнасць за чалавечае жыццё. У Віцебскім дзяржаўным медыцынскім універсітэце з жалем канстатуюць: колькасць абітурыентаў, якіх цікавіць менавіта магчымасць ратаваць людзей і палягчаць іх пакуты, надзвычай невялікая.

АКЦЁР
БЕЗ ПРАФЕСІЙНАЙ
АДУКАЦЫІ?

Каб выявіць прафесіянальны стэрэатыпы ў сучасных старшакласніках, спецыялісты Пскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта ахапілі даследа-

ваннем навучэнцаў 10-х і 11-х класаў школ свайго горада. Прафесіямі, якія найбольш церпяць ад стэрэатыпаў, аказаліся прафесіі акцёра, настаўніка, юрыста і ўрача. Самымі запатрабаванымі падлеткам падаюцца прафесіі юрыста, менеджара, піяр-менеджара, менеджара па продажы, менеджара па персанале, педагога, псіхолога і праграміста. Старшакласнікі надзялілі прадстаўнікоў гэтых прафесій мноствам тыповых якасцяў. Напрыклад, акцёры — творчыя, свабодныя асобы, якія валодаюць здольнасцямі да ўнушэння, харызмай, вядуць «багемны» лад жыцця, імкнуцца выдзеліцца любым спосабам, нават калі гэта супярэчыць грамадскім правілам. Па меркаванні большасці апытаных, акцёрам можна стаць, не маючы спецыяльнай адукацыі, паколь-

устойлівасці і «абстрактнасці мыслення», што ў найбольш ступені ўласціва мужчынам.

Да самых высокааплачаных былі аднесены прафесіі, звязаныя з уладай. Старшакласнікі таксама адзначылі як высокааплачаны «прафесію» чыноўніка.

ВЫСОКІЯ БАЛЫ —
НЕ ГАЛОЎНЫ
КРЫТЭРЫЙ

Класічная памылка — выбар прафесіі «за кампанію». Добра, калі абраная прафесія будзе адпавядаць інтарэсам і здольнасцям маладога чалавека, а калі не, то абавязкова з'явіцца расчараванне, жаданне распачаць усё, так бы мовіць, з белага аркуша. І страчаны час будзе дро-

жай паспяхова сацыялізацыі і самарэалізацыі выпускніка. Безумоўна, добрая падрыхтоўка істотна пашырае дыяпазон прафесій, з якіх школьнікі могуць выбіраць. Але не менш значэнне маюць і асобныя якасці маладога чалавека. Да таго ж ставіць знак роўнасці паміж прафесіяй і вучэбным прадметам нельга. Школьны прадмет — усяго толькі галіна ведаў, у якой можна працягнуць адукацыю. Абавязкова трэба ўлічваць, якія рэальныя прафесіі стаяць за канкрэтнымі школьнымі прадметамі. Да таго ж нярэдка дзеці трымаюць на прыкмеце дзве-тры спецыяльнасці, процілеглыя па сваёй скіраванасці і тых прафесійных якасцях, што патрабуюцца для навучання па гэтай прафесіі.

У Віцебскім дзяржаўным медыцынскім універсітэце з жалем канстатуюць: колькасць абітурыентаў, якіх цікавіць менавіта магчымасць ратаваць людзей і палягчаць іх пакуты, надзвычай невялікая.

— Лічу, што правядзенне самых папулярных тэстаў на прафрыдатнасць не з'яўляецца дастатковым для выбару будучай прафесіі. У дзіцяці можа быць матэматычны склад розуму, адпаведна, і вынікі тэстаў будуць на карысць тэхнічных спецыяльнасцяў, але дзіця, можа, больш жадае працаваць з людзьмі або жывёламі. Таму вынікі тэстаў з'яўляюцца асновай для далейшай работы, але не канчатковым рашэннем, — падкрэслівае Ганна Шаўчэнка. — Вельмі істотны фактар, які нельга скідаваць з рахунку, гэта уплыў пры выбары прафесіі на дзяцей бацькоў. Так, праведзена ў адукацыйна-аздараўленчым цэнтры «Лідар» даследаванне паказала, што 46,5% вучняў 9—10-х класаў і 62% вучняў 7—8-х класаў гатовы прыслушацца да меркавання бацькоў або атрымаць тую ж спецыяльнасць, што і іх бацькі.

Нярэдка менавіта нерэалізаванасць бацькоў у прафесійным плане прыводзіць да таго, што яны навіваюць дзецям свой выбар. Прычыны менавіта для іх на першы план выходзіць прэстыжнасць. І не давядзі Бог, калі дзіця схіляецца да непрэстыжнай і малааплачанай, на іх думку, прафесіі. Але прэстыжнасць/непрэстыжнасць — крытэрыі надзвычай хістка і непрыдатны для таго, каб арыентавацца на яго пры прыняцці рашэнняў, што вызначаюць далейшы лёс дзіцяці. Можна стаць уладальнікам «моднай» прафесіі ці спецыяльнасці, але яна не будзе прыносіць маральнага задавальнення. Да таго ж не выключана, што на момант заканчэння навучальнай установы «моднымі» стануць зусім іншыя прафесіі.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Бізнес-школа «Сколкава» і Агенцтва стратэгічных ініцыятыў склалі «Атлас новых прафесій»: у яго ўвайшлі такія, напрыклад, ат ІТ-генетык, генетычны кансультант, лічбавы лінгвіст, будаўнік «разумных дарог», урбаніст-эколаг, экпрапаведнік, праекціроўшчык «разумнага асяроддзя», электразапраўшчык, сеткавы юрыст і іншыя. Да слова, гэта зусім не фантастычныя прафесіі — базавую адукацыю па іх можна атрымаць ужо сёння.

кі аснову поспеху ў прафесіі складае артыстычны талент, тонкае адчуванне свету і інтуіцыя.

Настаўнікі бачаць старшакласнікам гуманнымі, але «шаблоннымі» асобамі. Некаторыя рэспандэнты адзначылі, што прафесію настаўніка атрымаць прасцей за ўсё, паколькі паняцце «педагагічныя здольнасці» некалькі ілюзорнае і «ад педагогаў не патрабуюцца нейкіх складаных спецыяльных уменняў». Акрамя таго, прафесія «педагог» была ахарактарызаваная як «пераважна жаночая прафесія», а «выхавальнік дзіцячага садка» — як «абсалютна жаночая».

Юрыст быў прызнаны старшакласнікамі самай папулярнай, перспектыўнай і прэстыжнай прафесіяй. Юрысты, па іх меркаванні, валодаюць гнуткасцю мыслення і аналітычным складам розуму. Частка рэспандэнтаў указалі, што «юрыст», па сваёй сутнасці, — «мужчынская прафесія», паколькі патрабуе ад спецыяліста эмацыянальнай

бяззю ў параўнанні з тым, што чалавек можа ўсё сваё жыццё займацца нелюбімай справай. Адчуванне ўласнай нерэалізаванасці яму гарантавана....

Ставіць знак роўнасці паміж прафесіяй і вучэбным прадметам нельга. Абавязкова трэба ўлічваць, якія рэальныя прафесіі стаяць за канкрэтнымі школьнымі прадметамі.

— На рашэнне дзіцяці ў выбары спецыяльнасці могуць паўплываць і ацэнкі па прадметах, — дзеліцца сваімі назіраннямі педагог-псіхолог Мінскага гарадскога адукацыйна-аздараўленчага цэнтры «Лідар» Ганна Шаўчэнка. — Часцей за ўсё дзеці выбіраюць прафесію, зыходзячы з таго, куды можна паступіць, маючы добры бал па пэўных прадметах.

Але школьная паспяхова-насць не з'яўляецца гаранты-

Справы маладых

ЖЫЦЦЁ — У КЛЕТЦЫ

Ідучы на інтэрв'ю з гэтай жанчынай, вельмі хвалявалася... Заўсёды лічыла, што навуковыя супрацоўнікі — гэта людзі з «іншых галактык», цалкам апантанія свайго дзейнасцю. А калі яшчэ і даведлася пра сферу інтарэсаў маладога навукоўца...

Алена ЯРМОЛЕНКА — намеснік загадчыка кафедры біяарганічнай хіміі па навуковай працы Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, была адказным выканаўцам навукова-даследчай работы праграмы «Ствалавая клетка» Саюзнай дзяржавы з 2011 па 2014 год.

— У лабараторыі распачаўся інавацыйны праект, мэтай якога было культываваць бэта-клеткі (якія выдзяляюць інсулін) падстраўнікавай залозы дзеля трансплантацыі іх людзям, хворым на цукровы дыябет. Спачатку гэты эксперымент вёўся на жывёлах. Я займалася атрыманнем бэта-клетак ад свіней. За праект кіраўнікі атрымалі дзяржаўную прэмію. Але на гэтым праца лабараторыі не спынілася. Потым мы сталі займацца храстковымі клеткамі для трансплантацыі іх людзям з рознымі паталогіямі суставаў.

— Вы былі адказным выканаўцам навукова-даследчай работы праграмы «Ствалавая клетка». У чым яе сутнасць?

— Ствалавыя клеткі — папярэднікі ўсіх клетак арганізма. Зараз амаль ва ўсім свеце забаронены даследаванні эмбрыянальных ствалавых клетак, бо гэта неэтычна, таму навукоўцы працуюць з клеткамі пупавіннай крыві, чырвонага скацявога мозгу, але гэтыя клеткі складана атрымліваць, больш перспектыўным з'яўляецца атрыманне мезенхімальных ствалавых клетак

з тлушчавай тканіны. Яны вылучаюцца свайго ўніверсальнасцю: ад іх можна атрымаць любыя — цягліцавую, тлушчавую, касцявую — клеткі. Спачатку мезенхімальныя ствалавыя клеткі атрымлівалі з касцявога мозгу донараў, але працэдура балючая, таму зручнейшым аказалася выкарыстанне тлушчавай тканіны: з аднаго міліграма тлушчу можна атрымаць адзін мільён клетак.

Яшчэ ў рамках праграмы ствараецца банк мезенхімальных ствалавых клетак, каб можна было трансплантаваць клеткі без удзелу донара.

— Гавораць, многія працягваюць жаданне захаваць свае ствалавыя клеткі...

— Так, цяпер людзі значна часцей пачалі «замарожваць» пупавінную кроў, бо гэта цудоўная магчымасць падмацаваць сваё здароўе, калі спатрэбіцца. Напрыклад, неабходна трансплантацыя чырвонага касцявога мозгу, а няма магчымасці знайсці сумяшчальнага донара... У гэтым выпадку можна выкарыстаць свае ствалавыя клеткі.

— Якія ў вас бліжэйшыя мэты?

— Наша каманда дапрацоўвае спосаб трансплантацыі на аснове мезенхімальных ствалавых клетак для лячэння паталогій суставаў. Зараз мы ажыццяўляем трансплантацыю на трусах. Калі дакажам, што гэта эфектыўна і дзейнічае, то метада будзе значна выгаднейшы і зручнейшы за пратэзаванне.

Святлана ЧЫЖЫК, студэнтка II курса Інстытута журналістыкі БДУ. Фота аўтара.

І так бывае

Як «разгаварыць» экспанаты?

Музей — своеасаблівы храм культуры, дзе ў наведвальніка фарміруецца асабістыя эмацыянальныя адносіны да гістарычных падзей і фактаў. Адна з асноўных мэт яго супрацоўнікаў — дапамагчы ўвайсці ў духоўны дыялог з мінулым, суаднесці штодзённае з вечным. Экскурсавод, навуковы супрацоўнік Уздзенскага гісторыка-краязнаўчага музея Кацярына ЯКУБОўСКАЯ (на здымку) за два гады працы ў музеі шмат даведлася пра сабраныя экспанаты.

Людзі па-рознаму приходзяць да любімай прафесіі. Адно працягваюць справу бацькоў, з дзяцінства робячы асэнсаваны выбар, другія ідуць шляхам спроб і памылак.

Пасля заканчэння Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў Кацярына па размеркаванні прыйшла працаваць у Нізаўскую бібліятэку Уздзенскага раёна. Пасля ёй прапанавалі пасаду навуковага супрацоўніка ў раённы музей. Дзяўчына падышла да гэтай справы адказна. Да кожнага наведвальніка звяртаецца ветліва, тактоўна, сустракае добразычлівай усмешкай.

Музей актыўна наладжвае розныя формы кантактаў з насельніцтвам. Прэзентацыі, музейныя вечарыны, ушанаванні майстроў пэндзля сталі тут звычайнай справай. І ў гэ-

тым вяліка заслуга Кацярыны, якая да кожнага мерапрыемства ўмела падбірае экспазіцыйны матэрыял, рыхтуе сцэнарыі. Музейны супрацоўнік павінен валодаць ведамі пра розныя калекцыі, быць у пэўным сэнсе сацыёлагам, спецыялістам па маркетынгу. А яшчэ гэтыя якасці павінны дапаўняцца асабістай прывабнасцю і магнетызмам. Кацярына Якубоўская якраз такая.

— Мне прыемна працаваць з людзьмі, праводзіць экскурсіі. І калі людзі кажуць «дзякуй» — дзень прайшоў не дарэмна, — кажа суразмоўца.

Дар'я ЗЯНЬКОВІЧ.

«РАЗУМНЫ» ЦЯГНІК

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

...У велізарным ангары дэпо стаўць некалькі цягнікоў рыжскай вытворчасці і адзін Stadler. Усё, як у звычайным гаражы, — знізу яміна, з якой зручна правяраць хадавую частку, збоку — незвычайны «дамкрат». Ён уяўляе з сябе некалькі прылад, вышэйшых за чалавечы рост, расставленых на аднолькавай адлегласці ўздоўж рэек. Наладжаныя на сінхронную працу, яны могуць падняць над зямлёй цэлы састаў.

«Для абслугоўвання швейцарскіх электрычак трэба практычна ўсяму вучыцца нанова, а маладыя хутчэй успрымаюць інавацыі».

— Сам я родам з Гомельшчыны, з Брагінскага раёна, — распавядае Аляксей. — Але жыў там усяго пару гадоў — у 1991 годзе наша сям'я атрымала кватэру ў Шчучыне па праграме адсялення з тэрыторыі, забруджаных у выніку аварыі на Чарнобыльскай АЭС.

Вярнуцца на малую радзіму хлопцу яшчэ давалося — у Беларускай дзяржаўнай ўніверсітэце транспарту, што ў Гомелі. Малады чалавек выбраў спецыяльнасць «цягавы састаў чыгуначнага транспарту» на механічным факультэце.

— Чаму менавіта такі выбар? Мне заўсёды хацелася працаваць на чыгунцы, а БелДУТ — адзіны профільны транспартны ўніверсітэт у краіне. У дзяцінстве часта ездзіў да бабуль на цягніках, можа, гэта неяк адбілася, — рэзюмаваў Аляксей. — Але вызначыўся з будучай прафесіяй даволі рана. Бацька працаваў шафёрам. Ды і ўвогуле мяне цягнула да тэхнікі, як і многіх хлопцаў. Як толькі споўнілася 16 гадоў, атрымаў пасведчанне кіроўцы, меў уласны матацыкл — «Іж Планета-4», увесь час у ім корпаўся. Бацькі, безумоўна, хваляваліся, калі ехаў куды-небудзь,

але любоў да тэхнікі, думаю, пайшла мне на карысць.

Яшчэ падчас вучобы ва ўніверсітэце Аляксей прыязджаў на практыку менавіта ў сталічнае матаравагоннае дэпо. Добра сябе зарэкамендаваў, а таму праблем з размеркаваннем у яго не было.

— Спачатку мяне ўзялі на пасаду брыгадзіра комплекснай брыгады, — узгадвае хлопец. — Мы абслугоўвалі старыя рыжскія электрычкі розных мадыфікацый. У асноўным займаліся дробным рамонтам. У прынцыпе праца ўжо была для мяне знаёмай, таму ніякіх складанасцяў не ўзнікла.

Але ўжо праз тры месяцы маладога спецыяліста чакала чарговая перамена ў жыцці — армія. Служыць давалося няшмат — паўгода (вышэйшая адукацыя і наведванне

ваеннай кафедры ва ўніверсітэце істотна скарацілі тэрмін). Аляксей зноў вярнуўся на Гродзеншчыну — у зенітна-ракетны полк. Профіль, праўда, амаль не змяніўся — рамонтаваў ваенную тэхніку, быў кіроўцам, служыў намеснікам камандзіра аўтамабільнага ўзвода.

— Пасля вяртання з арміі за супрацоўнікамі захоўваецца пасада, але не месца, — тлумачыць Аляксей. — Я зноў стаў брыгадзірам, але ўжо на электраапаратным участку. Гэта значыць, што займаліся мы абслугоўваннем пераважна ўсяго, што звязана з электрычнасцю, — токапрыёмнікаў, галоўнага выключальніка. А паўтара года таму прапанавалі перавесціся на пасаду інжынера-тэхнолага. Можа быць, паўплываў мой узрост — для аб-

слугоўвання швейцарскіх электрычак трэба практычна ўсяму вучыцца нанова, а маладыя хутчэй успрымаюць інавацыі.

Хлопцу цяжка параўноўваць электрацягнікі Рыжскага завода са швейцарскімі:

— Ведаецца, гэта як стары дыскавы тэлефон і сучасны смартфон — рэчы з абсалютна розных сусветаў. З пункту гледжання рамонт тут усё больш складана, бо сама сістэма іншая, шмат мікраэлектронікі. У нас у дэпо нават ёсць спецыяліст, які займаецца менавіта камп'ютарным на чынным гэтых цягнікоў. Але і ў гэтым ёсць перавагі.

Аду з іх Аляксей дэманструе на месцы — на манітор у кабіне машыніста можна вывесці ўсе непаладкі, якія фіксуюць спецыяльныя датчыкі.

Фактычна, тэхніка сама дыягнастуе праблемы, а гэта эканомія часу. Такія магчымасці, праўда, не адмяняе традыцыйныя працэдурны ручнога агляду.

«Праца неаднастайная, таму не надакучвае, і вока не «замыльваецца». Галоўнае — ёсць жаданне тут расці і развівацца».

— Што датычыцца заробку, то ўсё залежыць ад эканамічнай сітуацыі, — дзеліцца інжынер. — З-за праблем у сусветнай эканоміцы зменшылася колькасць грузаперавозак праз краіну, а гэта асноўная крыніца прыбытку Беларускай чыгункі. Тым не менш каля 5 мільёнаў атрымліваю. Але пазітыўна дынаміка ёсць, спадзяюся, заробак павялічыцца. Акрамя таго, тут ёсць магчымасці для кар'ернага росту.

Цікава, як малады чалавек вырашаў праблему з жыллём? Спачатку давалося шукаць здымную кватэру, але прадпрыемства дапамагала — штомесяц Аляксей атрымліваў матэрыяльную дапамогу на арэнду — 11 базавых велічынь. Увесь кошт такая дапамога, вядома, не пакрыла, але палёгка прыносіла значную. А прыкладна праз год хлопец атрымаў пакой у інтэрнаце.

— Плюсоў у маёй прафесіі шмат, — падсумоўвае Аляксей. — Гэта праца з сучаснай тэхнікай, што цікава і захапляльна. У нас добры калектыў, кажу абсалютна шчыра. Вельмі сярброўская абстаноўка: усе заўжды дапамагаюць, падтрымліваюць адно аднаго. Праца неаднастайная, таму не надакучвае, і вока не «замыльваецца». Хацелася б у будучыні атрымаць катэгорыю, а потым можна і пра іншую, больш высокую пасаду задумацца. Галоўнае — ёсць жаданне тут расці і развівацца.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.
lyskavets@vziazda.by

Галоўны працоўны інструмент — уласныя вочы.

Фота Сяргея Нікановіча.

КРАІНА МАГЧЫМАСЦЯЎ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Падчас выбарчай кампаніі моладзь праявіла асаблівую актыўнасць на ўсіх без выключэння этапах: і на этапе збору подпісаў за кандыдатаў, і падчас правядзення саміх выбараў. І ўсё гэта рабілася з дакладным разуменнем таго, што мы галасуем за будучыню сваёй краіны. Для моладзі гэта быў у пэўным сэнсе экзамен на сталасць. Сімвалічны слоган «Наш год — наш выбар» паслужыў назвай аднайменнаму праекту, сімвалам якога стаў чырвоны яблык са стылізаванай у колерах дзяржаўнага сцяга стужачкай. У рамках праекта актывісты БРСМ сабралі і раздалі ва ўсіх рэгіёнах краіны каля 32 тон яблыкаў і 27 кіламетраў стужкі.

«Патрыятызм».

Як шмат у гэтым слове...

— *Пры вашай арганізацыі створана лабараторыя сацыялагічных даследаванняў. Ці аналізавалі вы, наколькі маладым людзям цікавыя акцыі БРСМ і як падростаючае пакаленне ўвогуле ўспрымае вашы ідэі і прапановы?*

— Лабараторыя і стваралася якая для гэтых мэтаў — вывучаць памкненні, інтарэсы і настроі ў маладзёжным асяродку. Мы цікавіліся тым, што думаюць маладыя людзі пра сябе, сваіх равеснікаў і краіну, што для іх азначаюць такія паняцці, як «патрыятызм» і «радзіма». Мы цудоўна разумеем, што маладое пакаленне ўсё больш і больш сыходзіць у віртуальны свет — з яго новымі магчымасцямі, перавагамі, спакусамі і пагрозамі. Гэта пацвердзіла і сацыялагічнае даследаванне: высветлілася, што без камп'ютараў не могуць абысціся 99% апытаных, у той жа час без тэлебачання — 46%, без друкаваных СМІ — 32%, а без кнігі — усяго 6%. І гэту акалічнасць мы не можам не браць пад увагу. Наша задача была ў тым, каб стварыць маладзёжную беларускую інтэрнэт-прасторы.

Перш за ўсё мы абазначылі сябе ў сацыяльных сетках. Самая папулярная з іх у маладых беларусаў — «УКантакце». І на гэта мы зрабілі стаўку. Сёння там працуюць каля 350 суполак БРСМ, якія аб'ядноўваюць больш за 400 тысяч чалавек. 173 акаўнты сеткі Twitter паведамляюць у рэжыме рэальнага часу пра падзеі і разнастайныя мерапрыемствы БРСМ. Прадстаўлены мы

Актывісты БРСМ збірае ўраджай у яблыневым садзе сельскагаспадарчага прадпрыемства «Усход».

і ў іншых сетках — Facebook, «Аднакласнікі», Instagram. Функцыянуюць суполкі і на хостынг Youtube.com, дзе перыядычна выкладваецца відэаінфармацыя. Праз інтэрнэт мы спрабуем данесці ўсё самае цікавае пра наш саюз. Для БРСМ важна пастаянна быць у трэндзе, у тым ліку ў інтэрнэце.

Таксама наша лабараторыя «замярала» ў інтэрнэце ўзровень грамадска-патрыятычнага выхавання моладзі. Рэспандэнтам задалі пытанне: «Што такое патрыятызм у вашым разуменні?». І вось як размеркаваліся іх адказы: «Любоў да Радзімы, роднага горада, вёскі, дому» — так адказалі 40%. «Павага да сваёй Радзімы, гонар за сваю краіну» — 34%. «Любоў да нацыянальнай культуры» — 12%, «Любоў да сваёй сям'і і блізкіх» — 6%. «Імкненне да бяспечнага свету і сацыяльнай справядлівасці» — 5%. А 3% апытаных лічаць, што «ва ўмовах глабалізацыі патрыятызм страчвае сваё значэнне».

Дыялог на роўных

— *Летась БРСМ запусціў новы праект «Выбрай.бу!» Ці ўдалося вам навучыць маладых людзей аргументаваць свой пункт погляду і адстойваць сваю пазіцыю? І, галоўнае, ці пачулі іх прадстаўнікі ўлады?*

— Адкрытыя дэбаты з'яўляюцца, па сутнасці, новым этапам «Адкрытага дыялогу», падчас якога моладзь мае магчымасць абмеркаваць пытанні і праблемы, якія яе хваляюць. Уменне выслушаць апанентаў,

экспертаў і зрабіць правільныя высновы — вельмі каштоўнае. Для нас важна, што прадстаўнікі ўлады ахвотна адгукаліся на нашы прапановы далучыцца да дыялогу. Проста выдатна, што сёння адсутніваюць бар'еры паміж моладдзю і ўладай. Спадзяюся, што такія сустрэчы за «круглым сталом» былі аднолькава цікавыя для ўсіх: на адным баку — багаты досвед (і прафесійны, і жыццёвы), а на другім — выбуховая маладзёжная энергетыка, новыя цікавыя меркаванні, ідэі і думкі, якія дапамагаюць ісці ў нагу з часам. У экспертаў была магчымасць даведацца пра тое, чым жыве моладзь, а ў маладых людзей — атрымаць велізарную колькасць карыснай інфармацыі, так бы мовіць, з першых рук. Напрыклад, у дэбатах, якія прайшлі падчас спартыўна-адукацыйнага форуму «Алімпія», удзельнічалі віцэ-прэм'ер беларускага ўрада Наталля Качанова, міністр працы і сацыяльнай абароны Марыяна Шчоткіна, міністр культуры Барыс Святлоў, старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Леанід Анфімаў, а таксама намеснікі кіраўнікоў многіх ведамстваў. Тэмай для абмеркавання стала дзяржаўная служба. У дэбатах удзельнічала моладзь, якая ўжо працуе ў дзяржаўных органах. Ніхто не замоўчваў праблемы. Галоўная думка, што там прагучала, — будучае краіны ў нашых руках. Каб дасягаць вялікіх мэтаў, развівацца, вельмі важна аб'ядноўвацца...

Праект цікавы ўсім, і тэмы з завяршэннем Года моладзі не вычарпаліся, таму ён будзе працягвацца. Плануем задзейнічаць для абмеркавання праблем маладзёжнай палітыкі ў тым ліку і інтэрнэт.

«Музейны дыліжанс» і «Школа шапавалаў»

— *У БРСМ хапае брэндвавых праектаў. «100 ідэй для Беларусі» якраз з іх ліку. Але з цягам часу інтарэс нават да самых папулярных праектаў можа згасаць. Вы ўлічваеце такую пагрозу?*

— У лютым прайдзе фінал чарговага конкурсу «100 ідэй для Беларусі», у якім будуць прадстаўлены каля сотні самых цікавых і крэатыўных праектаў. А ўвогуле ў рэгіянальных этапах прынялі ўдзел, як я ўжо казаў, каля 2 тысяч праектаў — больш чым у папярэднія гады, чаму ў немалой ступені паспрыяў і сайт «100 ідэй для Беларусі». Значыць, інтарэс захоўваецца...

Праекты, на маю думку, вельмі цікавыя. Нашы маладыя вынаходнікі, напрыклад, прапануюць партатыўную зарадную прыладу, сабраную з «камп'ютарнага металалому», анлайн-сэрвіс для развіцця эксперту медыцынскага турызму, навейшую распрацоўку ў сферы экалагічных дэкарэтыўных і адзелачных матэрыялаў на аснове другаснай сыравіны, новае бачанне архітэктурных рашэнняў пры будаўніцтве дзіцячага садзіка і школы і гэтак далей.

У фінале будзе прадстаўлены мультымедычны праект «Школьны эксперымент», які дазваляе навучэнцам рабіць лабараторныя

работы без дапамогі настаўніка, прычым ужо напісаны і мабільны дадатак. Увагі заслугоўвае праект «Музейны дыліжанс на колах часу», скіраваны на папулярна-зацікаўленасці школьных музеяў. Адною са слаўтасцяў беларускай сталіцы мог бы стаць і «Музей рэтракамп'ютараў», экспанаты для якога ўжо сабраныя. Ёсць прапанова па стварэнні «Школы юных шапавалаў» на базе Дрыбінскага раённага гісторыка-этнографічнага музея. Вельмі шмат ідэй звязана з робататэхнікай...

Праект не стаіць на месцы, а развіваецца. Ён ужо трансфармаваўся ў конкурс «100 ідэй для СНД», фінал якога пройдзе ў красавіку ў Беларусі. Не так даўно пераможцы і фіналісты рэспубліканскага конкурсу «100 ідэй для Беларусі» вярнуліся з форуму навуцы і інавацый краін БРІКС і ЕАЭС. У Маскве яны перамаглі ў трох з чатырох намінацый.

Натуральна, што без дзяржаўнай падтрымкі мы не змаглі б усё гэта рэалізаваць. Сёння праект уключае ў дзяржаўную праграму інавацыйнага развіцця Беларусі. Акрамя таго, дзякуючы пастанове ўрада, 10 пераможцаў конкурсу «100 ідэй для Беларусі» атрымліваюць грант на развіццё свайго праекта.

З іншага боку, ідэямі маладых рацыяналізатараў зацікавілася ўжо і бізнес-супольнасць. Наладжана супрацоўніцтва з фондам «Сколкава» Расійскай Федэрацыі... Разумеючы патрэбы маладых людзей, пры Цэнтральным камітэце мы стварылі Савет маладых прадпрыемальнікаў — гэта ўжо самастойны напрамак у рамках праекта. Мы аб'ядналі аўтараў ідэй, для якіх арганізуюцца бізнес-трэнінгі і стартап-мерапрыемствы. Маладым людзям дапамагаюць даведацца пра нормы абароны інтэлектуальнага права, пра тое, як распрацаваць уласны бізнес-план. Многія ж зацікаўленыя не толькі ў рэалізацыі, але і ў камерцыялізацыі сваёй ідэі.

Сацыяльная сетка для аднадумцаў

— *А чого ўдалося дабіцца ў арганізацыі студатрадаўскага руху за апошні час?*

— Кіраўніком дзяржавы быў падпісаны ўказ аб далейшай падтрымцы студатрадаўскага руху. Для нас гэта вельмі важна. Справа ў тым, што БРСМ ініцыяваў уяўнае падатковае паслабленне для наймальнікоў студэнцкіх атрадаў. Мы даўно выступалі з прапановай вызваліць прадпрыемствы, якія прымаюць студэнцкія атрады, ад выплаты ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва (так, як гэта зроблена ў Расіі) і накіроўваць гэтыя сродкі на развіццё студатрадаўскага руху, а пэўны працэнт пакідаць наймальніку, каб стымуляваць яго зацікаўленасць у прыёме студэнтаў на працу. Каб студатрад быў не абузай, а стымулям. Рашэнне не было простым. Тым не менш усё зацікаўленыя міністэрствы і ведамствы падтрымалі нашу ініцыятыву, паколькі лічаць, што студатрадаўскі рух фарміруе лідарскія якасці і прывівае любоў да працы. А гэта вельмі важна.

Працуем мы і над ідэалогіяй студатрадаўскага руху, над фарміраваннем яго традыцыі. Адным з яго сімвалаў павінна стаць курткі: спадзяёмся, што яна будзе ўяўляць каштоўнасць для кожнага «байца». Цяпер пераходны сцяг па выніках трэцяга працоўнага семестра, які доўжыцца з 1 мая па 30 верасня, будзе ўручаць не толькі лепшаму атраду, але і лепшаму наймальніку. Пад увагу будзе брацца ўмовы пражывання і харчавання байцоў, узровень іх аплаты, вытворчы паказчык, выхаваўчыя моманты... Сцяг цэлы год будзе нагадваць, як добра ўсе разам папрацавалі, а для астатніх арганізацый гэта будзе цудоўным прыкладам.

— *Адзін з праектаў фіналістаў рэспубліканскага конкурсу «Студэнт года» быў прысвечаны стварэнню сацыяльнай сеткі для акты-*

вістаў студатрадаўскага руху. Як ацэньваеце яго патэнцыял?

— Праект студэнта Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта Мікалая Розума «ВСтудОтряде.бу» ўвайшоў у фінал конкурсу «100 ідэй для Беларусі». Мяркую, што чым больш будзе праектаў, з дапамогай якіх моладзь зможа атрымліваць карысную інфармацыю, тым лепш. І чаму не быць сацыяльнай сетцы, якая аб'яднае ўсіх, каго цікавіць студатрадаўскі рух? Няхай у сёння абыдначны маладыя хлопцы і дзяўчаты, якія ўжо працавалі ў складзе студатрадаў, і тыя, хто яшчэ толькі думае паспрабаваць сябе ў гэтай ролі, абменьваюцца фатаграфіямі, уражаннямі, парадамі, кантактамі. Перавага сацыяльнай сеткі ў тым, што яна выклічае адміністрацыйны рэсурс. І калі маладому чалавеку будзе нецікава, то ён гэту суполку проста праігнаруе. Хачу дадаць, што не вельмі прыемна чытаць у інтэрнэце крытычныя разважэнні пра студатрады людзей, якія ніколі ў іх не працавалі. Таму няхай моладзь лепш атрымлівае інфармацыю, так бы мовіць, з першых рук... Хлопцы і дзяўчаты ідуць у студатрады з рознымі мэтамі — набыць прафесію, завесці сяброў, паглядзець іншую краіну. Напрыклад, сёння наш валанцёрскі атрад выязджаў у Італію на сусветную выставу «ЭКСПА-2015» у Мілане. Вымяраць усё толькі заробкам няправільна.

«Працоўная кніжка»

для валанцёраў

— *А наколькі далёка ўдалося прасунуць у развіццё валанцёрскага руху? На апошнім з'ездзе БРСМ гучала прапанова аб укараненні асабістых кніжак валанцёраў...*

— Мы выступаем за стварэнне каардынацыйнага органа, які б аб'яднаў усіх валанцёраў у краіне, паколькі валанцёры працуюць не толькі па лініі БРСМ, але і па лініі Чырвонага Крыжа, ЮНЕСКА, Лігі добраахвотнай працы моладзі і многіх іншых грамадскіх арганізацый. Пакуль што гэта задумана, на жаль, не рэалізавана. Мы маем толькі прамежкавы вынік.

Пры Цэнтральным камітэце створаны і дзейнічае рэсурсны цэнтр, які акумуляе ідэі, праводзіць трэнінгавую працу і збірае для навування валанцёраў БРСМ з усёй краіны. Кніжка валанцёра распрацаваная, і валанцёрскі рух «Добрае сэрца» ўжо яе атрымлівае. Наша ідэя заключалася ў тым, каб асабістая кніжка валанцёра стала своеасаблівым аналагам «працоўнай кніжкі», утрымлівала інфармацыю пра валанцёрскі досвед чалавека, яго дасягненні, заахвочванні за ўдзел у канкрэтных мерапрыемствах і ўлічвалася пры паступленні ў сярэднюю спецыяльную навуковую ўстанову і ВНУ на сацыяльны спецыяльнасці. Гэта найлепшае сведчанне таго, што туды прыйшоў вышчыца не выпадковы чалавек. Багаты валанцёрскі досвед павінен улічвацца «пры іншых роўных умовах». Удзельнікі маладзёжных атрадаў аховы правапарадку БРСМ карыстаюцца такой прывілеяй пры паступленні ў ВНУ сілавых ведамстваў.

— *Год моладзі ўжо стаў, так бы мовіць, гісторыяй. Аглядваючыся назад, скажыце, што б вы зрабілі інакш? Ці, магчыма, удалося цалкам здзейсніць усё задуманае?*

— Гісторыя не церпіць умоўнага ладу. Лепш жыць не ўчарашнім днём, а думаць пра будучыню. Тым больш што для нас кожны год — Год моладзі. Самае важнае, каб Беларусь была краінай магчымасцяў для самарэалізацыі маладых людзей. Каб Год моладзі паслужыў імпульсам для маладых беларусаў, для іх развіцця і руху наперад. Маладыя людзі не павінны быць інфантальнымі, у іх павінен быць унутраны стрыжань. Важна разумець, што краіну, у якой яны жывуць, трэба берагчы і развіваць.

Гутарку вяла Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@vziasda.by

Сустрэка маладзёжных агітцягнік «Кветкі Вялікай Перамогі» прыходзіла на вакзалы вялікай колькасць людзей рознага ўзросту.

Прэм'ера рубрыкі

ДОБРЫЯ СПРАВЫ НЕ ЗАКАНЧВАЮЦА!

Дзякуючы прапанове Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі і ўхваленні гэтай ініцыятывы кіраўніком дзяржавы мінулы год прайшоў у Беларусі як Год моладзі. Актыўны БРСМ актыўна ўключыліся ў ўва-сабленне ў жыццё многіх мерапрыемстваў, скіраваных на падтрымку маладых талентаў, патрыятычнае выхаванне падрастаючага пакалення, аказанне дапамогі тым, хто мае ў ёй патрэбу.

Уся гэтая дзейнасць арганізацыі і яе актывістаў знаходзіла адлюстраванне на старонках найстарэйшага ў краіне штодзённага беларускамоўнага выдання — газеты «Звязда» і ў прыватнасці яе маладзёжнага дадатку «Чырвонка. Чырвоная змена». Акцыя БРСМ да 70-годдзя Перамогі, валанцёрства, студэнцкае жыццё і вучоба, дзейнасць студатрадаў, магчымасці працаўладкавання, будні маладых спецыялістаў, якія атрымалі сваё першае працоўнае месца, — вось далёка не поўны пералік тэм, якія рэгулярна і ўсебакова асвятляліся на старонках нашага выдання. Што і гаварыць, давялося папрацаваць, бо прайшоўшы Год моладзі

сапраўды быў багатым на самыя розныя падзеі і мерапрыемствы.

Аднак тое, што ён скончыўся, зусім не азначае, быццам моладзь зараз сядзе і «складзе рукі»! Упэўнены, зададзены Годам моладзі настрой на добрыя справы дасць свой плён і сёлета, і мы таксама пачнем пра мноства новых пачынанняў актыўных юнакоў і дзяўчат. Таму «Чырвонка. Чырвоная змена» сумесна з Беларускам рэспубліканскім саюзам моладзі вырашыла распачаць праект пад назвай «Скарбонка добрых спраў». Яго мэта — паказаць гэтыя самыя канкрэтныя справы і заахваціць моладзь ва ўсіх рэгіёнах краіны да ўдзелу ў падобных мерапрыемствах. Добраўпарадкаванне тэрыторыі, валанцёрства, дапамога ветэранам, правядзенне рознага кшталту спарборніцтваў, акцый — гэта можа быць што заўгодна. Аб'ядноўваць іх будзе адно — жаданне зрабіць добрую справу, дапамагчы, падтрымаць іншых. І пра гэтыя справы моладзі мы плануем пісаць цягам года. Далучайцеся!

Куратары праекта
Надзея НІКАЛАЕВА
і Сяргей РАСОЛЬКА.

Без межаў

ПАКАЗАЦЬ СЯБЕ І ЗНАЙСЦІ СЯБРОЎ

Рэспубліканская дабрачынная акцыя «Калядная ёлка — нашы дзеці» сёлета праводзілася ўжо 22-гі раз. Штогод у Мінск з'язджаюцца хлопцы і дзяўчаты з пацірпелых ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС рэгіёнаў трох краін: Беларусі, Расіі і Украіны. Гэтым разам сустрэча, зладжаная Дэпартаментам па ліквідацыі наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, Беларускам рэспубліканскім саюзам моладзі і Беларускам фондам міру, аб'яднала 1 650 дзяцей і падлеткаў, сярод якіх было нямала выхаванцаў школ-інтэрнатаў і дзіцячых дамоў.

Фота Яўгена ПІСЕЦКАГА

Адным з галоўных мерапрыемстваў «Каляднай ёлкі» стала наведванне дзецьмі мінскага Свята-Духава кафедральнага сабора і ўдзел у святочнай літургіі разам з Мітрапалітам Мінскім і Заслаўскім, Патрыяршым Экзархам усяе Беларусі Паўлам. Прыкладна паўтысячы хлопцаў і дзяўчат падарылі яму свае творчыя нумары. Уладка ў адказ блаславіў удзельнікаў акцыі, павіншаваў іх са святам Нараджэння Хрыстова і ўручыў святочныя салодкія гасцінцы.

— У Беларусь на Каляды мы прыязджаем ужо не першы раз, — расказалі вакалісткі ўкраінскага ансамбля скрыпачоў «Віяліначкі» з Чарнігаўскай вобласці **Вольга РУБЕЙ** і **Адэліна ЛАПЧУК**. — Сёлета прывезлі адразу некалькі кампазіцый: вядомую народную песню «Шчэдрык», якую выконваюць на Каляды, і папуры «Вяночак украінскіх песень». У Беларусі нам вельмі цікава: святочная

атмасфера, такія гасцінныя людзі. Вельмі падабаецца ваша мова, яна падобная да нашай, але адначасова адметная. Летась падчас такой жа паездкі займелі тут шмат сяброў, падтрымліваем сувязь і цяпер праз сацыяльныя сеткі.

— Галоўная задача нашай акцыі — даць дзецям магчымасць рэалізаваць свой творчы патэнцыял, — адзначыла **сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ Вікторыя МЯНАНАВА**. — Мерапрыемства стала добрай традыцыяй, ды і самім удзельнікам яно вельмі падабаецца — гэта выдатная магчымасць завесці новыя знаёмствы, пабываць у цікавых мясцінах. Многія загадзя рыхтуюцца да паездкі і ўжо ведаюць, з кім са старых сяброў змогуць зноў сустрэцца. Таму можна сказаць, што акцыя цягнецца круглы год.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ,
lyskavets@zviazda.by

НЕ ПЕРАВОДЗЬЦЕ СІНЮЮ СТУЖКУ!

Некалі заўважыў у сяброўкі наклеплены на «вочку» вэб-камеры ноўтбука кавалак сінняй ізаляцыйнай стужкі (ну, ведаеце, яе электрыкі і слесары выкарыстоўваюць?). На пытанне, у чым функцыянал «прыстасавання», пачуў дзіўнае: «Ты што? А раптам без гэтага нехта такім чынам будзе за мной сачыць?» Вядома, тут справа ў параноі ці самаўлюбёнасці: я, напрыклад, нават не спадзяюся, што мая асоба гэтак зацікавіць каго-небудзь, каб узломваць мой камп'ютар. Тым больш што апошнім часам у справе абароны асабістай прасторы і прыватнасці шмат што змянілася, і ламаць часам нічога не трэба...

Я адносна прыязна стаўлюся да розных там «твітарай» з «інстаграмамі». Многія карыстаюцца гэтымі сацыяльнымі сеткамі як пляцоўкамі для ўласнай творчасці — тэкставай ці фатаграфічнай. Але Periscope... Сэрвіс нават па мерках інтэрнэта яшчэ зусім малады — запуск адбыўся летась у сакавіку. Ужо праз чатыры месяцы колькасць акаўнтаў перавысіла 10 мільёнаў. Сутнасць праграмы ў тым, што любы карыстальнік можа трансліраваць у прамы эфір відэа з камеры свайго смартфона. Аднак гэта, глядзючы яго могуць усе, калі аўтар не выставіў абмежаванні.

У тэорыі — задума нядрэнная. Шырокія магчымасці для блогераў, прафесійных журналістаў і самых розных устаноў — без тэлевізійнага пасрэдняства арганізуюць трансляцыі падзей. Ці не пра гэта марылі многія яшчэ гадоў 50 таму? Уласнае ТБ! Але на практыцы ўсё, вядома, адбываецца інакш — інтэрнэт мае ўласціваць самую добрую задуму пераўтвараць у нешта зусім нечаканае.

Заходжу ў Periscope. Сэрца б'ецца часцей — зараз дакрануся да нечага патаемнага і эксклюзіўнага. Ну, ці проста ўлезу ў чужое жыццё... Выбіраю першую трансляцыю з Мінска. З таго боку экрана на мяне глядзіць даволі сімпатычная дзяўчына. Хацелася б працягнуць апісанне, але распаўядаць больш няма пра што — гэта ўсё змест трансляцыі. Не, вядома, час ад часу прыгажуня ўсміхаецца ці нават нешта гаворыць («Ну, раскажыце, як вашы справы?»). Але адзіная карысць, якую можна атрымаць ад прагляду, — разуменне таго, што прыгожыя дзяўчаты яшчэ не пераваліся.

Выбіраю іншы «стрым» — зноў прадстаўніца прыгожай паловы чалавецтва. Распаўядае гледачам, што збіраецца на тусоўку, чакае таксі. Жаліцца на сум і просіць склаці ёй кампанію для размовы. У чат сыплюцца пытанні са стандартнага набору інтэрнэт-казановаў: «як жыццё?» і «што робіш?». Астатняе, хутчэй за ўсё, не для друку. Вырашаю праявіць фантазію і пытаюся, што гераіня думае пра нямецкую некласічную філасофію. Твар дзяўчыны выражае адразу ўсе эмоцыі, якія змяняюцца па стандартнай схеме «адмаўленне — гнеў — торг — дэпрэсія». Адказ «нічога не думаю» ўражае змястоўнасцю. Але трохі пазней усё-такі чуя недарэчнае: «Ну, мне Гётэ падабаецца».

Інтэрнэт мае ўласціваць самую добрую задуму пераўтвараць у нешта зусім нечаканае.

Хлопцы, якія расхвальваюць свае машыны і рассякаюць па начным горадзе з тэлефонам у руцэ, падлеткі, якія размалёўваюць твары маркерам, дзяўчаты, якім проста няма чаго рабіць, — чаго толькі я не ўбачыў у Periscope...

Асобная размова — пра гледачоў. Не пудмайце, нічога не маю супраць паўднёвых народаў, але нават сціплае веданне англійскай мовы дазваляе зразумець, што прапануюць дзяўчатам самыя розныя «ахмеды» ды «ібрагімы». У асобнай катэгорыі — сябры, якім, відаць, працей убачыць блізкіх на экране смартфона, чым у рэальным жыцці.

За ўвесь час, што я карыстаўся Periscope, толькі дзве трансляцыі аказаліся сапраўды карыснымі. Першая — відэа прэс-службы футбольнага «Дынама» (Мінск) на якім гульцы каманды дэманстравалі свае баскетбольныя здольнасці ў перапынку матча мінскіх жа «Цмокаў» (па тэлебачанні ў гэты час ішла рэклама). Другая — імправізаванае кулінарнае шоу: дзяўчаты паказвалі, як марынаваць мяса, і мой страўнік не дазволіў адключыцца на першай жа хвіліне.

Да чаго я вяду? Сацыяльныя сеткі змяняюць свядомасць, і цяпер, каб распавесці ўсё пра чалавека, дастаткова проста адкрыць яго старонкі ў інтэрнце.

І яшчэ. Не пераводзьце марна тую самую ізаляцыйную стужку. Нават калі з'явіцца хакер, якога зацікавіць ваша асабістае жыццё, хутчэй за ўсё, ён проста зазірне на Periscope...

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ,
lyskavets@zviazda.by

А тым часам

ВІРТУАЛЬНЫЯ СПАТКАННІ І... НІЯКАЙ РАМАНТЫКІ

Студэнты бізнес-школы Імперскага каледжа Лондана ўявілі, як у 2040-м будуць праходзіць спатканні і наколькі зменіцца працэс пошуку спадарожніка жыцця.

Развіццё навукі і тэхналогій мяняе кожны аспект нашага існавання. Рамантычныя адносіны — не выключэнне. А калі прагнозы студэнтаў Імперскага каледжа спраўдзяцца, то рамантычнага ў іх практычна нічога не застанецца. Па іх разліках, важную ролю ў гэтым адыграюць віртуальныя рэальнасць, партатыўныя дэвайсы, біятэхналогіі і машынае навучанне.

У дакладзе гаворыцца, што праз 25 гадоў хуткасць перадачы дадзеных вырасць настолькі, што ў віртуальнай рэальнасці можна будзе ўзнаўляць пахі, смакі або перадаваць тактыльныя адчунанні, таму падчас віртуальнай сустрэчы можна будзе адчуць пах духоў

або дотык суб'ядседніка. Тэхналогіі дазваляць арганізуюцца такія сустрэчы, нават калі яе ўдзельнікі знаходзяцца ў розных кутках планеты.

Спрашчэнню пошуку другой палавінкі паслужаць і шматлікія гаджэты, якія вывучаюць паводзіны чалавека. Каб апісаць сябе, не абавязкова будзе карыстацца словамі — хопіць звестак аб мадэлі паводзін, складзенай партатыўным дэвайсам. Звычайкі, рэакцыі, любімыя месцы, хобі — усё гэта будзе сабраны разам, а прылады, накіраваныя «разумных» кантактных лінзаў, дапамогуць вызначыць у натоўпе падыходзячага чалавека. Такім чынам, выпадак перастане адыгрываць у знаёмствах першасную ролю: спадарожнікі будуць падбірацца на падставе старанна сабранай аб'ектыўнай інфармацыі.

Нарэшце, брытанскія студэнты лічаць, што сваю ролю адыграюць і больш дасканалыя тэхналогіі машыннага навучання. Паколькі хуткасць апрацоўкі дадзеных істотна

ўзрасць, людзі на спатканнях змогуць атрымліваць падказкі ў рэжыме рэальнага часу. Напрыклад, пра тое, ці добра была ўспрынятая партнёрам тэма гутаркі... Гэта дапаможа ў пошуках не толькі асобным людзям, але і парам, якія змогуць такім чынам вызначыць праблемныя зоны ў стасунках. Яны нават будуць атрымліваць рэкамендацыі на конт аптымальнага часу, калі варта ўступіць у шлюб або завесці дзіця.

«Гэты даклад быў складзены светлымі розумамі і пацвердзіў тэндэнцыю, якая ўжо добра прасочваецца ў індустрыі знаёмстваў — людзі хочуць знаходзіць сабе ідэальную пару самым простым і эфектыўным спосабам», — заявіў менеджар сайта eHarmony (па яго замове быў складзены даклад), дадаўшы, што да 2040 года 70% пар будуць сыходзіцца дзякуючы інтэрнэту.

Падрыхтавала
Надзея НІКАЛАЕВА,
nikalaeva@zviazda.by

НЕСВИЖСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

26 февраля 2016 года в 14.00 проводит открытый аукцион

по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов:

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)
1	Минская обл., г. Несвиж, ул. Гродненская, 35, к/н 624250100001004564	0,1380	Возможность подключения электроснабжения, водоснабжения, газоснабжения, канализации	51 000 000	5 100 000
2	Минская обл., г. Несвиж, ул. Достоевского, 46, к/н 624250100001004474	0,1167		71 000 000	7 100 000
3	Минская обл., г. Несвиж, ул. Севрука, 20, к/н 624250100001004914	0,1022		66 000 000	6 600 000
4	Минская обл., Несвижский р-н, г.п. Городея, ул. Заречная, 18, к/н 624255700001001571	0,2500		56 000 000	5 600 000
5	Минская обл., Несвижский р-н, г.п. Городея, ул. Лынозаводская, 3, к/н 624255700001001570	0,1441		39 000 000	3 900 000
6	Минская обл., Несвижский р-н, г.п. Городея, ул. Лынозаводская, 12А, к/н 624255700001001569	0,1382		38 000 000	3 800 000

Земельный участок для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома по ул. Гродненской, 35 в г. Несвиже имеет ограничения в использовании на площади 0,0053 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 вольт.

Земельный участок для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома по ул. Достоевского, 46 в г. Несвиже имеет ограничения в использовании на площади 0,0005 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 вольт.

Земельный участок для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома по ул. Севрука, 20 в г. Несвиже имеет ограничения в использовании на площади 0,0060 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 вольт.

Земельный участок для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома по ул. Заречной, 18 в г.п. Городея Несвижского района, имеет ограничения в использовании на площади 0,2500 га – водоохранная зона

реки Городейка.

Условия для победителя аукциона: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона внесения платы за земельный участок и возмещение расходов, связанных с организацией и проведением аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для его проведения; осуществление в течение двух месяцев со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона, государственной регистрации перехода прав на земельный участок; получение в установленном порядке проектной документации и разрешения на строительство жилого дома; снятие на занимаемом земельном участке плодородного слоя из-под пятен застройки и использование его для улучшения плодородия усадебных земель; занятие (начало строительства) земельного участка не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство жилого дома.

НЕСВИЖСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

26 февраля 2016 года в 14.00 проводит открытый аукцион

на право заключения договоров аренды земельных участков:

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Срок аренды
7	Минская обл., г. Несвиж, ул. Колосовского, 10, к/н 624250100001004916, назначение – для строительства и обслуживания блокированного жилого дома, арендодатель – Несвижский районный исполнительный комитет	0,1500	Возможность подключения электроснабжения, газоснабжения, водоснабжения, канализации	32 540 000	3 200 000	51 год
8	Минская обл., г. Несвиж, ул. Колосовского, 12, к/н 624250100001004915, назначение – для строительства и обслуживания блокированного жилого дома, арендодатель – Несвижский районный исполнительный комитет	0,1500	Возможность подключения электроснабжения, газоснабжения, водоснабжения, канализации	32 540 000	3 200 000	51 год
9	Минская обл., г. Несвиж, район, ограниченный улицами Молодежная, Достоевского, 1 Мая, к/н 624250100001004735, назначение – для строительства и обслуживания 140-квартирного жилого дома повышенной комфортности, арендодатель – Несвижский районный исполнительный комитет	1,1522	Возможность подключения электроснабжения, газоснабжения, водоснабжения, канализации	805 754 600	80 000 000	70 лет
10	Минская обл., г. Несвиж, ул. Косача, к/н 624250100001004576, назначение – для установки торгового павильона с остовочным навесом, арендодатель – Несвижский районный исполнительный комитет	0,0055	Возможность подключения электроснабжения	1 199 223	120 000	20 лет
11	Минская область, г. Несвиж, пересечение улиц Некрасова и Кутузова, к/н 624250100001004806, назначение – для строительства и обслуживания магазина непродовольственных товаров, арендодатель – Несвижский районный исполнительный комитет	0,2239	Возможность подключения электроснабжения, газоснабжения, водоснабжения, канализации	139 960 600	14 000 000	50 лет

Земельный участок для строительства и обслуживания блокированного жилого дома по ул. Колосовского, 10 в г. Несвиже имеет ограничения в использовании на площади 0,0077 га – охранный зона линий электропередачи напряжением до 1000 вольт.

Земельный участок для строительства и обслуживания блокированного жилого дома по ул. Колосовского, 12 в г. Несвиже имеет ограничения в использовании на площади 0,0045 га – охранный зона линий электропередачи напряжением до 1000 вольт.

Земельный участок для строительства и обслуживания 140-квартирного

Участник, ставший победителем аукциона, обязан: подписать протокол аукциона в день проведения аукциона; в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона внести плату за право заключения договора аренды земельного участка и возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка и возникновением прав на него; не позднее 2-х рабочих дней после выполнения вышеуказанных действий заключить с райисполкомом договор аренды земельного участка и осуществить в течение двух месяцев со дня заключения договора аренды земельного участка государственную регистрацию прав на земельный участок; возвратить предоставленный в аренду земельный участок по истечении срока аренды (но не позднее срока, на который он предоставляется) в состав земель г. Несвижа в состоянии, пригодном для использования по назначению, или продления в установленном порядке срока аренды на него.

Земельные участки для строительства и обслуживания блокированных жилых домов по ул. Колосовского 10, 12 в г. Несвиже предоставляются победителю с условиями:

получения в течение шести месяцев со дня государственной регистрации возникновения прав на земельный участок проектной документации на строительство блокированного жилого дома; занятия (начала строительства) земельного участка не позднее года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство блокированного жилого дома; осуществления благоустройства прилегающей территории, определенных архитектурными и строительными проектами;

передачи в жилой фонд Несвижского района 5 процентов общей площади жилых помещений. Земельный участок для установки торгового павильона с остовочным навесом по ул. Косача в г. Несвиже предоставляется победителю с условиями:

получения в установленном порядке разрешения на разработку архитектурного проекта и установку торгового павильона с остовочным навесом;

занятия земельного участка (начала освоения) в течение шести месяцев со дня получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации прав на земельный участок;

осуществления установки торгового павильона в сроки, определенные архитектурным проектом. Земельный участок для строительства и обслуживания магазина непродовольственных товаров

Земельный участок для строительства и обслуживания магазина непродовольственных товаров на пересечении улиц Некрасова и Кутузова в г. Несвиже имеет ограничения в использовании на площади 0,0022 га – охранный зона сетей и сооружений канализации.

Земельный участок для строительства и обслуживания магазина непродовольственных товаров на пересечении улиц Некрасова и Кутузова в г. Несвиже предоставляется победителю с условиями: возмещения потерь сельскохозяйственного производства в сумме 30 007 600 белорусских рублей, вызванных изъятием 0,2239 га сельскохозяйственных земель для использования их в целях, не связанных с ведением сельского хозяйства;

получения в установленном порядке проектной документации и разрешения на проведение проектных работ на строительство 140-квартирного жилого дома повышенной комфортности;

занятия земельного участка (начала строительства) не позднее шести месяцев для юридического лица и индивидуального предпринимателя или в течение одного года для гражданина со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство магазина непродовольственных товаров;

осуществления благоустройства прилегающей территории, определенных архитектурными и строительными проектами;

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами (ксерокопия паспорта, ксерокопия выписки из банка об открытии лицевого счета, квитанция об оплате задатка) принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Несвиж, ул. Советская, 1, каб. 312, тел. 8-01770-59725.

Последний день подачи заявок – 25 февраля 2016 года до 17.00.

Земельный участок для строительства и обслуживания 140-квартирного жилого дома повышенной комфортности в районе, ограниченном улицами Молодежная, Достоевского и 1 Мая, в г. Несвиже имеет ограничения в использовании на площади 0,0204 га – охранный зона сетей и сооружений канализации, на площади 0,1007 га – охранный зона подземной кабельной линии.

Земельный участок для строительства и обслуживания магазина непродовольственных товаров на пересечении улиц Некрасова и Кутузова в г. Несвиже имеет ограничения в использовании на площади 0,0022 га – охранный зона сетей и сооружений канализации.

Земельный участок для строительства и обслуживания магазина непродовольственных товаров на пересечении улиц Некрасова и Кутузова в г. Несвиже предоставляется победителю с условиями:

возмещения потерь сельскохозяйственного производства в сумме 30 007 600 белорусских рублей, вызванных изъятием 0,2239 га сельскохозяйственных земель для использования их в целях, не связанных с ведением сельского хозяйства;

получения в установленном порядке проектной документации и разрешения на проведение проектных работ на строительство магазина непродовольственных товаров;

занятия земельного участка (начала строительства) не позднее шести месяцев для юридического лица и индивидуального предпринимателя или в течение одного года для гражданина со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство магазина непродовольственных товаров;

осуществления благоустройства прилегающей территории, определенных архитектурными и строительными проектами.

Задаток перечисляется в срок по 25 февраля 2016 года на р/с 3641200070018 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код 523, г. Несвиж, УНП 600038472, получить платежа – Несвижский районный исполнительный комитет.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами (ксерокопия паспорта, ксерокопия выписки из банка об открытии лицевого счета, квитанция об оплате задатка) принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Несвиж, ул. Советская, 1, каб. 312, тел. 8-01770-59725.

Последний день подачи заявок – 25 февраля 2016 года до 17.00.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком

проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 15 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Торги проводятся 22 февраля 2016 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 22.01.2016 по 18.02.2016 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017)327-48-36 (УП «Минский городской центр недвижимости»), (017)217-96-37 (ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛЛАВТОМАЗ»).

Уважаемые акционеры ОАО «Гомельская мебельная фабрика «Прогресс»

3 февраля 2016 года в 14.00

СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ акционеров по адресу: г. Гомель, ул. Лещинская, 49

Повестка дня собрания: 1. О выплате дивидендов.

Регистрация участников собрания с 13.30 до 14.00 по месту проведения собрания. При себе иметь: акционеру – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность. Список акционеров общества, имеющих право на участие в собрании, будет составлен на основании данных реестра акционеров по состоянию на 25 января 2016 года.

С материалами к собранию можно ознакомиться в рабочие дни (понедельник–пятница) с 26 января 2016 года по месту нахождения общества с 10.00 до 16.00.

Справки по телефону: 441017.

УНП 400078768

В связи с реорганизацией первичной профсоюзной организации СП «Строймеханизация» путем разделения (протокол конференции от 24.12.2015 г.) и созданием первичных профсоюзных организаций ОАО «Управление механизации № 88», ОАО «Специализированное управление механизации № 96», ОАО «Управление механизации № 79», наделенных правами юридического лица, первичная профсоюзная организация СП «Строймеханизация» прекращает деятельность.

Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 220075, город Минск, улица Промышленная, д. 23, телефон 344 55 22.

УНП 100840207

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОЕКТИВНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ ООО «Датч Стар»,

опубликованной в газете «Звязда» 26.09.2013 г. № 181,

строительства многоквартирного жилого дома

с подземной гараж-стоянкой

(№ 1 по генеральному плану в квартале пр. Дзержинского –

ул. Щорса – ул. Железнодорожная – ул. Хмелевского)

со встроенными объектами обслуживания населения:

«...стоимость 1 кв.м для граждан, не нуждающихся в улучшении жилищных условий, квартир площадью 81,53 кв.м, на 4 этаже – 1000 (одна тысяча) долларов США, площадью 90,12 кв.м, на 5 этаже – 1300 (одна тысяча триста) долларов США, площадью 90,26 кв.м, на 18 этаже – 1100 (одна тысяча сто) долларов США».

Дополнительную информацию можно получить по адресу:

г. Минск, ул. Немига, 40, офис 704.

Тел.: 8 (017) 306 20 90, Vel.: 8 (029) 153 33 24, 8 (044) 781 81 17.

УНП 191061436

Ликвидатор объявляет о продаже следующего имущества ОАО «КРУПСКИЙ ПЛОДОВООЩНОЙ ЗАВОД» (УНП 600025392):

№ п/п лота	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20%
1	Автомобиль ГАЗ-3110	5 173 200
2	Автомобиль МАЗ-54323	9 104 400
3	Автомобиль ВАЗ-21074	3 672 000
4	Автомобиль ГАЗ-33023	7 225 200
5	Автомобиль ГАЗ-4301	15 217 200
6	Полуприцеп ОДАЗ-9958	14 785 200
7	Калеструйный принтер (Маркиратор) Willet 430	5 821 200
8	Ящики вино-водочные пластмассовые (за штуку)	9 504

Торги проводятся повторно. Публикация об аукционе ранее опубликовалась 17.12.2015 г. в газете «Звязда». Цена на предмет торгов снижена на 10%.

Торги в виде аукциона состоятся 1 февраля 2016 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 1, оф. 1118-10 (по месту нахождения организатора торгов). Ознакомиться с предметом торгов можно по месту его нахождения.

Шаг аукциона – 5 процентов. Продавец – ОАО «КРУПСКИЙ ПЛОДОВООЩНОЙ ЗАВОД» (тел.: (017) 268-54-52; вел. (029) 395-30-88). Организатор торгов – ООО «Партнёр-Консалтинг» (220113, г. Минск, ул. Мележа, д. 1, оф. 1118-10, тел.: (017) 268-54-52; вел. (029) 315-58-26).

Прием заявок начинается с момента выхода объявления, осуществляется по месту нахождения организатора торгов и прекращается за три дня до начала торгов. Задаток вносится до подачи заявления на участие в торгах в размере 10 процентов от начальной цены предмета торгов (без НДС) на р/с №3012610007128 в филиале №612 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 810, УНП 600025392, получить – ОАО «КРУПСКИЙ ПЛОДОВООЩНОЙ ЗАВОД», назначение платежа: задаток за предмет торгов.

При признании торгов несостоявшимися в связи с наличием заявления на участие в них только от одного участника, возможна продажа предмета торгов этому участнику по цене, увеличенной на 5 процентов.

К заявлению на участие в торгах прилагаются документы согласно п. 12 Положения «О порядке продажи имущества ликвидруемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16. Лица, желающие принять участие в аукционе и выполнившие все требования, допускаются к участию в аукционе посредством выдачи билета участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано.

Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Договор купли-продажи заключается между продавцом и победителем аукциона (приравненным к нему лицом) в белорусских рублях в течение 5 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть проведена в полном объеме с учетом НДС 20% не позднее 10 дней с даты подписания договора купли-продажи.

Извещение о проведении 22 февраля 2016 года торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛЛАВТОМАЗ»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)					
№	Наименование	Инв. номер	Местонахождение	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
1.	Агрегатный станок мод. АБ-5676, год выпуска – 2005	4251917	г. Минск, ул. Социалистическая, 2	195 531 195	19 500 000
2.	Агрегатный станок мод. АБ-5420, год выпуска – 1999	4239423		94 710 000	9 400 000
3.	Агрегатный станок мод. АБ-5420, год выпуска – 1999	4239424		102 074 000	10 200 000
4.	Агрегатный станок мод. АБ-5412, год выпуска – 1999	4239239		223 411 100	22 300 000
5.	Агрегатный станок мод. АБ-5560, год выпуска – 2002	4250556		172 576 000	17 200 000
6.	Агрегатный станок мод. АБ-5561, год выпуска – 2002	4250558		459 639 087	45 900 000
7.	Специальный станок мод. СМ-1754, год выпуска – 2004	4251521		86 687 796	8 600 000
8.	Агрегатный станок мод. СМ-1975, год выпуска – 2000	4239568		32 704 000	3 200 000
9.	Карусельно-фрезерный станок мод. ГФ-3216, год выпуска – 1991	4233720			

Продавец имущества – ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛЛАВТОМАЗ», ул. Социалистическая, 2, 220021, г. Минск. Организатор торгов – УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛЛАВТОМАЗ», утвержденным организатором торгов.

Телефоны для справок: (017)327-48-36 (УП «Минский городской центр недвижимости»), (017)217-96-37 (ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛЛАВТОМАЗ»).

ПЕРАСЕКЧЫ ЭКВАТАР,

або Якія яны на смак, дранікі па-кенійску?

Малады падарожнік Станіслаў ШЭВЕЛЬ ужо распавядаў нашай газеце пра сваю першую далёкую паездку — на Каўказ. Тады хлопец здолеў пабыць на сапраўдным асецінскім вяселлі і паспрабаваў з'ехаць з Эльбруса на самакаце. Пасля былі вандроўкі па Беларусі і вялікі «трып» па краінах Скандынавіі. А нядзюна Станіслаў адважыўся на падарожжа за 7 тысяч кіламетраў ад радзімы — у далёкую Кенію. Як месяц пражыць у Афрыцы без грошай і па якім рэцэпце робяцца беларуска-кенійскія дранікі, — пра гэта ён раскажаў нашаму карэспандэнту.

— Ідэя з паездкай у Афрыку ўзнікла ў мяне, як звычайна, спантанна. Хацелася нечага незвычайнага. Усе мяне адгаворвалі, маўляў, занадта далёка і небяспечна, але ідэя вельмі зачаліла. Спачатку планаваў наведаць Кенію і Танзанію, каб больш паглядзець, але абставіны склаліся так, што пабыць толькі ў адной краіне. І, у прыныце, не шкаду. У адрозненне ад Еўропы, у Афрыцы няшмат гістарычных славунасцяў, таму я цікавіўся найперш прыродай: перад паездкай пачытаў пра нацыянальныя паркі, азёры, вадаспады, каб ведаць, што шукаць.

Беларусам патрапіць у Кенію няцяжка, віза каштуе каля 50 долараў. Афрыканскі клімат значна спрашчае задачу — цёплых рэчаў браць не прыйшлося, толькі некалькі футболак, шорты, палатку, страхоўку, турыстычны дыванок і спальнік. Заплечнік хлопца важыў усяго 11 кілаграмаў, што неверагодна мала для паездкі на такую адлегласць. Жыллё Станіслаў шукаў праз звыклы для падарожнікаў сэрвіс «Couchsurfing», з дапамогай якога можна знайсці месца для начлегу ў прыватных дамах.

— Падарожніцаў планаваў аўтастопам, — кажа Стась. — Але, забягаючы наперад, скажу, што для Кеніі такі спосаб не падыходзіць. Кенійцы не ведаюць, што гэта такое — падкінуць чалавека «за проста так». Ды і ўвогуле, сам працэс называлі, бо там левабаковы рух, а, значыць, «тармазіць» машыны трэба таксама левай рукой. А яшчэ на экватары ноч наступае імгненна, быццам бы проста выключылі святло. Карацей, пасля Еўропы поўная дэзарыентацыя.

— Аэрапорт у сталіцы краіны Найробі — гэта яшчэ якая-нікая цыві-

Афрыканскія малпы па павадках падобныя да нашых галубоў.

лізацыя. Але варта толькі выйсці з яго — і ты трапляеш у зусім іншы свет, — распавядае Станіслаў. — Адзінае, што я мог рабіць у першыя гадзіны — проста нерухома сядзець і назіраць за тым, што адбываецца за акном аўтобуса. Вось, скажам, рынак. На перыферыі Найробі ён паўсюль. Людзі выходзяць з дома і каля дзвярэй прадаюць свае тавары. Чалавек смажыць на ганку кукурузу і тут жа ёй гандлюе. Усе прадукты падаюць рукамі, і ніхто не грэбуе. Мне гэта потым адгукнулася. Ды і сам аўтобус — кіроўцы ліхацаць, дзверы ніколі не зачыняюцца, нават на хаду.

Яшчэ адно з першых уражанняў — спёка. Тэмпература ў Найробі за час, што там правёў Станіслаў, удзень трымалася на ўзроўні прыкладна 40 градусаў.

Хлопец засяліўся ў кватэру 23-гадовага кенійца Шэйлака, якога знайшоў праз «Couchsurfing». Агулам у свайго першага «гаспадара» ён пражыў прыкладна два з паловай тыдні — пакуль чакаў знаёмага, які абяцаў прыехаць пазней.

— На трэці дзень я заўважыў, што ўсе мае грошы — 300 долараў — зніклі, — дзеліцца хлопец. — Не ведаю, хто іх узяў, не хочацца некага абвінавачваць, але тады я зразумеў, што пачынаюцца чаканыя прыгоды. Я стаў «сапраўдным кенійцам», у якіх грошы заўсёды разлічаны «ўпрытык». 102 кенійскія шылінгі — гэта адзін амерыканскі долар. Шэйлак

штодзень пазычаў мне 50 шылінгаў: 10 шылінгаў — блін на сняданак, 20 шылінгаў — за 20 хвілін у інтэрнэце, зноў 10 шылінгаў — які-небудзь фрукт на абед і яшчэ 10 — блін на вячэру. Так я сілкаваўся амаль усе падарожжа, за месяц скінуў шэсць кілаграмаў.

«І калі бульбу мы неяк знайшлі, то пшанічную муку... Скарысталіся вельмі грубай мясцовай, з якой там робяць праснакі. Атрымаліся незвычайныя беларуска-кенійскія дранікі, але нашым гаспадарам страва спадабалася».

За час да прыезду сябра Станіслаў паспеў добра пазнаёміцца з Найробі. Па яго словах, гэта неверагодна вялікі па плошчы горад. І вельмі кантрасны. Калі дзелавы цэнтр нагадвае еўрапейскія гарады, то адразу за яго межамі пачынаецца поўны хаос. «Асабліва мяне здзівіла манера кенійцаў апранацца, — кажа хлопец. — Вось бачыш — дзелавы чалавек, выходзіць з дарагой машыны. А адзенне — быццам з 1980-х. Усё каляровае, кашуля з шырокім каўнерам, жоўтыя туфлі... У іх гэта лічыцца паказчыкам заможнасці».

Пэўна, найлепшымі былі пяць дзён у вёсцы, куды падарожніка завёз Шэйлак.

— Найбольш яскравыя ўражання засталіся ад прыроды, — кажа Станіслаў. — Гэта поўнае разбурэнне стэрэатыпаў, бо я ўяўляў Афрыку не такой. Упершыню бачыў раку, якая цалкам перасохла. Хаты кенійскіх сялян — без святла і шкла ў вокнах. Няма каналізацыі і нават калодзежаў, — пітнюю ваду яны набіраюць у іншай рацэ. А яшчэ ўразлілі людзі — вельмі шчырыя і добрыя. Цікава было адчуваць на сабе іх погляды. Калі ў гарадах еўрапейцаў бачаць часта, то ў вёсцы я быў слаўтасцю. Дзеці падыходзілі і проста разглядалі мяне. Яны, дарэчы, усе ведаюць англійскую мову, бо гэта ж былая брытанская калонія. Таму праблем з камунікацыяй у мяне не было. Пры гэтым паміж сабой усе кенійцы размаўляюць на роднай мове — суахілі.

Пасля гэтага хлопец сустрэўся з сябрам, і ўжо разам яны накіраваліся ў падарожжа па Кеніі. Першым пунктам было возера Найваша. Купацца, праўда, падарожнікі не рызыкнелі, — тамтэйшыя азёры перапоўненыя жывёнамі, якія не супраць паласавацца чалавечынай. Дарэчы, самай небяспечнай жывёлай, па словах Стасы, кенійцы лічаць гіпапатама.

— Трэба яшчэ разумець, што пры ўсёй беднасці, Афрыка — гэта велізарны бізнес, — тлумачыць хлопец. — І на турыстах там імкнуцца зарабіць як мага больш. У першы нацыянальны парк, куды мы хацелі патрапіць, нас проста не пусцілі. Гэта было каля возера Накуру, вядомага сваімі шматмільённымі калоніямі фламінга. Сказалі, што знаходзіцца там не ў машыне небяспечна, могуць напасці жывёлы. Прапанавала арандаваць аўтамабіль за 600 долараў. Вядома, нам такі варыянт не падыходзіў, таму мы накіраваліся ў іншы парк — Нахуруру. Па дарозе перасеклі лінію экватара, праўда, я нічога асаблівага не адчуў. Начавалі ў каталіцкім касцёле, і гэта быў наш найлепшы час. Па-першае, там быў душ з цёплай вадой, па-другое — інтэрнэт.

Апошнім пунктам вандроўкі было ўзбярэжжа Індыйскага акіяна каля горада Мамбаса. Да яго падарожнікі дабіраліся аўтастопам і на «матату» — грамадскім транспарце. Адзін з начных «прывалаў» разбілі ў баабавым лесе. Каб сэканоміць, вырашылі знайсці пляж не

ў горадзе, а ў адной з вёсак. Месцам для жыхарства стаў мясцовы кемпінг, дзе кампаньёны паставілі палатку.

— Ніколі не быў аматарам пляжнага адпачынку, — прызнаецца хлопец, — але ў закінутых пляжах Афрыкі ёсць свой шарм. Няма ніякай інфраструктуры, кіёскаў, натоўпу людзей... Мне не хацелася вылазіць з вады, а потым я проста апрануў футболку і сох на сонцы. Менавіта ў гэтай першабытнасці, мусіць, і заключаецца галоўная перавага Кеніі.

...У адзін з апошніх дзён у Афрыцы з палаткі скралі камеру. На шчасце, якраз перад гэтым Стась скапіраваў усе здымкі на ноўтбук, які захоўваўся ў офісе кемпінга. Падарожнікі хацелі выклікаць паліцыю, але ім патлумачылі, што тэхніку вярнуць наўрад ці атрымаецца, а вось немалыя грошы за выклік заплаціць давядзецца. Таму Стась з сябрам вырашылі вяртацца дадому — зноў праз сталіцу.

Апошні дзень у Найробі можна лічыць самым незвычайным. Станіслаў захацеў пачаставаць гаспадароў дранікамі. Праўда, адразу ж сутыкнуўся з праблемай — у Кеніі няма пшанічнай мукі.

— Увогуле, кенійцы ў асноўным сілкуюцца бабовымі, у першую чаргу фасоллю, — тлумачыць хлопец. — Ну і, вядома, садавінай — экзатычныя для нас авакада і манга там прадаюцца за бясцэнак. Але з іншага боку, мяса для іх лічыцца вялікай раскошай. І нават звычайная бульба каштуе вельмі дорага, як сапраўдны далікатэс. І калі бульбу мы неяк знайшлі, то пшанічную муку... Скарысталіся вельмі грубай мясцовай, з якой там робяць праснакі. Атрымаліся незвычайныя беларуска-кенійскія дранікі, але нашым гаспадарам страва спадабалася.

...Апошняе «прывітанне» хлопцу Кенія перадала ўжо пасля вяртання ў Мінск. Станіслаў адчуваў сябе дрэнна, але звязваў гэта з акліматызацыяй. Калі стала зусім дрэнна — накіраваўся да доктара. Дыягназ — брушны тыф — уразіў дактароў, бо гэтая хвароба ў Беларусі амаль не сустракаецца.

— Ляжаў у асобным боксе тры тыдні, — усміхаецца цяпер хлопец. — Але падарожжа было таго вартае. Калі б мне прапанавалі зноў паехаць у Афрыку, без сумнення згадзіўся б.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.
lyskavets@vziasda.by

Будзь смялейшы!

«СЁРФІЦЬ» АД «ХОСТА» ДА «ХОСТА»,

ці Падарожжа на канапах

Вы калі-небудзь падарожнічалі на канапе? Так-так, менавіта на канапе. У таго, хто хоць раз чуў пра каўчсёрфінг, такое пытанне не выкліча здзіўлення. Каўчсёрфінг — гэта адна з найбуйнейшых гасцявых сетак, якая аб'ядноўвае больш за 7 мільёнаў чалавек. Яе члены бясплатна прапаноўваюць адзін аднаму дапамогу і начле пачас вандровак. У каўчсёрфінга нават ёсць свой лексікон. «Каўч» — даслоўна з англійскай «канапа» — месца, дзе можна спыніцца. «Сёрфіць» — гасцяваць у кагосьці. «Каўчсёрфер» — падарожнік, а «хост» — чалавек, які прымае ў сябе гасцей.

Кацярына МАЛЕЙ пра каўчсёрфінг даведалася зусім нядзюна ад сяброў. Для дзяўчыны такі спосаб падарожжаў — гэта не толькі бясплатнае жыллё, але — у першую чаргу — і стасункі з мясцовымі жыхарамі. Бо тыя лепш ведаюць, што пакаштаваць, у якое цікавае месца схадзіць, а на што не варта марнаваць свой час. Каўчсёрферы не толькі даюць парады наконт таго, куды пайсці, але, па магчымасці, і самі гуляюць са сваімі гасцямі, знаёмяць іх з горадам.

Летам Каця спланавала вандроўку ў Польшчу, пабывала ў дзевяці гарадах. Ездзіла, вядома, не адна, а з сябрамі. З аднымі «хостамі» трэба было дамаўляцца аб прыездзе за месяц, а з іншымі — за некалькі дзён. І цяпер кожны горад у дзяўчыны асацыіруецца з чалавекам, у якога яны жылі. Напрыклад, з Кракавам — Рафал, вегетарыянец, будыст, бізнесмен. Ён даў падарожнікам ключы ад сваёй кватэры, дзе яны жылі тры дні разам з немкай і французжанкай (яны таксама падарожнічалі такім чынам). У Вроцлаве кампанія трапіла на дзень нараджэння каўчсёрфера, на сапраўдную польскую імпрэзу, дзе было вельмі весела і цікава.

Кампанію ўсюды цёпла сустракалі, стараліся правесці з беларускімі гасцямі як мага больш часу. Кацярына сказала, што падчас падарожжа ніякіх кур'эзаў не здаралася. «Усё ішло па плане і гэта радавала, таму што ніхто не падмануў, не «кінуў». Праўда, быў адзін выпадак. Калі ўжо пад'язджалі да Кракава і я тэлефанавала Рафалу, каб папярэдзіць, у тэлефоннай трубцы гучала «такога нумара не існуе». Імгненна паніка! Як? Куды пайсці? Мы ж у гэтым горадзе планавалі быць тры дні! На маё паведамленне на сайце каўчсёрфінгу

Рафал адразу ж адказаў. Ён у той момант знаходзіўся па справах у Браціславе, патэлефановаў мне адтуль і сказаў, што ў кватэры нас ужо чакаюць. Хваляванне як рукой зняло. З многімі каўчсёрферамі, у якіх мы спыняліся, я і дагэтуль падтрымліваю сувязь».

«Я не адразу пачала карыстацца каўчсёрфінгам. Мне здавалася дзіўным і неверагодным, што людзі бескарысліва пускаяць у свой дом незнаёмцаў. Але калі мы з маёй сяброўкай Вікай вырашылі адправіцца на фіналі Кубка Гагарына ў Санкт-Пецярбург, то такі варыянт з пражываннем адпавядаў агульнай авантурнасці вандроўкі», — раскажвае пра свой досвед падарожніка Кацярына АСТАПЕНКА.

Дзяўчаты падумалі і вырашылі, што Піцер — гэта сапраўды тое месца, якое падыходзіць для такіх эксперыментаў.

Будучага «хоста» яны шукалі па некалькіх пунктах: захапленне спортам, наяўнасць водгукі ад удзячных гасцей і супадзенне па графіку. А таксама надавалі ўвагу падобным інтарэсам і агульнаму ўражанню ад чалавека. Потым Аляксандр казаў, што пагадзіўся прыняць Кацю і Віку дзякуючы разумнаму заплыту. (Хто быў у Пецярбургу, той ведае.)

Дзякуючы Сашу, Санкт-Пецярбург стаў для дзяўчат не проста сукупнасцю выбітных месцаў, а жывым і аб'ёмным горадам. Пасля працы хлопец вадзіў сваіх гасцей па любімых мясцінах. «Здавалася, што ён ведае гісторыю кожнай маленькай вулчкі, кожнага помніка. І ніякіх гістарычных ведавак. Усё жыва і весела, быццам ён сам кіраваў узвядзеннем першага моста да Васілеўскага або дарыў мясцовыя скульптуры заезджым царам», — з захапленнем прыгадвае Кацярына.

Праз інтарэсы дзяўчат Саша таксама зацікавіўся хакеем. Маладыя людзі знайшлі фанзоны і там падтрымлівалі піцёрскую каманду. «Наш наступны прыпынак па каўчсёрфінгу — горад маёй біятлоннай мары — Осла. Але гэта будзе ўжо зусім іншая гісторыя. Яшчэ мне хочацца дадаць, што каўчсёрфінг — не толькі магчымасць сэканоміць грошы, але і шанц знайсці новых сяброў, пазнаёміцца з горадам. Не трэба баяцца новага вопыту. Будзьце разумнымі пры выбары «хоста». А таксама добраазычлівымі і адкрытымі, атрымлівайце асалоду ад незабыўнай вандроўкі».

Марына ЛЯШКЕВІЧ, студэнтка IV курса Інстытута журналістыкі БДУ.

SEX=БАЛЯСЫ

Кахання ўсім у пасаг!

Ці ёсць сувязь паміж каханнем і грашыма? Не спяшайцеся з адказам. Я не пра тое «пачуццё», якое ў прамым сэнсе некаторыя прадаюць і купляюць за купюры рознага наміналу або што іншае. («А як жа каханне з першага позірку? — Я дрэнна бачу, мне трэба памацаць...») Не падумайце нічога такога, я выключна пра светлыя пачуцці і... тым не менш усё роўна пра грошы. («Спачатку дзяўчынкі любяць лялек, а хлопчыкі — прыгожыя машыны. А потым усё становіцца наадварот»). Так, пра гэта не вельмі заведзена гаварыць у слых на ўвесь свет, прынамсі, у выхаваных людзей, але трэба прызнаць, што такое пытанне ніколі не скідвалася з рахункаў ні маладой парай, ні іх сем'ямі. А ўжо калі сітуацыя выходзіць з-пад кантролю, такія жарсці, бывае, кіпяць... «Аказваецца, калі пасля спарвання самка багамола не забівае свайго самца, гэта робіць яе маці». Часта гэта ў людзей здараецца якраз з прычыны матэрыяльных выгодаў, дакладней, іх адсутнасці. Ды што там казаць, у нас такія матыў падспудна закладзены нават у народнай забаўцы — варажбе. «Перад Калядамі амаль усе 18-гадовыя дзяўчаты варажаць, спрабуюць угадаць пра нарачонага. А многія 40-45-гадовыя разумеюць, што не ўгадалі...»

Фота Сяргея Нікалаева.

Штуршком для гэтых нататкаў стала навіна пра тое, што хутка стартуе амерыканскі стартап — праект, які фінансуе вяселлі кліентаў, упэўненых у сваім шлюбе. (Сёння знаёмствы ўсё часцей адбываюцца па прынцыпе «Мы паказалі адзін аднаму фатаграфію сваіх катой. Гэта ўжо сур'ёзныя адносіны!», таму так і хочацца сказаць наўздагон: «У выпадку недахопу грошай — пазычайце ў свайго багатага ўнтраганага свету».) Узамен нічога не патрабуюць, пакуль пара не распадзецца. А вось пасля скасавання шлюбу маладым давядзецца выплаціць кампаніі належную суму з працэнтамі. У той жа час тым парам, якія будуць разам усё жыццё, не давядзецца аддаваць стартапу ні цэнта. Максимальная сума, якую змогуць прадаставіць маладым, складзе 10 тысяч долараў. Сродкі будуць паступаць ад кліентаў, якія скасавалі свой шлюб. («Я адразу зразумела, што ў нас з ім нічога не атрымаецца, калі ў кавярні замовіла сабе кан'як, а ён — марожанае...») Кампанія плануе выкарыстаць уласныя аналітычныя алгарытмы, каб вызначыць, якія пары могуць атрымаць сродкі ад праекту. Калі ў сужэнцаў узнікнуць нейкія праблемы падчас сумеснага жыцця, яны бясплатна змогуць скарыстацца паслугамі кансультанта. («За час сямейнага жыцця слоўнікавы запас Софы скараціўся да зачэкання вачэй».)

...Дачытаўшы навіну да канца, пасмяяўся ад душы. Не, задума, можа, і неblaгая... Толькі, падаецца, не на нашага чалавека разлічаная. У сэнсе, не для індывіда з савецкай загартушкай. Чамусьці адразу прыгадаў анекдот. «Шоў Рабіновіч па вуліцы. Знайшоў грошы. Пералічыў. НЕ ХАПАЕ!» У тым сэнсе, што не трэба правакаваць! («Віні-Пух не хацеў жаніцца, але думка пра мядовы месяц зводзіла яго з розуму»). Прыгадаўшы далёкія часы, магу расказаць байку пра тое, як з адной бляшанкі чырвонай ікры рабілася сорок бутэрбродаў для вясельнага стала. Ці як аднойчы сквапны чалавек (а, можа, зусім бедны?) мусіў ладзіць вяселле некаму са сваіх дзяцей. Справа была ўлетку. Ён паставіў падвойныя вокны і крыху праталіў печ... Не хвалюйцеся, містэр, я нічога не еў!» На што той адказвае: «Я таксама...» Канешне, перабольшванне. Але тое, што дзеля некалькіх дзён вяселля — накрыць сталы, замовіць лімузін, упрыгожыць залу рэстарана — людзі бяруць крэдыты, таксама факт. («На вяселлі жаніх вырашыў, што за такіх грошай лепш выкупіць брата з турмы, чым нявесту»). Гэта ўжо ў нечым трагіфарс. А байка, якая ўжо стала анекдотам, пра тое, што ў першую шлюбную ноч маладажоны займаюцца самай эратычнай справай — адкрываюць канверты і пералічваюць падарункі купюры?

Прыгадаў анекдот.

«Шоў Рабіновіч па вуліцы. Знайшоў грошы. Пералічыў. НЕ ХАПАЕ!» У тым сэнсе, што не трэба правакаваць!

Ніхто не гаворыць, што без іх можна пражыць. («Шчасце за грошы не купіш. — Дай мне іх сюды. Я пакажу табе, як гэта робіцца»). Можна набыць нейкія выгоды, дабрабыт. Сапраўдныя пачуцці — наўрад ці. «Спачатку ты рагочаш з саплівых парачак, тыкаеш у іх пальцам, клянешся, што з табой такога не адбудзецца, а потым: «Сонейка, зая, мур-мяў». Таму ўсім у новым годзе хочацца пажадаць у пасаг не толькі грошай, але і кахання найперш!

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«НАДЗВЫЧАЙ ШЧАСЛІВАЯ, ШТО СТАЛА МАМАЙ»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «43».)

У нас уся сям'я творчая. Мама некалі танцавала ў вядомым калектыве Літвы, а бацька добра іграў на розных інструментах. Таму да кожнага я магу пры неабходнасці звярнуцца па дапамогу і мы адшукаем патрэбную ідэю.

— **Якія асацыяцыі ў вас выклікае слова «ўтульнасць»?**

— Перш за ўсё яно звязана для мяне з камфортнай энергетыкай. Нават, калі ў доме творчы беспарадак, то важна, які настрой у кожнага з прысутных. Для мяне мае вялікае значэнне і цеплыня ў стасунках з іншымі людзьмі. Што тычыцца побыту, то нават да прыгатавання ежы мы ставімся творча, нам важна, напрыклад, ці ўпрыгожана страва. І ў інтэр'еры для мяне маюць значэнне любыя дробязі, бо з іх складаецца ўтульнасць месца, дзе я перажываю важныя моманты жыцця, станаўлюся на ногі, набіраюся сіл.

— **Пасля нараджэння дачкі вы спынілі супрацоўніцтва са сваймі камандамі. Не ўсе прынялі змену прырытэту ў вашым жыцці?**

— Гэты перыяд стаў для мяне новым этапам. За чатыры гады я зрабіла больш, чым да з'яўлення Лауры за 16 гадоў. Многія думкі ўпарадкаваліся. Безумоўна, музыка застаецца любімай справай, але на першым месцы цяпер усё ж сям'я. І галоўнае ў жыцці любімага чалавека — дзеці. Я надзвычай шчаслівая ад таго, што стала мамай. Дзякуючы свайму дачцэ, я змяніла погляд на некаторыя рэчы. Тады ж і наспела рашэнне працаваць самастойна. Я з тых беларускіх артыстак, хто стаў маці, знаходзячыся на піку папулярнасці. Добра памятаю, як пачула фразу, адрасаваную майму мужу: «Ну, Паша, калі жонцы кар'еру псаваць будзеш?» Але сэнс яе зразумела толькі з часам. У нашых людзей існуе дзіўны стэрэатып, што, нарадзіўшы, жанчына губляе сваю прывабнасць і становіцца не запатрабаванай, займаецца толькі дзіцем. Мабыць, тое ж адбылося ў адносінах да мяне: былі тыя, што палічыў, што са з'яўленнем сям'і спявачка Жанэт знікне. Даведаўшыся пра гэта, я пачала працаваць з яшчэ большай стараннасцю, але разлічвала ўжо толькі на сябе.

— **Якая публіка наведвае канцэрты, улічваючы, што ваша музыка становіцца іншай?**

— Я даўно вывела для сябе формулу, што калі артыст шчыры ў сваёй творчасці, то ў яго будуць прыхільнікі розных узростаў. Зараз мяне як спявачку ведаюць у Беларусі і за мяжой. І я, разумеючы, што замежная публіка патрабуе рознай музыкі, у лютым пачну працу над новай праграмай, арыентуючыся на еўрапейскую аўдыторыю. Зараз запісу чакаюць ужо 11 кампазіцый. Схільная думаць, што музычны матэрыял будзе зроблены ў танцавальнай стылістыцы, бо там я адчуваю прастору для творчасці.

Муж і дачка для мяне заўсёды на першым месцы.

— **Вы нарадзіліся ў Літве, пэўны час жылі ў Германіі, а затым прыехалі ў Беларусь. Тут, па сутнасці, развілася ваша творчая кар'ера. Дзе адчуваеце сабе, як дома?**

— Мы з'ехалі з Літвы, калі мне было паўтара года. І маё далейшае знаёмства з гэтым краем адбывалася падчас летніх канікул, мы ў бабулі гасцілі тры месяцы. Дзякуючы ёй, я пазнавала мову, традыцыі. Добра памятаю, як прыгожа яна спявала народныя песні. Там у мяне шмат родзічаў. Пераезд у Германію — гэта асобны перыяд, ён быў не простым. Мы жылі ў закрытым ваенным гарадку. А пайшла ў школу і пачала мэтанакіравана займацца музыкай я з прыездам у Беларусь. Таму сёння ў мяне дзве радзімы — тут і ў Літве. Знаходзячыся на гастролях, адчуваю сум па маёй роднай беларускай зямлі, а ў цяжкія перыяды часам еду на радзіму маці, каб падмацаваць жыццёвай энергіяй. Гадоў пяць таму я прывезла адтуль слоічак з зямлёй і лісточак з яблыні, пад якой мы з братам любілі ляжаць у дзяцінстве. І гэтыя рэчы настолькі дарагія і важныя для мяне, што варта ўзяць іх у рукі — і любы смутак адступае.

— **Не думалі запісаць альбом на літоўскай мове?**

— У мяне ёсць у рэпертуары такія песні, якія кампазіцыі на французскай, італьянскай і іспанскай мовах. Быў перыяд, калі я зрабіла шмат кампазіцый на беларускай мове, бо разумела, што ёсць у гэтым патрэба. Песня «Мама мая, Беларусь» з'явілася, нібы нехта прадиктаваў мне яе зверху. Дзякуючы ёй я стала папулярнай. А калі думаць пра альбом, то тут прысутнічае момант камерцыі. Але мне, калі шчыра, больш падабаецца прыязджаць у Літву, каб проста адпачыць і пабыць з блізкімі людзьмі.

«**Я даўно вывела для сябе формулу, што калі артыст шчыры ў сваёй творчасці, то ў яго будуць прыхільнікі розных узростаў.**»

— **Летась на нацыянальнай прэміі «Ліра» ваш кліп на песню «Ты будзеш тут» быў прызнаны лепшым. Як расцанілі ўзнагароду?**

— Мяне не так часта прызнавалі, хоць галоўнае прызнанне — у публікі, якая наведвае мае канцэрты. Увогуле лічу, пакуль артыст ездзіць на гастролі і на яго канцэрты купляюць білеты, то ён народны артыст. Калі тое, што вы робіце, заўважаюць, то гэта прыемна. Перамога мяне парадавала, бо я разумела, што сама ідэя відэа знайшла водгук у людзей. Кліп прысвечаны сем'ям, якія не могуць мець дзяцей. Нам хацелася падтрымаць тых, хто апынуўся ў нялёгкай жыццёвай сітуацыі, сказаць ім, як важна верыць у цуды, не губляць надзею.

— **Чым плануеце радаваць прыхільнікаў у новым годзе?**

— Зараз працуем над дзвюма новымі праграмамі. На восень плануем іх прэзентацыю. Напрыканцы мінулага года знялі кліп. Студзень — гарачы месяц у плане працы, а ў лютым ужо поўнасю засяроджуся на творчасці. Здзіўляць будзем абавязкова, таму сачыце за навінамі.

Алена ДРАПКО.
drapko@zviazda.by

Жанет з сёстрамі Ліянай, Дзіянай і Элай.

ЧЫРВОНКА
 ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12

ад 19 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі газеты —

 Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
 грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
 Дырэктар — галоўны рэдактар
 КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела

Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргея РАСОЛЬКА.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 287 17 41.

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.954.

Нумар падпісаны ў 19.30 20.01.2016 г.

■ Ад прадзедаў...

ПАД АДЗІНЫМ НЕБАМ ПРАЗ СТАГОДДЗІ

Чаму варта пабываць ва ўнікальным музеі нацыянальных культур?

«Пад адзіным небам праз стагоддзі» — такую назву, верагодна, атрымае пастаянная экспазіцыя, якую ствараюць у Іўі — у адзіным у краіне музеі нацыянальных культур. Прычым, ужо зараз там нямала цікавінак, вартых увагі аматараў вандровак па Беларусі і турыстычных фірмаў, якія займаюцца іх арганізацыяй. У гэтым нядаўна на свае вочы пераканаўся карэспандэнт «Звязды». Вось толькі некаторыя з музейных «фішак».

МЫ РОЗНЫЯ, АЛЕ МЫ РАЗАМ!

Гэтыя словы як найлепш падыходзяць да Іўеўшчыны, якая на працягу стагоддзяў служыць прыкладам талерантнасці ў дачыненні да традыцый людзей розных нацыянальнасцяў і канфесій — праваслаўных, каталікоў, мусульман, іўдзеяў. Як жа паказаць гэтую багатую «палітру» музейнымі сродкамі?

Іўеўскі музей нацыянальных культур — пэўна, адзін з самых маладых у краіне, сёлета яму споўніцца толькі 7 гадоў. Але збор у яго значны: музейны фонд ужо перавышае 3,5 тысячы адзінак.

— Гэта дакладная копія нашай знакамітай мячэці, якая не спыняла сваю дзейнасць з 1884 года. Яе вырабіў Ігар Гарбуноў з Віцебска. А вось — падсвечнікі, акенца і мінарэт, якія былі ў Іўеўскай мячэці ў 1920-я гады, — расказвае дырэктар музея Ірына ХАЛЯВА.

Альбо ведаеце, напрыклад, што такое тадж-від? Гэта правілы чытання Карана. А дакумент

«Лягі» (1892 г.) з'яўляецца пасведчаннем аб заканчэнні школы пры мячэці.

— Такое ўражанне, што ў нашых іўеўскіх татароў усюды ёсць сваякі, яны як адна сям'я. Таму ў музеі бываюць татары не толькі з іншых рэгіёнаў Гродзеншчыны, але і з Мінска і нават з горада-пабраціма Іўе — Азнакаева, што ў Татарстане, — кажа Ірына Халява.

ГІСТАРЫЧНАЕ ПАДАРОЖЖА ПА ІЎЕЎСКІХ ВУЛІЦАХ

Зрэшты, у сучаснай музейнай справе недастаткова проста сабраць экспанаты і чакаць наведвальнікаў.

Вырашыўшы, што людзей збліжае ў тым ліку і нацыянальная кухня, у музеі наладзілі «смачную» імпрэзу «Дзелімся рэцэптамі нацыянальных страў!» Калі ж наведвальнікі пажадаюць, то ім пакажуць батлеечны тэатр, правядуць майстар-клас. Нядаўна састаў «акцэраў»-лялек папоўніўся і з'явіліся новыя прадстаўленні — для дзецей і дарослых. Тут жа, у музеі гасцям прапануюць шырокі асартымент сувеніраў, якія вырабляюць рамеснікі, а частку — самі музейныя работнікі. Сярод лялек ёсць, напрыклад, і беларусачка, і татарачка.

Агледзеўшы экспазіцыю «Беларускія яўрэі» (у прыватнасці, там ёсць яўрэйскія рукапісы 1940 года, Тора на пергаменце і нават кавалак сцяны старых яўрэйскіх могілак у Іўі), можна ў суправаджэнні музейнага спецыяліста накіравацца ў экскурсію па горадзе, дзе да сёння захавалася архітэктура яўрэйскага квартала. Музейшчыкі раскажуць, якая сям'я жыла ў тым ці іншым доме, што гэта былі за людзі.

Дарэчы, арганізатар і каардынатар ме-

марыяльна-турыстычнага праекта «Карані» Міжнароднага цэнтра культурных сувязяў «Ізраіль — Беларусь» Тамара БАРАДАЧ — ураджэнка Іўя. Яна, быццам своеасабліва сувязная часоў і пакаленняў, прывезла ўжо тысячы людзей з Ізраіля і іншых краін на зямлю продкаў. Дзякуючы Тамары Майсееўне папоўнілася і музейная экспазіцыя.

Актыўна супрацоўнічаюць з музеем і кіраўнік мясцовай татарскай абшчыны Іван ШВАЙБОВІЧ, старшыня рэгіянальнага мемарыяльна-культурнага яўрэйскага аб'яднання горада Ліда, калекцыянер Андрэй ФШБАЙН (зараз рыхтуюць яго выставу «Традыцыйны яўрэйскі дом»).

ЯК ВАРАЖЫЦЬ З ДАПАМОГАЙ... СЯКЕРЫ?

Якая сувязь гэтага пытання з музейнай справай? Ды самая непасрэдная. У музеі імкнуча зацікавіць гасцей сваімі выставамі і, аказваецца, сярод захапленняў мясцовых жыхароў ёсць такое, як калекцыяніраванне... сякер. Нядаўна Іван КУЛЕШ і Іван БУЙКО прадставілі выставу са сваіх прыватных калекцый, дзе паказваюць каля 100 розных сякер, у тым ліку канадскага лесаруба, цыганскія. Выстава распавядае аб гісторыі сякер, яе відах, тут можна даведацца, як правільна выбраць гэты галоўны інструмент цесляра і нават азнаёміцца са спосабамі варажбы з яго дапамогай.

А лідчанін Андрэй ЧЫСЦЯКОЎ паказаў сваю калекцыю... старажытнай цэгля. На многіх цаглянах — кляймо вытворцы, ініцыялы ўладальнікаў заводаў.

З такімі незвычайнымі экспанатамі, пэўна, лепш за ўсё пазнаёмяць самі калекцыянеры,

Памятны знак у гонар дружбы і адзінства канфесій Іўеўшчыны.

што цалкам рэальна. Не выключана, што сярод гэтаў будучы і іўеўскія мясцовыя школьнікі з музейнага аматарскага аб'яднання «Юны экскурсавод». Мажліва, лепшаму з іх пашануе на «бонус» у выглядзе музейнага пасведчання. З гэтым дакументам можна будзе бясплатна, як і любому музейнаму работніку, наведваць музей вобласці, а можа, і ўсёй краіны. Галоўнае, што дзякуючы знаёмству з архіўнымі дакументамі, гістарычнымі прадметамі з музейнага фонду моладзь паглыбіць свае веды аб мінуўшчыне роднага краю.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ПЕРШАЯ «НОЧ БІБЛІЯТЭК» З ЭЛЕМЕНТАМІ БУККРОСІНГУ І... КІНО

Гэты літаратурны нон-стоп ад вядомых беларусаў пройдзе ў пятніцу (22 студзеня) а 19-й гадзіне ў дзвюх сталічных бібліятэках

Знакавая для мінскай інтэлігенцыі падзея ствараецца ў межах фестывалю мабільнага кіно velcom Smartfilm. Менавіта ў пятніцу заснавальнік беларускага партала TUT.BY Юрый Зісер, адзін з самых вядомых баскетбалістаў краіны Аляксандр Куль, галоўны рэдактар інфармацыйнага рэсурсу kyku.org Саша Раманава і іншыя, часам самыя не-

чаканыя, госці прачытаюць урывкі са сваіх улюбёных кніг на беларускай мове і з твораў замежнай літаратуры ў перакладзе на беларускую. У гэтую ноч наведвальнікі дзвюх бібліятэк — студэнцкай (БНТУ) і найстарэйшай гарадской (імя Пушкіна) — змогуць пераканацца асабіста, што кіно і кнігі выдатна спалучаюцца, а бібліятэка — актуальнае месца, якое збірае найлепшых людзей горада.

«Ідэя правесці «Ноч бібліятэк» нарадзілася па аналогіі з вядомым і раскручаным трэндам — «Ноч музеяў», — патлумачыў начальнік аддзела карпаратыўных камунікацый velcom Вячаслаў Смірноў. — Сёлета наша «Ноч бібліятэк» — частка студыі мабільнага кіно velcom Smartfilm. Нагадаю, што тэма фестывалю ў гэтым годзе — буктэяры, ролікі, якія прэзентуюць кнігі. Такім чынам, «Ноч бібліятэк» стане такім своеасаблівым майстар-класам, які заклікае аб'яднаць беларускую мову, літаратуру і кіно. «Мы спадзяёмся, што з цягам часу гэта падзея ператворыцца ў добрую традыцыю», — упэўнены спадар Смірноў.

Прадстаўніца Навуковай бібліятэкі БНТУ Вольга Воўк паведаміла, што ўваход на «Ноч бібліятэк» будзе вольным. Білет не патрэбен, але арганізатары рэкамендуюць захапіць з сабой любую кнігу з дому, каб абмяняцца з іншымі гасцямі. Такім чынам, на адзін вечар дзве «начныя бібліятэкі» ператворацца ў найбуйнейшыя ў горадзе пункты буккросінгу.

А яшчэ Вячаслаў Смірноў лічыць, што «Ноч бібліятэк» стане сапраўднай знаходкай для ўсіх тых, хто вельмі хоча зняць ролік, але яшчэ не вызначыўся з кнігай. А тут можна даведацца пра тое (і нават больш — паслухаць), якія кнігі любіць пісьменніца Тамара Лісіцкая або салістка гурта «Сярэбранае вяселле» Святлана Бень. Выступленні вядомых чытальнікаў могуць стаць выдатнай рэкамендацыяй для ўсіх, хто любіць добрую літаратуру і якасны кінамастацтва. Больш за тое, у гэты вечар наведвальнікі «Пушкіні» і бібліятэкі БНТУ змогуць пагутарыць з усімі чытальнікамі, гасцямі і літаратарамі на «Ночы бібліятэк» асабіста, у нефармальнай абстаноўцы.

Асаблівае месца на «Ночы бібліятэк» будзе адведзена беларускай мове. «Беларускую эліту сёння радуе тое, што ў Мінску праводзіцца ўсё больш культурных мерапрыемстваў, — падзяліўся сваім бачаннем саўладальнік TUT.BY Юрый Зісер, які на «Ночы бібліятэк» выступае ў дзвюх іпастасях: як запрошаны чытальнік і як партнёр, які прадстаўляе Клуб

Вячаслаў СМІРНОЎ, Вольга ВОЎК, Юрый ЗІСЕР (злева направа) на прэзентацыі праекта.

«Мова TUT». — А чытаць і размаўляць на беларускай мове робіцца сапраўды модным».

Менавіта гэты клуб у пятніцу будзе адказваць за беларускамоўную частку мерапрыемства. Пры яго падтрымцы на «Ночы бібліятэк» можна будзе пагуляць у рэдкія айчынныя «настолкі» ад студыі Shukaj.by. У гэты вечар на пляцоўцы бібліятэкі БНТУ можна будзе асвоіць асновы каліграфіі пад кіраўніцтвам майстра бамбукавага пэндзля з Інстытута Канфуцыя або згуляць у «Mad Men па-нашаму», дзе можна навучыцца ў эксперта генераваць ідэі для рэкламных слогаў і пісаць крэатыўныя тэксты.

Акрамя таго, на «Ночы бібліятэк» усе прысутныя змогуць паспрабаваць сябе ў карысных і незвычайных захапленнях. Напрыклад, навучыцца здымаць сапраўдныя фільмы на смартфон. А яшчэ — задаць беларускім рэжысёрам і сцэнарыстам любыя пытанні. У бібліятэцы імя Пушкіна, у chill-out кіназоне, пакажуць найлепшыя конкурсныя фільмы папярэдніх фестывалю velcom Smartfilm.

Арганізатары падзеі нагадваюць, што захоўваць цішыню ў чытальных залах у «Ноч бібліятэк» катэгарычна забараняецца: чытаць будучы толькі ўголос і толькі тыя кнігі, якія вартыя экранізацыі.

Падзея адбудзецца ў сталіцы ў пятніцу (19.00–23.00) у залах Навуковай бібліятэкі БНТУ (вул. Я. Коласа, 16) і Мінскай абласной бібліятэкі ім. А.С. Пушкіна (вул. Гікала, 4). Чакаем.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

SMART FILM
WWW.SMARTFILM.BY

НОЧ БІБЛІЯТЭК
МІНСК, 22 СТУДЗЕНЯ, 19.00
УВАХОД – ВОЛЬНЫ

І ЗАЎТРА БУДЗЕ ТВАІМ velcom

Міхаіл СЕГАЛ:

«Я ЛІЧУ ШКОДНЫМ «МЕДЫТАВАЦЬ» НА САВЕЦКУЮ ЭПОХУ»

Інтэрв'ю з рэжысёрам, які заняў катастрафічна пустуючую нішу — інтэлектуальных фільмаў для мас

— Вы ўдзельнічалі ў напісанні сцэнарыя для карціны «Франц+Паліна», што, дарэчы, таксама вас характарызуе, бо вы былі запрошаным рэжысёрам. Відаць, што сюжэт Адамовіча значна перайначаны. Раскажыце, якія змены вы ініцыявалі і чаму для фільма ход дзеянняў быў зменены?

— Тэрэтычна я не прыхільнік перайначвання літаратурнай першакрыніцы, калі гаворка ідзе пра здымкі кіно. Асабліва па невядомым творы. Бо ўвесь сэнс у тым, каб данесці яго да гледача. Іншая справа, калі гаворка ідзе, напрыклад, пра «Шэрлака Холмса», «Рамза і Джульету»: тут настолькі ўсё ўжо ў курсе сюжэта, што бессэнсоўна яшчэ адзін раз раскажыце знаёмую ўсім гісторыю. У такіх выпадках усялякія перапісванні, пераносы дзеяння ў сучаснасць вельмі нават могуць быць. Так ці інакш, калі б мне падабалася нейкая кніга і я хацеў яе экранізаваць, я паставіўся б да яе максімальна беражліва. Але з Адамовічам атрымалася па-іншаму. Гэта быў мой першы фільм, мне прапанавалі яго зняць, я з радасцю згадзіўся, бо ўбачыў у гісторыі вялікі патэнцыял. Такія былі ўмовы гульні: магчымасць зняць дэбют на канкрэтным творы. Фільм ужо быў у запуску, шукалі рэжысёра. Гэта было данасцю. Я не думаў да гэтага на тэму вайны, у Беларусі не быў ні разу і гэтак далей. І я зыходзіў не з жадання экранізаваць твор Адамовіча, а з жадання зняць добрае кіно. Адпаведна, я прыбіраў усё, што перашкаджала гэта зрабіць: залішнюю літаратурнасць, маралізатарства. Я ўзмацняў дзеянне і эмацыйную частку. І, зразумела, з пункту гледжання адекватнай экранізацыі кнігі я перастараўся: у першай частцы фільма палова эпизодаў і дыялогаў прыдуманая, а пачынаючы з другой паловы — прыдуманая амаль усё. Персанажы, падзеі і іншае. Хлопчык Казік са сваёй сям'ёй выдуманы ад пачатку да канца. Але што цікава — беларускі глядач успрыняў фільм як адекватную экранізацыю Адамовіча. Таму што ўсё, што было зменена або выдуманна, было зменена і выдуманна, было зменена з духу пісьменніка. Гэта выглядала, як квінтэсэнцыя яго настрой і тэм (прычынам з розных твораў). Увогуле, з аднаго боку, тое што я зрабіў, было абсалютным рэжысёрскім бандытызмам, але з другога — цікавым эксперымантам па працы з матэрыялам. І я ўдзячны сваім прадзюсарам і дачцэ пісьменніка Наталлі Адамовіч за тое, што, нягледзячы на шматлікія спрэчкі, у выніку яны згадзіліся з магчымасцю такіх змен.

— У дачыненні да рамантычнай гісторыі паміж немцам і беларускай людзі часта бываюць катэгарычнымі, кажуць, што гэтае каханне ганебнае, а Адамовіч быццам кампраметуе подзвіг савецкіх людзей. Што вы з гэтай нагоды думаеце? Бо нездарма гэты фільм (і аповесць) з'явіўся: такі сюжэт нешта сімвалізуе ў агульным поглядзе на Вялікую Айчынную?

«Актыўнае дзеянне можа быць «некінагенічным», а літаратурны тэкст, проста думкі, могуць быць экранізаваны так, што гэта стане добрым фільмам».

— Гэта можа гучаць дзіўна, але я наогул ніколі пра гэта не думаю. Пра маральную частку пытання, ідэалагічную. І, напэўна, мяне гэта моцна характарызуе. Што тут думаць? Гэта ж проста быць. Гэта было. Гэта здарылася. Маладыя людзі, беларуская дзяўчына і эсэвец, пакахалі адно аднаго. Я паказваю, як няпроста ўсё гэта было, з максімальнай любоўю да яе і да яго, да ўсіх людзей у гэтай гісторыі. Я распавядаю гісторыю, навошта мне яе маральна ацэньваць? Як наогул можна нешта маральна ацэньваць?

— Наступны фільм «Апавяданні» — аўтарскі, — кардынальна іншы. Навелы ўнутры карціны таксама розныя, прынамсі, першая ад трох астатніх. Апошняя звязвае хаця б вось п'ятэ перад адукацыяй і рускай класікай; усё ў цэлым — камедыяны складнік, музыка Анджэя Петраса. Што яшчэ аб'ядноўвае гэтыя апавяданні? Ці спрабавалі вы ў прынцыпе падагнаць іх пад нешта агульнае? Што вы зрабілі, каб фільм не распаўся кампазіцыйна?

— Ну, тут мне складана нешта сказаць. Па-мойму, фільм «Апавяданні» — максімальна цэласнае — і мастацкае, і сацыяльнае — выказванне пра грамадства і час. На мой погляд, гэта відэавочна. Тое, што ён складаецца з навел чыста структурна, не мае ніякага значэння.

— Выдавец у апошняй навеле, можна выказаць здагадку, пакідае сваю маладу сямброўку з-за розніцы ва ўзроўнях інтэлекту. Акцёры, якія сыгралі ў гэтай частцы (Канстанцін Юшкевіч і Любоў Аксёнава) у якасці пары з'яўляюцца ў вашым трэцім фільме «Кіно пра Аляксева». Выпадковасць або

Расійскі рэжысёр Міхаіл Сегал, што стаў вядомым шырокаму гледачу карцінамі «Апавяданні» і «Кіно пра Аляксева», свае першыя крокі ў поўнаметражным кіно пачаў з экранізацыі аповесці «Нямы» Алеся Адамовіча. Гэта гісторыя адносіна паміж беларускай дзяўчынай і сямнаццацігадовым немцам, які раскватараваўся ў вёсцы Петухі ў складзе айнзацкаманды, што мела намер пасля спаліць паселішча. Карціна «Франц+Паліна» звязана з Беларуссю і сюжэтная, і літаратурнай крыніцай, і вытворчай базай («Беларусьфільм») унёс сваю лепту ў здымкі, і ўзнагародай Мінскага міжнароднага кінафестывалю «Лістапад». З тых часоў кожная наступная поўнаметражная карціна рэжысёра (гэта яшчэ дзве) аказвалася ў конкурсе кінафоруму.

Баланс паміж аўтарскім і жанравым кіно дасягаецца доляй сарказму і зладзённасцю ў першай «уласнай» працы «Апавяданні». Тужлівым лірызмам у гісторыі пра былога барда «Кіно пра Аляксева», які сцвярджаў з экрана, што «кахаць — гэта зразумець, што трэба чалавеку насамрэч у гэты момант, і даць яму гэта».

пасланне? Ці значыць гэта, што інтэлект і розніца пакаленняў усё ж адыходзяць на другі план?

— Гэта проста кінажарт, які я сабе дазволіў. Перанёс персанажы з аднаго фільма ў другі. Тым, хто глядзеў «Апавяданні», гэта здалося забавным. Нічога іншага за гэтым не стаіць.

Аляксева» галоўны герой, якога іграе Аляксандр Збруеў — пажылы чалавек. Адпаведна яго мінулае чыста тэхнічна прыпадае на 60-я і 70-я гады. Так, яно паказана з любоўю, але не да часу, а да людзей і іх жыццяў. Ніякай эстэтызацыі, паэтызацыі савецкага часу для мяне не існуе. Наадварот, я праціўнік

Карціна «Апавяданні», што складаецца з чатырох навел, пачыналася з кароткаметражкі «Свет крапaju», якая яшчэ ў 2011 годзе на фестывалі «Кінатаўр» атрымала галоўны прыз у катэгорыі кароткаметра. Апавядальнікам у першым поўнаметражным фільме рэжысёра стаў удзельнік музычнага гурта «Каста» Уладзі, і тут ужо можна ўспомніць пра Міхаіла Сегала як пра кліпмейкера, які стварыў ролікі для калектываў «Бі2», «Сплін», «НагуЗвяло», «Начныя снайперы» і «Касты» ў тым ліку. Дарэчы, на шляху да вялікага кіно рэжысёр выбраў менавіта працу над кліпамі замест вучобы ў ВГІКу, якую хутка пакінуў.

І ўрэшце, варта згадаць пра пісьменніцкую дзейнасць Міхаіла: малая проза, кнігі «Маладосць» і «Апавяданні». Аб інтэрв'ю мы дамовіліся больш за год таму і пачалі з пачатку, у сэнсе, з першага поўнаметра — экранізацыі аповесці Алеся Адамовіча. Размова паміж Мінскам і Масквой ішла пісьмова. Міхаіл, як аўтар, які прынцыпова ставіцца да ўсяго, што стварае, настаяў на тым, каб рэдактура ў яго тэкст не ўмешвалася. Таму перадаю, наколькі гэта магчыма, даслоўны пераклад.

— Гэта кіно пра Аляксева.

— На ваш погляд, наколькі фільмы «Апавяданні» і «Кіно пра Аляксева» перакладаюцца? Гэта значыць, ці зразумеюць (ці разумеюць?) вашы аўтарскія працы за мяжою?

— Думаю, гэта вельмі залежыць ад якасці перакладу. Я надаваў гэтаму вельмі высокую ўвагу. Нешта, нейкія зусім «нашы» культурныя цытаты не будуць зразуметы. Але іх трэба адаптаваць, нельга перакладаць даслоўна. Як казалі мне ў Англіі пасля паказу фільма: «Зразумела не ўсё, але таго, што зразумела, дастаткова, каб адчуць увесь фільм». Таму што, па вялікім рахунку, людзі ўсюды аднолькавыя, і жыццё ўсюды аднолькавае. Калі ёсць эмацыйная праўда ўнутры фільма, усё астатняе перакладаецца ці ўскосна зразумелае.

— Вы пішаце прозу дзеля прозы і кінасцэнарыі. Раскажыце, якія рэчы абсалютна «кінагенічныя» і не падыходзяць для літаратуры? І наадварот, ці ёсць у вас апавяданні, якія немагчыма экранізаваць?

— Ніхто не ведае адказаў на гэтыя пытанні. Актыўнае дзеянне можа быць «некінагенічным», а літаратурны тэкст, проста думкі, могуць быць экранізаваны так, што гэта стане добрым фільмам. Але, вядома, унутрана заўсёды проста адчуваеш, што мае патэнцыял апавядання ў кнізе, што цікава проста чытаць (і зусім немагчыма глядзець), а што — наадварот. Але бывае і нешта ўніверсальнае: пытанне ў тым, як гэта адаптавана пад прозу або экран. Напрыклад, у мяне ёсць такая аповесць «Маладосць». Спачатку я напісаў яе як сцэнарыі, потым, калі не атрымалася зняць, перапісаў у прозу і выдаў. І гэта быў вельмі займальны працэс — як перарабіць гісторыю. Каб стварыць нейкую атмасферу або настрой у кіно, часам досыць аднаго кадра, а каб выказаць гэта ў прозе, часам трэба напісаць старонку тэксту. І не тую, што апісвае гэты кадр, а нейкую зусім іншую. Калі я ўсё ж збіраўся зняць гэтую рэч, мне давядзецца зноў перапісаць ужо аповесць у сцэнарыі, і гэта будзе новы сцэнарыі, не той, што быў першапачаткова.

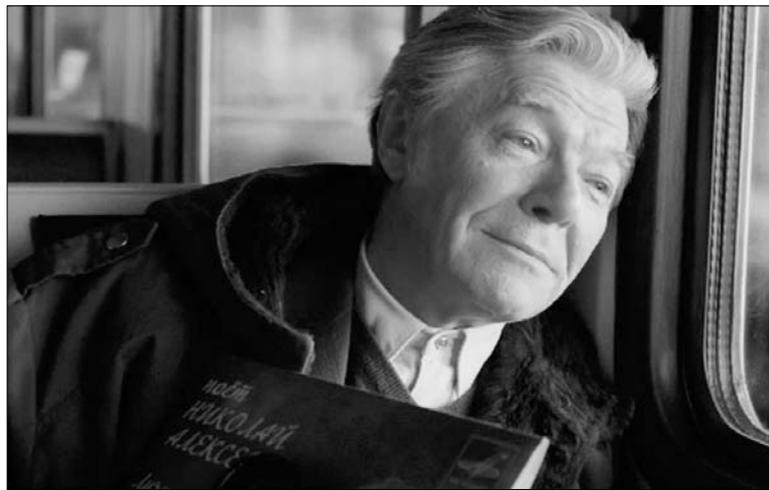
— Што такое мастацтва кіно (калі разглядаць яго як супрацьлегласць прадукту кіно)?

— Думаю, калі пры праглядзе фільма ў вас унутры нараджаецца гэтае слова — мастацтва, значыць гэта яно і ёсць.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@vziazda.by

Галоўная роля ў фільме «Франц+Паліна» стала першай вялікай кінаробатай для Святаляны ІВАНОВАЙ.

Аляксандр ЗБРУЕЎ пасля вялікага перапынку ў акцёрскай працы выканаў галоўную ролю ў фільме «Кіно пра Аляксева».

— У «Апавяданнях» ёсць адсылка да мінулага. «Кіно пра Аляксева» яшчэ больш да яго апелюе і нават яго рэканструе. У нейкім сэнсе фільм можна назваць пошукам страчанага часу. Што для вас савецкае мінулае? Бо, калі я не памыляюся, яно прысутнічае ў вашых працах не з-за логікі часу, а таму што гэта мэтанакіраванае вывучэнне, асабісты інтарэс. Што скажаце?

— Не. Вы памыляецеся. У «Апавяданнях» ёсць у цэлым роздум пра гісторыю і культуру Расіі, усё роўна — савецкага часу ці не. У «Кіно пра

такога падыходу. Я лічу вельмі шкодным на гэты час... як бы гэта сказаць прыстойна... «медытаваць».

— Ці няма ў назве «Кіно пра Аляксева» падвоху? Мне, напрыклад, падабаецца ідэя «падробкі», мне здаецца, што раскажычы гісторыю Аляксева, фільм апавядае на самой справе пра закаханую дзяўчыну, пра жанчыну. Прычым разумеюць гэта толькі ў канцы, калі другародны персанаж ператвараецца ў самага насычанага, драматычна афарбаванага. Дык пра каго гэты фільм?

РУП «ЖИЛКОММУНТЕХНИКА» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ СОБСТВЕННОСТИ ОАО «ТРАНСБУГ»

Номер лота	ЛОТ № 2	ЛОТ № 3	ЛОТ № 4
Наименование объекта	Автомобиль УАЗ 3303-01, рег. № 7096 БНЛ, 1986 г.в.	Автомобиль МАЗ 642208-230, рег. № АА 8434-1, 2007 г.в.	Автомобиль ГАЗ 3110, рег. № 7159 ВЕ-1, 1997 г.в.
Местонахождение объектов	Брестская область, г. Брест, ул. Красногвардейская, 114Б		
Начальная цена продажи, руб. без НДС	11 712 000	50 347 000	5 253 000
Размер задатка, руб.	1 171 200	5 034 700	525 300
Условия продажи	Без условий		
Продавец (Балансодержатель)	ОАО «Трансбуг»		
Организатор торгов	РУП «Жилкоммунтехника» Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»		
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 10 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов		
Условия оплаты	Оплата производится в соответствии с заключенным договором купли-продажи		
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012105618108 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску, код 369, УПН 102353509		

Аукцион состоится 2 февраля 2016 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325 Филиал «Центр «Белтехинвентаризация». Перечень документов, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, перечислен в газете «Звезда» от 04.06.15 г. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Последний день приема заявлений – 1 февраля 2016 г. до 17.00. Контактные тел.: 8-(0162)-20-92-13, 21-88-81.

Утерянные страховые полисы по добровольному страхованию от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РП, 2РН серии БА 0869859, 0833626, 0833627, 0833628, 0833629, 0833630, квитанции о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии КС 4134265, КС 4134266, КС 8526566, КС 8521099, СВ 0162372 страховой компании «Промтрансинвест» считать недействительными.

ДОПОЛНЕНИЕ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ по объекту «Многоквартирный жилой дом №7 (по генплану) по пр. Победителей в границах жилого района Лебяжий со встроенными помещениями административно-торгового назначения,

опубликованную в газете «Звезда» от 05.01.2016 №1(28111).

При 100% оплате всей суммы по договору создания объекта долевого строительства стоимостью 1 кв.м: 1-комнатная квартира – 1150 долларов США, 2-комнатная квартира – 1100 долларов США, 3-комнатная квартира – 900 долларов США.

Оплата производится в белорусских рублях по курсу Нацбанка на день оплаты.

Справки по тел. 306-07-26. УНП 190580566

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, офис 1703		
Продавец	ЗАО «ГОРИЗОНТ-БЕЛИНВЕСТ-ДЕВЕЛОПЕР», г. Минск, ул. Красная, д. 7, ком. 4		

Предмет аукциона

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Лот № 1				
Изолированное помещение административного здания инженерного корпуса	Административное помещение	29,5 кв.м	100/D-79977	г. Брест, ул. Московская, д. 204
Начальная цена с НДС 20% – 504 771 480 белорусских рублей				

Лот № 2				
Изолированные помещения административного здания инженерного корпуса	Административные помещения	247,6 кв.м 295,2 кв.м	100/D-79978 100/D-79045	г. Брест, ул. Московская, 204-1; 204-2
Начальная цена с НДС 20% – 6 211 645 381 белорусский рубль				

Лот № 3				
Здание производственно-бытового корпуса		3 695 кв.м	710/C-2712	г. Бобруйск, ул. Минская, д. 170

Сведения о земельном участке: пл. 0.9864 га предоставлен на праве постоянного пользования для размещения объектов неустановленного назначения

Лот № 4				
Здание магазина продовольственных товаров с помещением для хранения продуктов питания		664,4 кв.м	710/C-11693	г. Бобруйск, ул. Урицкого, д. 27

Сведения о земельном участке: пл. 0.1101 га предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания магазина

Лот № 5				
Здание склада		104 кв.м	710/C-13763	г. Бобруйск, ул. Урицкого, д. 27А

Сведения о земельном участке: пл. 0.0250 га предоставлен на праве аренды сроком по 01.01.2058 г. для содержания и обслуживания склада

Лот № 6				
Здание гостиницы		1 155,2 кв.м	710/U-3619	Могилевская обл., Бобруйский р-н, Сычковский с/с, около д. Сычково

Сведения о земельном участке: пл. 0.2796 га предоставлен на праве аренды сроком по 25.04.2027 г. для содержания и обслуживания незавершенного законсервированного здания гостиницы

Лот № 7				
Помещение, не относящееся к жилищному фонду		695 кв.м	340/D-21052	Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, ул. Советская, д. 147, пом. 3

Сведения о земельном участке: пл. 0.2796 га предоставлен на праве аренды сроком по 25.04.2027 г. для содержания и обслуживания незавершенного законсервированного здания гостиницы

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона (лота) в белорусских рублях (BYR) перечисляется на расчетный счет 3012252296016 в ГОПЕРУ ОАО «Белинвестбанк», код 739. Адрес счета: 220004, г. Минск, просп. Машерова, д. 29, УНП 191438026, получатель платежа – ЗАО «ГОРИЗОНТ-БЕЛИНВЕСТ-ДЕВЕЛОПЕР».

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 10.12.2015 г.

Дата и время проведения аукциона	11.02.2016 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».
Дата и время окончания приема документов	09.02.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».
Контактные телефоны	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. E-mail: auction@cpo.by . Сайт: www.cpo.by

ООО «Юридическая компания Аспект» проводит первые ОТКРЫТЫЕ ТОРГИ в форме аукциона по продаже движимого имущества ОДО «Светлара», находящегося в ликвидации

№ лота	Наименование лота	Коп-во, шт.	Начальная цена 1 ед. лота (без НДС), руб.	Шаг торгов, руб.	Задаток для участия в торгах, руб.
1	Тумба с выдвижными полками №1	1	26 000	1 300	2 600
2	Тумба с выдвижными полками №2	2	78 000	3 900	7 800
3	Тумба с выдвижными полками №3	1	354 000	17 700	35 400
4	Письменный стол	4	231 000	11 550	23 100
5	Кресло офисное № 1	1	131 000	6 550	13 100
6	Кресло офисное № 2	4	187 000	9 350	18 700
7	Кресло офисное № 3	1	117 000	5 850	11 700
8	Сейф	1	420 000	21 000	42 000
9	Тумба ТПО2	1	354 000	17 700	35 400
10	Источник бесп.питания UPS иррон 500	1	273 000	13 650	27 300
11	Системный блок на базе Intel Celeron 2,4 ГГц	1	208 000	10 400	20 800
12	Монитор Samsung 152V P	1	299 000	14 950	29 900
13	Системный блок на базе AMD Sempron 3.000	1	177 000	8 850	17 700
14	Монитор ASUS VH192D	1	464 000	23 200	46 400
15	Конвектор (Simat 10 PL)	1	321 000	16 050	32 100
16	Кондиционер «HAIER» сплит-система (HSU-12HD03/R2)	1	3 532 000	176 600	353 200
17	Монитор 19 VieWSonic VA 1931WA	1	439 000	21 950	43 900
18	Монитор ASUS VW 193D-B BK/5MS/	2	452 000	22 600	45 200
19	Монитор Prestigio P175	1	138 000	6 900	13 800
20	Монитор LG Flatron L1753s	2	420 000	21 000	42 000
21	Принтер HP LaserJet M2727 NF	1	756 000	37 800	75 600
22	Принтер LexMarkZ55	1	117 000	5 850	11 700
23	Принтер HP LaserJet 1000	1	400 000	20 000	40 000
24	Принтер HP LaserJet P1005	1	466 000	23 300	46 600
25	Принтер HP LaserJet 1018	1	724 000	36 200	72 400
26	Принтер HP LaserJet 1010	1	665 000	33 250	66 500
27	Системный блок на базе AMD Athlon 950 МГц	1	146 000	7 300	14 600
28	Монитор LG Flatron L1718S-SN	1	452 000	22 600	45 200
29	Системный блок на базе AMD Athlon LE-1640	1	242 000	12 100	24 200
30	Монитор LG Flatron L1718S	1	452 000	22 600	45 200
31	Системный блок «Sky Systems» № 1	1	225 000	11 250	22 500
32	Сканер Mustek 1248ul3	1	171 000	8 550	17 100
33	Замочно-домофонное устройство («Цифрал ЮГ»)	1	57 000	2 850	5 700
34	КА «Миника-НТС 1102Ф»	1	99 000	4 950	9 900
35	Радиотелефон КХ-ТС 1703 LA	1	106 000	5 300	10 600
36	Радиотелефон КХ-ТС 301-13	1	106 000	5 300	10 600

№ лота	Наименование лота	Коп-во, шт.	Начальная цена 1 ед. лота (без НДС), руб.	Шаг торгов, руб.	Задаток для участия в торгах, руб.
37	Телевизор Recor	1	158 000	7 900	15 800
38	Уничтожитель бумаги (HSM 90)	1	400 000	20 000	40 000
39	Холодильник Атлант КШД-126-1	1	385 000	19 250	38 500
40	Монитор Philips 191V2SB/01	1	451 000	22 550	45 100
41	Монитор Samsung 152N	1	318 000	15 900	31 800
42	Стеллаж	1	287 000	14 350	28 700
43	Шкаф РМ-2 Ольха	1	185 000	9 250	18 500
45	Телефон Panasonic TS 23	1	171 000	8 550	17 100
46	Факс Panasonic ft-934	1	677 000	33 850	67 700
47	Шкаф РМ 1/2	1	260 000	13 000	26 000
48	Шкаф РМ 2/0	1	260 000	13 000	26 000
49	Шкаф РМ 3/С	1	381 000	19 050	38 100
50	Шкаф РМ-3/2 62075	1	279 000	13 950	27 900
51	Вентилятор напольный SC-376 growl	1	94 000	4 700	9 400
52	Витрина двухдверная	1	866 000	43 300	86 600
53	Лампа настольная	1	109 200	5 460	10 920
54	Системный блок «Sky Systems» № 2	1	142 300	7 115	14 230
55	Системный блок «Sky Systems» № 3	2	284 700	14 235	28 470
56	Беспроводной маршрутизатор 3G/3.75G Wireless N Router	1	53 200	2 660	5 320
58	Калькулятор Citizen SDC-435N,12-разр	4	33 000	1 650	3 300
59	Калькулятор SDC-664S,16-разр	2	36 500	1 825	3 650
60	Калькулятор Citizen SDC-435N,16-разр	1	24 700	1 235	2 470
61	Телефон Samsung GT-E1080	5	16 500	825	1 650
62	Телефон Nokia 1112, 1100, 100, 5310	10	49 800	2 490	4 980

Продавец: ОДО «Светлара»
 Организатор торгов: ООО «Юридическая компания Аспект»
 Место проведения торгов: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, пом. 6, оф. 20 (-1 этаж)
 Дата и время проведения торгов: 22.02.2016 в 11.00
 Срок подачи заявок: по 18.02.2016 до 18.00
 Порядок подачи заявок: принимаются организатором торгов по месту проведения торгов либо по адресу: 220050, г. Минск, а/я 85
 Срок внесения задатка: по 18.02.2016
 Реквизиты для оплаты задатка: Получатель – ОДО «Светлара» р/с 3012000789013 в ЦБУ 111 ОАО «Приорбанк», г. Минск, код 749, УНП 100230774

ООО «Юридическая компания Аспект» проводит повторные ОТКРЫТЫЕ ТОРГИ в форме аукциона по продаже недвижимого имущества ОДО «Светлара», находящегося в ликвидации

№ лота	Наименование лота	Начальная цена (без НДС), руб.	Шаг торгов, руб.	Задаток для участия в торгах, руб.
1	Административное помещение, инв. № 500/D-690260 площадью 71,3 кв.м, расположено в многоквартирном жилом доме по адресу: г. Минск, ул. Каховская, д. 28А, пом. 3Н (11-й этаж) на зем. участке с кадастр. № 50000000007005042, пл. 0,2316 га	1 758 763 500	87 938 175	175 876 350
2	Помещение неустановленного назначения, инв. № 500/D-690265 площадью 56,0 кв.м, расположено в многоквартирном жилом доме по адресу: г. Минск, ул. Каховская, д. 28А, пом. 6Н (11-й этаж) на зем. участке с кадастр. № 50000000007005042, пл. 0,2316 га	1 361 530 500	68 076 525	136 153 050
3	Жилой семикомнатный дом, инв. № 500/С-12540: 1-этажный, деревянный, с 5 этапл. пристройками, 3 мансардами, холодной пристройкой, погребом, металл. воротами. Общ. площадь здания – 358,4 кв.м, жил. помещений – 287,6 кв.м. Местонахождение: г. Минск, ул. Лукьяновича, д. 63, на зем. участке пл. 0,0516 га с кадастр. № 50000000008002405 (право постоянного пользования)	2 535 958 500	126 797 925	253 595 850

Все лоты обременены правом залога ОАО «Приорбанк». Предыдущее извещение о торгах опубликовано в газете «Звезда» за 25.11.2015 г.

Продавец: ОДО «Светлара»
 Организатор торгов: ООО «Юридическая компания Аспект»
 Место проведения торгов: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, пом. 6, оф. 20 (-1 этаж)
 Дата и время проведения торгов: 05.02.2016 в 11.00
 Срок подачи заявок: по 02.02.2016 до 18.00
 Порядок подачи заявок: Заявки принимаются организатором торгов по месту проведения торгов либо по адресу: 220050, г. Минск, а/я 85
 Срок внесения задатка: по 02.02.2016
 Реквизиты для оплаты задатка: Получатель – ОДО «Светлара» р/с 3012000789013 в ЦБУ 111 ОАО «Приорбанк», г. Минск, код 749, УНП 100230774

УСЛОВИЯ ТОРГОВ:
 • к участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке;
 • лицо, желающее участвовать в торгах, представляет с заявлением оригинал платежного документа, подтверждающего внесение на текущий (расчетный) счет ПРОДАВЦА, указанный в настоящем извещении, суммы задатка (задатков), с отметкой банка. При личном обращении заявителю (представитель) предъявляется оригинал документа, удостоверяющего личность.
 Дополнительно организатору торгов представляются:
 - юридическим лицом: копия последней редакции устава и свидетельства о государственной регистрации вместе с их подлинниками для заверения копий организатором аукциона, достоверность на представителя или документ, подтверждающий полномочия руководителя юридического лица; юридическим лицом, иной организацией (нерезидентом РБ): копии учредительных документов вместе с выпиской из торгового реестра страны их

учреждения (выданной не ранее шести месяцев до даты подачи заявления) или иным равнозначным доказательством юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения, достоверность на своего представителя, легализованные в установленном порядке, с нотариально удостоверенным переводом на русский язык;
 - индивидуальным предпринимателем: копия свидетельства о государственной регистрации и подлинник для заверения копии организатором аукциона;
 - представителем гражданина Республики Беларусь, индивидуального предпринимателя: нотариально удостоверенная достоверность;
 - представителем иностранного физического лица, индивидуального предпринимателя (нерезидентом Республики Беларусь): легализованная в установленном порядке достоверность с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык;
 • победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену;
 • заключение договора купли-продажи осуществляется в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения торгов;
 • победителю торгов, выразившему согласие на заключение договора купли-продажи, задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах за приобретение предмета торгов;
 • победитель торгов оплачивает цену лота с учетом НДС 20%, за вычетом суммы внесенного задатка, в течение 10 (десяти) календарных дней с момента заключения договора купли-продажи;
 • в случае отказа (уклонения) победителя торгов, единственного участника торгов от подписания протокола о результатах торгов, возмещения затрат на организацию и проведение торгов, подписания договора, а также в иных случаях, предусмотренных актами законодательства, внесенный этим участником задаток возврату не подлежит;
 • в случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается претенденту на покупку, при его согласии, по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов.
 Получить дополнительную информацию о порядке проведения торгов можно по телефонам: +375 (44) 5986627, 8(017)2130699.

Ликвидатор объявляет о продаже следующего имущества ОАО «КРУПСКИЙ ПЛОДОВООВОЩНОЙ ЗАВОД» (УНП 600025392):

№ п/л лота	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20%
1	Тракторный прицеп самосвальный 2ПТС-4,5	5 180 900
2	Тракторный прицеп самосвальный 2ПТС-6	10 000 000
3	Тракторный прицеп самосвальный ПСТ-3,5	4 285 700

Торги в виде аукциона состоятся 22 февраля 2016 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 1, оф. 1118-10 (по месту нахождения организатора торгов). Ознакомиться с предметом торгов можно по месту его нахождения.

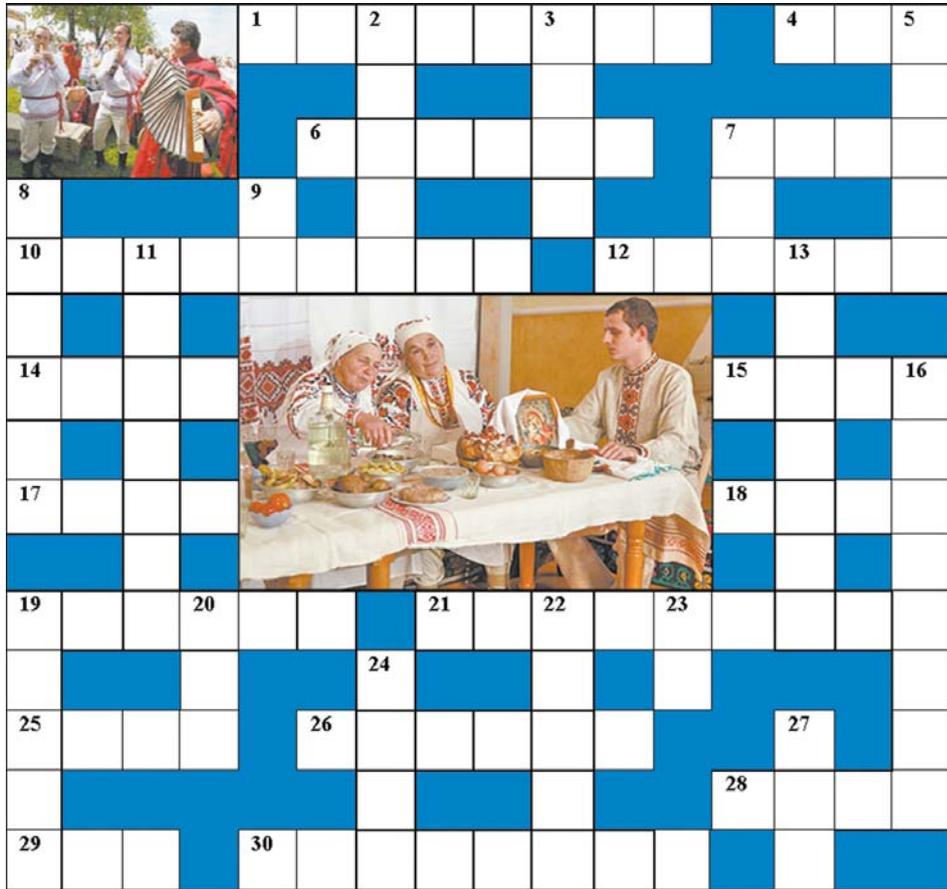
Шаг аукциона – 5 процентов. Продавец – ОАО «КРУПСКИЙ ПЛОДОВООВОЩНОЙ ЗАВОД» (тел.: (017) 268-54-52; вел. (029) 395-30-88). Организатор торгов – ООО «Партнер-Консультант» (220113, г. Минск, ул. Мележа, д. 1, оф. 1118-10, тел.: (017) 268-54-52; вел. (029) 315-58-26).

Принимая заявку начинается с момента выхода объявления, осуществляется по месту нахождения организатора торгов и прекращается за три дня до начала торгов. Задаток вносится до подачи заявления на участие в торгах в размере 10 процентов от начальной цены предмета торгов (без НДС) на р/с №3012610007128 в филиале №612 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 810, УНП 600025392, получатель – ОАО «

ДОБРЫ ГОСЦЬ — РАДАСЦЬ

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Які госць, такі і ... (прык.). 4. Ёсць ..., ды гасця няма; няма ні коркі, а госць — з горкі (прык.). 6. Усе ... вядуць дадому (прык.). 7. ... гасцямі багата (прык.). 10. Гаспадар — за гарэлачку, а ... — за талерачку (прык.). 12. Госць першы дзень — ..., другі дзень — срэбра, на трэці — медзь і дадому едзь (прык.). 14. Не печ корміць, а ... (прык.). 15. Дробная англійская манета. 17. ... б'юцца — да гасцей (прык.). 18. Гасцям — ..., а коням — стоўб (прык.). 19. Нашыўка з куска матэрыі, якая прыкрывае кішэню. 21. «Ой, пінжак, мой пінжак, // Парваліся плечы. // Чым такаякая ... // Лепей спаць на печы» (прыпеўка). 25. «Засцілай, ..., сталы і лавы, // Бо да нас едзе госць небывалы». З беларускай народнай песні «Ой, у садочку цвіла лілея». 26. Сёння тут, а ... ў другі кут (прык.). 28. Таму добра ў гасцях, каму ... сумна (прык.). 29. ... мурлыча — гасцей кліча (прык.). 30. Плоская палоса з якога-небудзь цвёрдага матэрыялу.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 2. «Нашы хлопцы хварсуны, // На сямёх адны штаны. // У ... збіраюцца, // За штаны ругаюцца». Прыпеўка. 3. «Кватэра была настолькі запушчаная, што госці выціралі ..., выходзячы з яе». С.Федзін. 5. «... людзям, ... полю, // Ададоў ўсю хвалу // Беларускаму застоллю, // Беларускаму сталу». З верша

П.Панчанкі «У гасцях». 7. Вялікае памяшканне для адпачынку, чакання. 8. Астатак недагарэлай свечкі. 9. Танцавальны крок. 11. Невялікая сякера. 13. Дадатковы тон, які надае асноўнаму гуку тэмбр. 16. Жонка салдата. 19. «А свежая рыбачка — акунёк, // А любімы гасцічак — мой ...!». З беларускай народнай песні «Кума». 20. Каманда страляць. 22. «Мужчыны дарма час не зводзяць // І хутка

... асушаюць, // Гаспадарам дабра жадаюць». З паэмы Я.Коласа «Новая зямля» («Пярэбары»). 23. Другая нота музычнай гамы. 24. У гасцях ..., а дома кулеш, ды за

кашу лепш (прык.). 27. ... са стала ўпаў — госць будзе; лыжка або відэлец — госця (прык.).

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ.
Г. Дзяржынск.

19. Кумок. 20. Пні. 22. Чаркі. 23. Ра. 24. Каша. 27. Нож.
ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Гасцінец. 4. Кус. 6. Дарок. 7. Хата. 10. ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ПАСКА, АДКАЗЫ.
ПА ВЕРТЫКАЛІ: 2. Сцяга. 3. Норт. 5. Спява. 7. Кот. 8. Агарак. 9. Па. 11. Сякера. 13. Сякера. 15. Спява. 16. Салдатка. 17. Кланя. 19. Бечарычка. 25. Маці. 26. Заўтра. 28. Дам. 29. Гаспадар. 30. Пласца.

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра 17.01—23.01.
Месяц у сузор'і Рака.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.14	17.28	8.14
Віцебск	9.09	17.12	8.03
Магілёў	9.04	17.18	8.14
Гомель	8.54	17.22	8.28
Гродна	9.28	17.45	8.17
Брэст	9.22	17.52	8.30

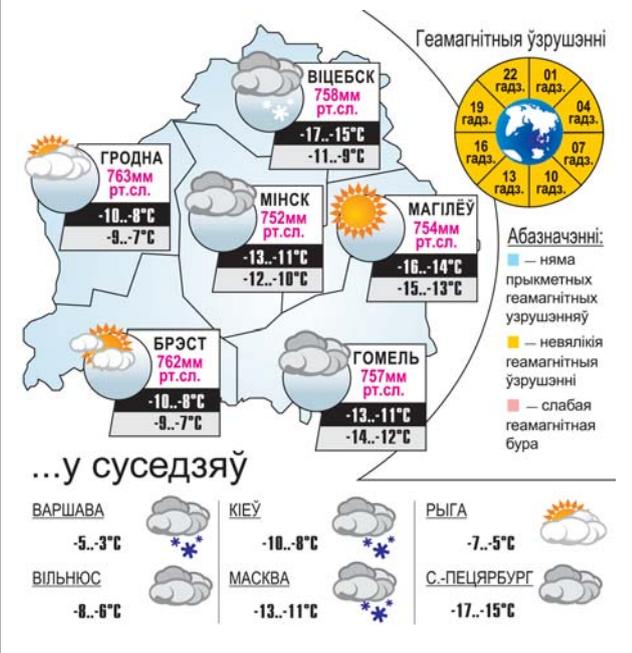
Імяніны

Пр. Антона, Віктара, Георгія, Ільі, Міхаіла, Рыгора.
К. Агнешкі, Інесы, Людвіка, Яраслава.

Фота Сяргея НИКАНОВІЧА.

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

21 СТУДЗЕНЯ

1886 год — нарадзіўся (г. Санкт-Пецярбург) Аляксей Яўлампавіч Туранкоў, кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. У 1911—1914 гг. вучыўся ў Пецярбургскай кансерваторыі. З 1918-га жыў у Гомелі, адзін з арганізатараў і педагогаў музычнай школы, кіраўнік аматарскіх харавых калектываў, артыст гарадскога сімфанічнага аркестра. З 1934 года жыў і працаваў у Мінску. Адзін з пачынальнікаў масавай песні, хору і раманса ў беларускай музыцы. Для яго твораў характэрныя паэтычнасць, лірызм, сувязь з нацыянальным музычным фальклорам. Сярод твораў: оперы «Кветка шчасця», «Яснае світанне», «Беларуская сюіта», балет для дзяцей «Лясная казка», сюіты для сімфанічнага аркестра, кантата для салістаў, хору і сімфанічнага аркестра, п'есы для фартэпіяна і іншых інструментаў, рамансы на вершы Я. Купалы, Я. Коласа, М. Багдановіча і інш. Аўтар музыкі да драматычных спектакляў і кінафільмаў, апрацавак беларускіх народных песень.

1921 год — 95 гадоў таму У.І. Ленін у газеце «Правда» ўпершыню ўжыў фразу «Кіруючая роля партыі». Гаворка ішла, вядома, аб камуністычнай партыі, стваральнікам і правадыром якой быў Ленін. Ён падкрэсліваў важную ролю і значэнне партыі ў кіраўніцтве сацыялістычнай дзяржавай рабочых і сялян, бачыў у гэтым галоўную ўмову паспяховага будаўніцтва сацыялізму ў краіне. Паказваючы на велізарную адказнасць большавіцкай партыі як кіруючай партыі Савецкай дзяржавы, Ленін тым не менш заклікаў да найстражэйшага выканання ўсіх нормаў партыйнага жыцця, да ажыццяўлення прынцыпаў калектывізму кіраўніцтва партыяй і краінай. Вельмі характэрна, што свае апошнія артыкулы, лісты і нататкі Ленін адрасаваў менавіта партыйнаму з'езду як вышэйшаму органу партыі, чыя роля ў кіраванні краінай з'яўлялася кіруючай. У гэты ж дзень у 1924 годзе У.І. Леніна не стала. Пры Сталіне тэрмін «кіруючая роля партыі» набыў іншае гучанне...

1956 год — 60 гадоў з дня нараджэння (в. Наваельня Дзятлаўскага раёна) Міхаіла Яфімавіча Нікіфарова, беларускага вучонага ў галіне заалогіі і экалогіі, доктара біялагічных навук, акадэміка НАН Беларусі. У 1978 годзе скончыў БДУ. Аўтар больш чым 200 навуковых прац у галіне заалогіі, арніталогіі, заагеаграфіі, экалогіі, аховы прыроды і рацыянальнага выкарыстання біялагічных рэсурсаў. Апісаў заканамернасці і мадэль рассялення папуляцыі птушак Еўропы і Беларусі на позніх этапах ледавіковага перыяду і пасля яго завяршэння. Стварыў нацыянальны цэнтр кальцавання і вывучэння міграцыі птушак, які ўваходзіць у еўрапейскую сістэму цэнтраў кальцавання.

Было сказана

Пімен ПАНЧАНКА, народны паэт Беларусі:
Для дзяцей пахнуць травы аднолькава
На Лонг-Айлендзе і пад Масквой.

ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

РУЧНІК. Адным з найбольш цікавых феноменаў традыцыйнай культуры беларусаў з'яўляецца ручнік. Ён быў адвечным спадарожнікам чалавека. Сакрэты светаўспрымання і светабудовы хаваліся і хаваюцца за крыжамі, ромбамі, палоскамі, елачкамі... Іх шматлікія і непаўторныя спалучэнні, сакральныя, свяшчэнныя веды перадаваліся ад бабулі да ўнучкі.

Часцей за ўсё ручнікі ткалі ў пост, у той час, калі цела і душа ачышчалася ад бруду, думкі напайняліся добром і спакоем, паводзіны характарызаваліся стрыманасцю і пачцінасцю, асвятляліся жыццёва-рациональнай энергетыкай Космасу.

Ручнік цесна знітаваны з жыццём чалавека ад моманту яго нараджэння (на тонка браны ручнік прымала бабка-павітуха новую жывую істоту) і да смерці (на ручніках апускалі ў магілу труну з нябожчыкам), а таксама штодзень з ранку і да вечара: перш, чым зірнуць на сонца, чалавек «змываў» сон — лашчыў твар ручніком-уцёральнікам.

Дзяўчына магла трапіць у грамаду жанчын толькі праз абрады вячання і вяселля, папярэдне выткаўшы сорок ручнікоў. З ручніком ішлі ў сваты, на ручніку стаялі маладыя падчас шлюбавін у храме, ручнікімі перавязвалі пары сватоў. З хлебам-соллю, якія былі на ручніку, праводзілі і сустракалі маладых на парозе роднай хаты.

Перш чым сесці за стол, трэба было падзякаваць Богу за дараваныя жыццё і долю. Позірк чалавека быў скіраваны на покуць, а там, пад столлю, пад хатнім небам, знаходзілася аблічча Сына Божага, пакрытае бялюткім ручніком — адмысловым тварэннем чалавечых рук.

Як правіла, пасля мыцця звычайна «вафельныя» ўцёральнікі складвалі, як бялізну, а ручнікі, якія ўдзельнічалі ў сямейна-родавых абрадах, скручвалі ў «трубы», або «кацёлкі». Магчыма, ручнік — гэта старажытны манускрыпт, пісьмовы скрутак, рукатворная «Галубіная кніга» нашай культуры, яе Біблія, у якой зашыфраваны генетычны код нашай духоўнасці, пазначаны пучыны гістарычных міграцый нашых продкаў, іх культурныя стасункі з суседзямі, узабагачэнне іх творчымі набыткамі і пашырэнне ўласных гарызонтаў.

УСМІХНЕМСЯ

Палюбоўнік — гэта любімы мужчына, якога карміць і мыць яму бялізну неабавязкова.

— Вова, а ты падчас сексу з жонкай размаўляеш?
— Федзя, а што рабіць? Раз тэлефануе — трэба ж адказаць...

Колькі рукі пад сушылкай не трымай, а аб джынсы ўсё роўна вытраш.

У першую шлюбную ноч навапечаны муж пытаецца:
— Люсечка, дарагая, скажы мне адкрыта, я першы мужчына, які спіць з табой?
— Ну, калі ты збіраешся спаць — то так!

— Ты калі-небудзь баяўся мяне страціць?
— Вядома... Неяк мы ішлі на аўтобус, я адстаў, а ў цябе былі грошы на прыезд.

Малюнак Аляксандра ГУРСКІГА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЯ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫПА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс), аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, 287 17 21, бухгалтэрыі: 287 18 81.
 Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

[http://www.zviadzda.by;](http://www.zviadzda.by)
e-mail: info@zviadzda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviadzda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.954. Індэксы 63850. Зак. № 250.

Нумар падпісаны ў 19.30
20 студзеня 2016 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12